

Сертификаттау курсының бағдарламасы
Бағдарламаның паспорты

Білім беру бағдарламасын әзірлеуші білім және ғылым ұйымының атауы	ҚР ДСМ Қазақстан Республикасының Ұлттық фтизиопульмонология ғылыми орталығы (ҚР ҰФҒО)
Қосымша білім беру түрі (<i>біліктілікті арттыру / сертификаттау циклі/бей-ресми білім беру іс-шарасы</i>)	Сертификаттау курсы
Білім беру бағдарламасының атауы	Фтизиатрия
Мамандық және (немесе) мамандандырулар атауы (<i>Мамандықтар мен мамандандырулар номенклатурасына сәйкес</i>)	Мамандық: Пульмонология ересектердің, балалардың. Мамандандыру: Фтизиатрия
Білім беру бағдарламасының деңгейі (<i>базалық, орта, жоғары, мамандандырылған</i>)	Орта
Салалық біліктілік шеңбері бойынша біліктілік деңгейі	7
Білім беру бағдарламасының алдыңғы деңгейіне қойылатын талаптар	Пульмонология ересектердің, балалардың Пульмонология (ересектер). Пульмонология (балалар). Пульмонология (негізгі мамандық бейіні бойынша функционалдық диагностика) (ересектер). Пульмонология (негізгі мамандық бейіні бойынша функционалдық диагностика) (балалар). Пульмонология (негізгі мамандық бейіні бойынша эндоскопия) (ересектер). Пульмонология (негізгі мамандық бейіні бойынша эндоскопия) (балалар). Пульмонология (негізгі мамандық бейіні бойынша эндоскопия, негізгі мамандық бейіні бойынша функционалдық диагностика) (ересектер). Пульмонология (негізгі мамандық бейіні бойынша эндоскопия, негізгі мамандық бейіні бойынша функционалдық диагностика) (балалар). Пульмонология, оның ішінде балалар
Бағдарлама ұзақтығы кредит (сағатпен)	32 кредит(960ак.сағат)
Оқыту тілі	Қазақ тілінде, орыс тілінде
Өткізу орны	Клиникалық база
Оқыту форматы	Күндізгі-қашықтан оқыту
Мамандық бойынша берілетін біліктілік (<i>сертификаттау курсы</i>)	Фтизиатр дәрігер
Оқуды аяқтау барысында берілетін құжат (<i>сертификаттау курсы туралы куәлік, біліктілікті арттыру туралы куәлік</i>)	Қосымшасымен бірге (транскрипт) сертификаттау курсы туралы куәлік
Сараптама ұйымының толық атауы	«Денсаулық сақтау» дайындау бағыты бойынша ОӘБ «Фтизиатрия» комитеті, 2024 жылғы 21 ақпандағы № 2 хаттама
Сараптама қорытындысының күні	2024 жылғы 21 ақпан
Сараптамалық қорытындының қолданылу мерзімі	3 жыл

Сертификаттау курсы бағдарламасының әзірлеуге арналған нормативтік сілтемелер:

– Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрінің 2020 жылғы 21 желтоқсандағы № ҚР ДСМ-303/2020 «Денсаулық сақтау саласындағы мамандарға қосымша және формальды емес білім беру қағидаларын, денсаулық сақтау саласындағы қосымша және формальды емес білімнің білім беру бағдарламаларын іске асыратын ұйымдарға қойылатын біліктілік талаптарын, сондай-ақ қосымша және формальды емес білім беру арқылы денсаулық сақтау саласындағы мамандар алған оқудың нәтижелерін тану қағидаларын бекіту туралы» бұйрығына;

– Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрінің 2020 жылғы 30 қарашадағы № ҚР ДСМ-218/2020 «Денсаулық сақтау саласындағы мамандарды сертификаттауға жататын мамандықтар мен мамандандырулар тізбесін бекіту туралы» бұйрығына;

– Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрінің 2020 жылғы 21 желтоқсандағы № ҚР ДСМ-305/2020 «Денсаулық сақтау саласындағы мамандықтар мен мамандандырулар номенклатурасын, денсаулық сақтау қызметкерлері лауазымдарының номенклатурасы мен біліктілік сипаттамаларын бекіту туралы» бұйрығына сәйкес жасалған.

Әзірлеушілер туралы ақпарат

Лауазымы	Т.А.Ә	Байланыстары: E.mail
ҚР ДСМ «ҚР ҰФҒО» ҰОО басшысының орынбасары, м.ғ.к.	Сидоренко О.А.	sidorenkoa2203@mail.ru
ҚР ДСМ «ҚР ҰФҒО» директоры, м.ғ.к.	Аденов М.М.	m.adenov@nncf.kz

СК ББ бағдарламасы ҚР Ұлттық фтизиопульмонология ғылыми орталығының оқу-әдістемелік кеңесінің отырысында талқыланып-бекітілді.

Лауазымы, жұмыс орны, атағы (бар болса)	Т.А.Ә	Күні, хаттама №
Төраға, ҚР ДСМ ҚР ҰФҒО оқу орталығының басшысы	Кайдаулов М.К.	20.02.2024ж. №2 хаттама

СК ББ бағдарламасының сараптамалық бағасы «Денсаулық сақтау» дайындау бағыты бойынша ОӘБ Фтизиатрия комитетінің отырысында талқыланды

Эксперттің лауазымы, жұмыс орны, атағы (бар болса)	Т.А.Ә	Күні, хаттама №
Төраға, медицина ғылымдарының докторы, профессор, «Қарағанды медицина университеті» КеАҚ жұқпалы аурулар және фтизиатрия кафедрасының меңгерушісі	Табріз Н.С.	21.02.2024ж. №2 хаттама

СК БББ сараптама актісі және талқылау хаттамасы қоса беріледі.

СК ББ бағдарламасы «Денсаулық сақтау» даярлау бағыты бойынша ОӘБ 2024 жылғы 18 наурыздағы отырысында бекітілді № 6 хаттама (ОӘБ сайтында орналастырылған)

Сертификаттау курсы бағдарламасының паспорты

Бағдарламаның мақсаты

Бағдарлама ересектер мен балаларға туберкулезге қарсы мамандандырылған көмек көрсету үшін фтизиатр дәрігерлерді даярлауға бағытталған.

Бағдарламаның қысқаша сипаттамасы

Бағдарлама «Фтизиатрия» мамандығы бойынша кәсіби білім, біліктілік және дағдыларды кеңейтуге бағытталған, Қазақстан Республикасының негізгі заңнамалық базасы мен нормативтік құқықтық актілері ұғымының негіздері және фтизиатриялық қызметті, жалпы фтизиатрияны, оның ішінде өкпеден тыс туберкулезді және хирургияны, фтизиатр дәрігердің құзыретіне жататын нозологиялық нысандарды зерттеуді, пациенттердің профилактикасы, оларды анықтау, диагностикалау, емдеу және оңалту әдістемелерін практикалық жағынан меңгеруді ұйымдастыру негіздері бойынша теориялық блокты қамтиды; Бұл бағдарлама Қазақстан Республикасының нормативтік құқықтық актілерінің талаптарына сәйкес тыңдаушылардың құзыреттілігін қалыптастыруға мүмкіндік береді және білім алушылар фтизиатр дәрігердің мамандандырылған қызметінің барлық түрлерін жүзеге асыру процесінде кәсіби мәселелерді шешуді қамтамасыз етуге қабілетті болады.

Бағдарламаның негізгі элементтерін үйлестіру

p/c №	Оқыту нәтижесі	Бағалау әдісі (ББ қосымшаға сәйкес Бақылау-өлшеу құралдары (БӨҚ))	Оқыту әдісі
1	Туберкулезге тән негізгі симптомдар мен синдромдарды анықтай алады, тексеру жоспарын тағайындауға қабілетті, клиникалық диагнозды тұжырымдап, диагноз қоя алады. Ересектер мен балаларға уақтылы мамандандырылған көмек көрсете алады.	Жағдаяттық тапсырмаларды шешу, Кесте/схема бойынша бағалау Презентацияны бағалау Клиникалық жағдайды талқылау (CbD – Casebased Discussion)	Семинар Практикалық сабақ Тренинг Презентация жасау
2	Мемлекеттік бағдарламалар, нұсқамалық құжаттар, туберкулез бойынша бұйрықтар және инфекциялық бақылау талаптарын сақтау бойынша білімін пайдалана отырып медициналық көмектің барлық деңгейлерінде дәлелді медицина негізінде пациенттерге дәрілік және дәрілік емес емдеу әдістерін қолдануға және тағайындауға, сонымен қатар терапияның тиімділігін және патологиялық процестің динамикасын бағалауға қабілетті	Клиникалық жағдайды талқылау (CbD – Casebased Discussion) Бағалау: кестелер/схемалар жағдаяттық тапсырмаларды шешу, презентация, видеоматериалдар, сұхбат практика жөніндегі есеп бағалау	Семинар Тренинг/ рөлдік ойын/ іскерлік ойын топтық жоба сұхбат алу бейнежазбаны өзін-өзі/өзара бағалау Көрсетілім сабақтары Жұмыс орнындағы практика
3	Медициналық этика және деонтология, субординация, эмпатия және мейірімділік қағидаттарын сақтауға қабілетті: - әртүрлі жағдайларда жеке тұлғалармен/пациенттермен, отбасылармен және топтармен, әріптестермен және басқа мамандармен нақты, тиімді және кәсіби қарым-қатынас пен өзара іс-қимылды көрсете алады. Пациентке немесе оның заңды өкіліне туберкулезді қоса алғанда, профилактика, тексеру, емдеу әдістері мен тәсілдерін таңдау мүмкіндігі туралы хабарлауға қабілетті.	Стандартталған пациент (SP – standartpatient) Клиникалық симуляция сценарийінің орындалуын бағалау Бейнежазбаны/есепті бағалау	Тренинг / рөлдік ойын / іскерлік ойын Бейнежазба/ есеп
4	Мәліметтерге қол жеткізу, бағалау және интерпретациялау үшін әртүрлі ақпараттық технологияларды пайдаланады; инновациялық техноло-	Медициналық құжаттаманы ресімдеу сапасын бағалау Бейнебақылау жүргізілген туберкулезге қарсы препараттарды қабылдау туралы	Есепке алу- есептік құжаттаманы жүргізу Бейнежазба/есеп

р/с №	Оқыту нәтижесі	Бағалау әдісі (ББ қосымшаға сәйкес Бақылау-өлшеу құралдары (БӨҚ))	Оқыту әдісі
	гияларды меңгеріп, практикалық қызметте қолдануға қабілетті	бейнежазбаны/есепті бағалау	
5	Тәуекелдерді бағалауға және медициналық көмектің қауіпсіздігі мен сапасын жоғары деңгейде қамтамасыз ету үшін ең тиімді әдістерді қолдануға қабілетті.	Клиникалық жағдайды талқылау (CbD – Casebased Discussion)	Дебрифинг (тапсырманы орындағаннан кейін талқылау)
6	Үздіксіз білім ала отырып, өзін-өзі бақылауды жүзеге асыруға, өз дағдыларын үнемі жетілдіріп, белсенділігін арттыруға қабілетті. Қызмет нәтижелерін жақсартатын іс-шараларды әзірлеуге, зерттеуді жобалауға және оны тәжірибеде қолдануға, ғылыми деректер базасымен жұмыс істеуге және ақпаратты талдауға, клиникалық шолуларда, конференцияларда, семинарларда сөз сөйлеуге дайын.	презентацияны бағалау, рецензияны бағалау «науқастардың ауру тарихын сараптамалық бағалау» бағалау	Журнал клубы (JC - Journal club) Бақыланатын науқастардың ауру тарихын сараптамалық бағалау.
7	Медициналық реабилитацияны қажет ететін науқастарға табиғи емдеу факторларын, патогенетикалық, симптоматикалық терапияны және басқа әдістерді қолдана алады. Туберкулез терапиясы кезінде және одан кейін әлеуметтік бейімделу әдістерін таңдау.	Диспансерлік бақылау картасын толтыруды бағалау Тренинг / рөлдік ойын / іскерлік ойын	Науқасты диспансерлік басқару Клиникалық симуляция сценарийінің орындалуын бағалау

Сертификаттау курсы бағдарламасын іске асыру жоспары

№	Тақырыптың/бөлімнің/пәндердің атауы	Сағат көлемі				Тапсырма
		дәріс	тренинг	семинар	ТӨЖ	
1.	Балалар фтизиатриясы модулі	20	224	92	144	

№	Тақырып- тың/бөлімнің/пән- дердің атауы	Сағат көлемі				Тапсырма
		дәріс	тренинг	семинар	ТӨЖ	
1.1	Туберкулезге қарсы қызметті ұйымдастыру	6	6	24	24	<p>Фтизиатрия бойынша нормативтік құжаттарды зерттеу және пайдалану тактикасын әзірлеңіз. Бұйрықтарды, әдістемелік ұсынымдарды және нұсқаулықтарды зерделеніз.</p> <p>ДДҰ мен БҰҰ-ның нормативтік нұсқаулықтарын зерделеніз.</p> <p>Жаһандық туберкулезбен күресудің қазіргі стратегияларын сипаттаңыз.</p> <p>End TV стратегиясының негізгі принциптері мен негізгі басымдықтарын түсіндіріңіз.</p> <p>Ел және ДДҰ географиялық аймағы бойынша емделу қарқыны мен емдеу табысының көрсеткіштерінің маңыздылығын талдаңыз.</p> <p>Жаһандық туберкулезбен күресудегі қиындықтар мен болашақ перспективаларды түсіндіру.</p> <p>Фтизиатрия бойынша нормативтік құжаттарды зерттеу және қолдану тактикасын жасау. Оқу бұйрықтары, әдістемелік ұсыныстар және оқу құралдары.</p> <p>Емтихан деректерін түсіндіріп, науқасты клиникалық талқылауға ұсыныңыз. Клиникалық шолуды және барлық қажетті есептік құжаттарды толтырыңыз.</p> <p>Электрондық ақпараттық ресурстарды, соның ішінде Интернеттегі медициналық порталдарды пайдалана отырып, кезеңдік эпикризді шығару, барлық қажетті есептік құжаттарды толтыру;</p> <p>Науқасты диспансерлік тіркеуге тұрғызып және одан шығарыңыз.</p> <p>Пациенттердің диспансерлік бақылау топтары бойынша «қозғалысын» көрсету, диспансерлік бақылауда жіберілген қателіктерді талдау және оларды жою.</p> <p>Барлық контингенттерді диспансерлік есепке алу кезіндегі бақылау кезеңдері мен әрекеттерінің кестесін жасаңыз.</p> <p>ДЕ ША және 0 тобының контингенттері үшін сұхбат мәтінін құрастырыңыз.</p>

№	Тақырып- тың/бөлімнің/пән- дердің атауы	Сағат көлемі				Тапсырма
		дәріс	тренинг	семинар	ТӨЖ	
						<p>Диспансерлік бақылаудың ША тобының контингенттеріне әңгіме мәтінін құрастырыңыз.</p> <p>Күдікті 4 науқасқа және туберкулезбен ауыратын науқастарға динамикалық бақылау жүргізу.</p> <p>Конференцияға материалдар дайындау; консультацияға қатысу қажет тиісті мамандарды анықтау; Тиісті уақытта тақырып бойынша сарапшыларды шақыру; Кеңес өткізу; Кеңестің қорытындысын жасау.</p> <p>Белгіленген сала бойынша медициналық және статистикалық ақпаратты талдаңыз.</p> <p>Белгіленген аумақта медициналық құжаттарды жүргізу тактикасын әзірлеу. Барлық қажетті құжаттарды толтырыңыз.</p> <p>Бағынысты медицина қызметкерлерінің іс-әрекетінің тактикасын әзірлеу. Өнімділік талдауын жүргізу.</p> <p>Күтім көрсетудің барлық кезеңдерінде сабақтастықты қамтамасыз ету қабілетін көрсету;</p> <p>Туберкулезбен ауыратын науқастарды тіркеудің Ұлттық регистрі бағдарламасында практикалық дағдыларды дамыту. Электрондық және қағаз форматтағы бухгалтерлік есеп пен есеп беру нысандарын толтырыңыз.</p> <p>Ауру тарихымен және амбулаторлық карталармен жұмыс істеу тактикасын әзірлеу. Бухгалтерлік есеп пен есеп беру нысандарын толтырыңыз.</p> <p>Қайтыс болғаннан кейінгі есепті толтырыңыз. Науқастың аутопсия процедурасынан бас тарта отырып, марқұмның туыстарымен әңгімелесу мәтінін құрастырыңыз.</p> <p>Эпидемиялық процесс түсінігін беріңіз.</p> <p>Эпидемиялық процестің үш байланысын сипаттаңыз.</p> <p>Инфекция көзінің сипаттамасын, туберкулездің таралу факторлары мен</p>

№	Тақырып- тың/бөлімнің/пән- дердің атауы	Сағат көлемі				Тапсырма
		дәріс	тренинг	семинар	ТӨЖ	
						<p>жолдарын түсіндіріңіз. Презентация мен диаграмма құру.</p> <p>Популяцияның әртүрлі топтарындағы туберкулезге бейімділігін сипаттаңыз. Презентация және кесте немесе диаграмма жасаңыз.</p> <p>Туберкулезге шалдығу қаупі жоғары топтарды атаңыз. Презентация мен электрондық кестені құру.</p> <p>Эпидемиялық процестің әрбір буынына бағытталған туберкулездің алдын алу шараларын сипаттаңыз.</p> <p>Жетекшілік ететін аумақта/бөлімшеде туберкулездің таралуын сипаттайтын негізгі эпидемиологиялық көрсеткіштерді есептеп, талдау. Осы жағдаймен күресу стратегиясын жасаңыз.</p> <p>Презентация дайындау, көрнекі диаграмманы динамикада жасаңыз. Санитарлық бюллетень шығару.</p> <p>Жетекшілік ететін аумақтағы туберкулездің эпидемиялық жағдайына талдауды, туберкулезге қарсы іс-шаралардың тиімділігінің көрсеткіштерін көрсету. Эпидемиологиялық іс-шаралар бойынша жоспар және есеп жазыңыз.</p> <p>Қолданыстағы нормативтік құқықтық актілерге сәйкес жетекшілік ететін учаскеде туберкулез ошақтарында санитарлық - эпидемияға қарсы профилактикалық іс-шараларды көрсетіңіз.</p> <p>Санитарлық-эпидемиологиялық бақылау аумақтық бөлімшесінің бейінді маманымен бірлесіп, санитарлық-эпидемияға қарсы іс-шараларды, оның ішінде туберкулез инфекциясы ошағында байланыста болған адамдарды анықтап, санитарлық-эпидемияға қарсы іс-шараларды ұйымдастырыңыз және жүргізіңіз.</p> <p>Жетекшілік ететін учаскеде және бөлімшеде байланыста болған адамдарға тексеру, кейін динамикалық бақылау жүргізіңіз.</p>

№	Тақырып- тың/бөлімнің/пән- дердің атауы	Сағат көлемі				Тапсырма
		дәріс	тренинг	семинар	ТӨЖ	
						<p>Бактерия бөлу дәрежесіне және туберкулезбен ауыратын науқастың әлеуметтік жағдайына, туберкулез ошақтарының эпидемиологиялық топтарына, ошақтарға бару жиілігіне, ошақтарда профилактикалық жұмыстарды жүргізуге байланысты жіктелуін көрсету.</p> <p>Емханада туберкулезге күдікті науқастарды уақтылы және толық тексеруді бақылауды көрсету, диагностикалық алгоритм, одан әрі фтизиатрдың кеңесіне жолдау. Есепті және одан әрі әрекеттің жоспарын жазыңыз.</p> <p>Мемлекеттік санитарлық-эпидемиологиялық қадағалауды жүзеге асыратын аумақтық органдарға инфекциялық жағдай туралы шұғыл хабарламаны белгіленген тәртіппен толтыруды және жіберуді көрсету.</p> <p>Инфекция ошағы кезінде эпидемияға қарсы шаралардың орындалуын көрсету. Оның эпидемиялық қауіптілігін ескере отырып, эпидемиологиялық ошақта жүргізілетін іс-шаралар мен жіктеу схемасын құру.</p> <p>Туберкулезбен ауыратын науқастар (олардың заңды өкілдері), туберкулезбен ауыратындармен қарым-қатынаста болған адамдар, медицина қызметкерлері арасында санитарлық ағарту жұмыстарын көрсету.</p> <p>Туберкулезге қарсы ұйымдарда және ошақтарда ағымдағы және қорытынды дезинфекцияны жүргізу.</p> <p>Таза және лас жерлерде туберкулезге қарсы мекемелерде эпидемияға қарсы іс-шараларды ұйымдастыруды түсіндіру.</p> <p>Туберкулезбен ауыратын науқастарды жұмыстан «тоқтату» және туберкулезбен ауыратын науқастар мен адамдарды жұмысқа жіберуді жүзеге асыру. Жоспар жазыңыз және туберкулезге шалдығу қаупі бар адамдар үшін алдын алу шараларын көрсетіңіз және олардың тиімділігін бағалаңыз.</p>

№	Тақырып- тың/бөлімнің/пән- дердің атауы	Сағат көлемі				Тапсырма
		дәріс	тренинг	семинар	ТӨЖ	
						<p>Халық арасында туберкулездің таралуын болдырмау үшін фтизиатриялық учаскедегі санитарлық және эпидемияға қарсы (профилактикалық) іс-шаралар жоспарын жазып, көрсету. Фото-репортаж жасаңыз.</p> <p>Туберкулезге қарсы сауықтыру сауаттылығын көрсету – «Салауатты өмір салтын, дұрыс тамақтануды насихаттау»: әңгіме, ізеттілік жаршысы, әлеуметтік желідегі жазба.</p> <p>Фтизиатриялық учаскеде туберкулезбен ауыратындар (олардың заңды өкілдері), туберкулезбен ауыратындармен қарым-қатынаста болған адамдар, медицина қызметкерлері арасында санитарлық-ағарту жұмыстарын жүргізу жоспарын жазу және көрсету.</p> <p>Қолданыстағы нормативтік құқықтық актілерге сәйкес медициналық ұйымдардың халықты туберкулезге қарсы имундауын жоспарлауда, ұйымдастыруда және жүргізуде жоспар құру және ұйымдастыру-әдістемелік көмек көрсету, жоспардың орындалуын бақылау.</p> <p>Инфекциялық бақылаудың үш негізгі компонентінің талаптарын сипаттаңыз. FAST стратегиясын түсіндіріңіз. Схема мен кестені құрастырыңыз.</p> <p>МСАК-та және туберкулезге қарсы күрес ұйымдарында эпидемияға қарсы іс-шаралардың орындалуына талдау және бағалау жүргізіңіз.</p> <p>Ауа ортасына тексеріңіз. Фото/бейне есеп.</p> <p>УКС құрылғыларын (бактерицидтік шамдар, рециркуляторлар) пайдалану кестесін жасаңыз. Көрсеткіштер, қарсы көрсетілімдер. Жанама әсерлері. артықшылықтары мен кемшіліктері.</p> <p>Маскаларды, респираторларды қолдану кестесін жасаңыз. Медицина персоналы арасында да, науқастар арасында да жеке қорғаныш құралдарын қолдану туралы бейнежазба түсіріңіз. ФИТ тест жүргізіңіз.</p>

№	Тақырып-тың/бөлімнің/пәндердің атауы	Сағат көлемі				Тапсырма
		дәріс	тренинг	семинар	ТӨЖ	
						<p>Әртүрлі жағдайларда дезинфекциялау құралдарын қолдану кестесін жасаңыз. Науқастарды тұрыптау және оқшаулау. Фтизиатрия саласындағы сырқаттанушылықты төмендетуге бағытталған профилактикалық іс-шараларды ұйымдастыру тактикасын әзірлеу. Жалпы санитарлық-гигиеналық шаралар туралы брифинг өткізу тактикасын әзірлеу</p> <p>Туберкулез патологиясы бар науқастардың жеке профилактикасы бойынша нұсқау беру тактикасын әзірлеу.</p> <p>Иммундық жүйені нығайту бойынша іс-шараларды жүргізуге нұсқау беру тактикасын әзірлеу.</p> <p>Науқас туыстарымен, үкіметтік емес ұйымдардың өкілдерімен коммуникация жүргізіңіз.</p> <p>Осы блок бойынша атқарылған жұмыстар туралы есеп жазыңыз және фото/бейне есепті қоса беріңіз.</p>
1.2	Балалық шақтағы амбулаторлық-емханалық фтизиатрия	5	42	22	21	<p>Тыныс алу және лимфа жүйелерінің анатомиялық құрылысын сипаттаңыз. Көрнекі кесте мен кестені құрастырыңыз.</p> <p>Тыныс алу және лимфа жүйесі мүшелерінің морфологиялық құрылысын сипаттаңыз. Схема мен кестені құрастырыңыз.</p> <p>Тыныс алу және лимфа жүйесінің туберкулезіндегі патоморфологиялық өзгерістерге сипаттама беріңіз. Схема мен кестені құрастырыңыз.</p> <p>Тыныс алу және лимфа жүйесінің туберкулезіндегі патофизиологиялық өзгерістерге сипаттама беріңіз. Схема мен кестені құрастырыңыз.</p> <p>Туберкулездің этиологиясы мен патогенезіне толық талдау жасау.</p> <p>Туберкулез қоздырғышының ерекшеліктерін сипаттаңыз.</p> <p>Туберкулез қоздырғышының дәріге төзімділігін сипаттаңыз. Презентация мен электрондық кестені құру..</p>

№	Тақырып- тың/бөлімнің/пән- дердің атауы	Сағат көлемі				Тапсырма
		дәріс	тренинг	семинар	ТӨЖ	
						<p>Туберкулездің таралу жолдарын түсіндіріңіз. Схема мен кестені құрастырыңыз.</p> <p>Инфекциялық процестің кезеңдерін түсіндіріңіз: патогенді инвазия, бақылаусыз өсу кезеңі, инфекциямен күресу кезеңі, ошақтардың эндогенді реакциясы. Схема мен кестені құрастырыңыз.</p> <p>Инфекцияны бақылау механизмдерін түсіндіріңіз: жасушалық иммунитет және кешіктірілген типті жоғары сезімталдық. Схема мен кестені құрастырыңыз.</p> <p>Туберкулездегі әртүрлі мүшелер мен жүйелердің патологиялық бұзылыстарын сипаттаңыз. Бақыланатын науқастарда сипатталған бұзылуларды табыңыз. Презентациялар дайындаңыз. Патоморфология бөлімінде өкпедегі және лимфа түйіндеріндегі туберкулездік ошақтардың препараттарын зерттеуді көрсету. Атқарылған жұмыстар бойынша есеп жазып, фоторепортаж қоса беру.</p> <p>Презентация мен кестелерді құру: біріншілік және қайталама туберкулездің айырмашылығы, туберкулез ошақтарының қалыптасуы, Гон фокусы және оның динамикасы.</p> <p>Фтизиатриялық учаскеде жұмысты ұйымдастыру принциптерін көрсету;</p> <p>Туберкулезбен ауыратындарға және туберкулезге шалдығу қаупі жоғары адамдарға қалай күтім жасау керектігін көрсетіңіз</p> <p>Туберкулез кезінде мамандандырылған, оның ішінде жоғары технологиялық, медициналық көмек көрсетудің бастапқы мамандандырылған медициналық-санитарлық көмек көрсету стандарттары бойынша білімін көрсету.</p> <p>Мыналарды: туберкулезбен ауыратын науқастарды анықтау, диагностикалау және емдеу мәселелері бойынша емдеудің клиникалық хаттамаларын, нұсқа-</p>

№	Тақырып- тың/бөлімнің/пән- дердің атауы	Сағат көлемі				Тапсырма
		дәріс	тренинг	семинар	ТӨЖ	
						<p>улықтарды, ұсынымдарды, АХЖ, туберкулездің клиникалық жіктелуін білуді көрсетіңіз.</p> <p>«Балалар мен жасөспірімдерде туберкулездің клиникалық көрінісі мен ағымының ерекшеліктері, оны анықтау және алдын алу» презентация және кестелер құру.</p> <p>Туберкулезге күдікті 10 пациентте, туберкулезбен ауыратын науқастарда немесе БЦЖ вакцинациясынан асқынулары бар адамдарда мыналарды көрсетіңіз:</p> <ul style="list-style-type: none"> - шағымдарды жинау, өмір тарихы және ауру анамнезі; - туберкулездің болуы туралы сенімді ақпарат алу; - ақпаратты талдау және түсіндіру: <ul style="list-style-type: none"> - науқасты алғашқы тексеруден өткізу; - пациенттен, оның туыстарынан (заңды өкілдерінен) келісім алу; - медициналық құжаттардан ақпарат алу. - объективті (физикалық) сараптама нәтижелерін түсіндіру және талдау қабілеті; - медициналық көмек көрсетуге арналған қолданыстағы бұйрықтарға, медициналық көмек көрсету стандарттарын ескере отырып, медициналық көмек көрсетудің емдеу хаттамаларына сәйкес алдын ала диагнозды тұжырымдау және зертханалық, рентгендік және аспаптық зерттеулердің жоспарын құру ; - туберкулез диагнозын қою үшін науқастарды стационарлық жағдайда тексеруге медициналық көрсеткіштерді анықтау; - молекулярлық-генетикалық, микробиологиялық, бактериологиялық, фенотиптік және иммунологиялық зерттеулерді қоса алғанда, зертханалық зерттеулердің қажеттілігін негіздеу; - маман дәрігерлердің кеңесіне жүгіну қажеттілігін негіздеу және алынған нәтижелерді түсіндіру

№	Тақырып- тың/бөлімнің/пән- дердің атауы	Сағат көлемі				Тапсырма
		дәріс	тренинг	семинар	ТӨЖ	
						<ul style="list-style-type: none"> - зертханалық зерттеулерге жіберу; - МГ, микробиологиялық және бактериологиялық зерттеуге жолдама; - аспаптық зерттеуге жіберу; - иммунодиагностикаға жолдама; - маман дәрігерлерге жолдама; - кешенді сараптама нәтижелерін түсіндіру және талдау: - зертханалық зерттеулердің көрсеткіштері (соның ішінде қанның клиникалық талдауы, зәрдің клиникалық талдауы, қанның биохимиялық талдауы); - молекулярлық генетикалық, микробиологиялық және бактериологиялық зерттеулер; - иммунодиагностика; - рентгендік зерттеулер; - аспаптық зерттеу. <p>Туберкулездің дифференциалды диагностикасын көрсетіңіз.</p> <p>Атқарылған жұмыс туралы есеп жазыңыз және фото/бейне есепті қоса беріңіз.</p> <p>Туберкулезге күдікті науқастарда, туберкулезбен ауыратын науқастарда немесе БЦЖ вакцинациясынан асқынулары бар адамдарда көрсетіңіз:</p> <ul style="list-style-type: none"> - аурулардың және денсаулыққа байланысты проблемалардың қолданыстағы халықаралық статистикалық жіктелімін (бұдан әрі – АХЖ) ескере отырып диагноз қою. - туберкулез бойынша индекстік жағдайды (индекстік пациент) белгілеу. - стационарды алмастыратын жағдайларда туберкулезбен ауыратын науқастарды емдеуге медициналық көрсеткіштерді анықтау. - амбулаториялық жағдайда туберкулезбен ауыратын науқастарды емдеуге медициналық көрсеткіштерді анықтау. - стационарлық жағдайда туберкулезбен ауыратын науқастарды емдеуге медициналық көрсеткіштерді анықтау. - туберкулездің асқынуы кезіндегі диагностикалық іс-шаралардың көлемі мен реттілігін анықтау.

№	Тақырып- тың/бөлімнің/пән- дердің атауы	Сағат көлемі				Тапсырма
		дәріс	тренинг	семинар	ТӨЖ	
						<p>- ПЭ, НР пайда болған кезде диагностикалық іс-шаралардың көлемі мен реттілігін, оның ішінде диагностикалық емшаралардың нәтижесінде туындаған ауыр және күтпеген жағдайларды анықтау.</p> <p>Туберкулин препаратын және туберкулездің рекомбинантты аллергенін, сынау принципін сипаттаңыз.</p> <p>Туберкулезді рекомбинантты аллергенді қолдануға көрсеткіштерді сипаттаңыз.</p> <p>Қажетті құқықтық құжаттарды және сынақтарды жүргізетін медициналық персоналдың функцияларын сипаттаңыз.</p> <p>Рекомбинантты туберкулез аллергенімен Манту сынағасына қарсы көрсеткіштерді сипаттаңыз. Кесте құру.</p> <p>Манту сынағымен тексеруге жататын адамдардың схемасы мен кестесін әзірлеңіз.</p> <p>Кодекстің 7-бабының 31) тармақшасына сәйкес белгіленген нысандар бойынша Манту сынағасының және (немесе) рекомбинантты туберкулез аллергенінің нәтижелері жазылған барлық нысандарды толтырыңыз.</p> <p>Туберкулинді Манту сынағасының мақсатын және туберкулездің рекомбинантты аллергенін (ТРА) сипаттаңыз.</p> <p>Туберкулезге қарсы рекомбинантты аллергеннің қандай мақсатта пайдаланылмайтынын және неліктен екенін сипаттаңыз.</p> <p>Туберкулезбен ауыру қаупі жоғары балалар тобының сызбасын жасаңыз.</p> <p>Қадағаланатын аумақтағы тәуекел топтарының тізімін жасаңыз.</p> <p>Манту және АТР сынағаларын жүргізу әдістемесін сипаттаңыз. Препараттардың пайдаланылмаған қалдықтарын сақтау және кәдеге жарату тәсілін сипаттаңыз.</p> <p>Манту және АТР сынағаларын бағалау кестесін жасаңыз.</p>

№	Тақырып- тың/бөлімнің/пән- дердің атауы	Сағат көлемі				Тапсырма
		дәріс	тренинг	семинар	ТӨЖ	
						<p>Аллергияның табиғатының дифференциалды диагностикасын орындаңыз.</p> <p>Аллергиялық бейім балаларға гипосенсибилизация, инфекция ошақтарын санитария, дегельминтизация әдісін сипаттаңыз.</p> <p>«Алғаш рет анықталған туберкулез микобактериялары инфекциясы» дегени диагноз кімге және қашан қойылатынын көрсетіңіз, олар қалай және қай диспансерлік топта байқалады.</p> <p>Туберкулез микобактериясын жұқтырған тұлғалардың кестесін құрыңыз.</p> <p>20 баладағы үлгіні бағалаңыз. Барлық қажетті есептік құжаттаманы толтырыңыз. Сынақ нәтижесіне қарай барлық қажетті әрекеттерді орындаңыз. Есеп жазу.</p> <p>Орталықтандырылған дәрігерлік-консультациялық комиссияның отырысына ұсыну үшін туберкулезбен ауыратын науқастардың медициналық құжаттамасын толтыру.</p> <p>Туберкулинге шалдыққан балалардың консультациясын өткізу, көрсеткіштері бойынша қосымша тексеру жүргізу және кең спектрлі антибиотиктермен емдеуді тағайындау көрсеткіштерін анықтау.</p> <p>Диагностикалық алгоритмді іске қосыңыз. Дәрі-дәрмекке рецепт жазу, есептік құжаттаманы толтыру.</p> <p>Туберкулез инфекциясы ұғымын түсіндіріңіз.</p> <p>Кесте жасаңыз:</p> <p>Туберкулез инфекциясына тестілеуге жататын адамдар.</p> <p>Туберкулез бойынша қаупі жоғары топқа жататын адамдар.</p> <p>Балалар мен ересектер үшін туберкулез инфекциясына тестілеу әдістерін сипаттаңыз. Схема мен кестені құрастырыңыз.</p> <p>IGRA тест әдістемесінің принципін сипаттаңыз, артықшылықтарын, көрсеткіштерін және қарсы көрсеткіштерін</p>

№	Тақырып- тың/бөлімнің/пән- дердің атауы	Сағат көлемі				Тапсырма
		дәріс	тренинг	семинар	ТӨЖ	
						<p>көрсетіңіз. Презентация мен кестені құрастырыңыз.</p> <p>Туберкулез инфекциясын диагностикалау өлшемшарттарын түсіндіріңіз. Көрнекі схема мен кестені құрастырыңыз.</p> <p>Туберкулез инфекциясын профилактикалық емдеуді тағайындау үшін контингентті сипаттаңыз. 5 жасқа дейінгі және одан жоғары балаларға, байланыста болғандарға, ГИБП қабылдайтын АИТВ-мен ауыратын адамдарға ерекше назар аударыңыз.</p> <p>Туберкулез инфекциясын профилактикалық емдеуді тағайындауға қарсы көрсеткіштерді сипаттаңыз. Схема мен кестені жасаңыз.</p> <p>Орталықтандырылған дәрігерлік-консультативтік комиссияның отырысына ұсыну үшін туберкулезбен ауыратын науқастардың медициналық құжаттарын толтырыңыз.</p> <p>Туберкулез инфекциясын профилактикалық емдеуге арналған препараттарды, олардың фармакологиясын, емдеу схемаларын, көрсеткіштері мен қарсы көрсетілімдерін, ПЭ, НР, СНР алдын алу мен жоюды сипаттаңыз.</p> <p>Есепке алу-есептілік нысанда туберкулез инфекциясын профилактикалық емдеу туралы енгізілген деректерді көрсетіңіз.</p> <p>Профилактикалық емдеуден бас тартқан ТИ бар баланың ата-аналарымен қалай сөйлесу керектігін көрсетіңіз.</p> <p>Рөлдік ойынның бейне есебін жазыңыз.</p> <p>Кесте жасаңыз: профилактикалық емнің нәтижелері.</p> <p>Атқарылған жұмыс туралы есеп жазыңыз және фото/бейне есебін қоса беріңіз.</p> <p>Санаты мен түрі бойынша «Туберкулез диагнозы бар науқастарды тіркеу» кестесін жасаңыз.</p>

№	Тақырып- тың/бөлімнің/пән- дердің атауы	Сағат көлемі				Тапсырма
		дәріс	тренинг	семинар	ТӨЖ	
						<p>Бұйрықтарды, емдеу хаттамаларын, әдістемелік ұсынымдар мен нұсқауларды зерделеу.</p> <p>Презентация көрсетіңіз: «Кальметта-Герен (БЦЖ) вакцинасының тарихы». Емхананың егу кабинетінде вакцинаны қолдану әдістемесін көрсетіңіз. Бейне есеп жазыңыз.</p> <p>Вакцинация жүргізу және екпе алған балаларды бақылау нәтижелері жазылған құжаттаманың барлық есеп нысандарын толтырыңыз.</p> <p>Жетекшілік ететін учаскеде егу жүргізу жоспарын жасап, ол туралы есеп беріңіз. Әрі қарайғы жұмыс тактикасын, соның ішінде орта медперсонал жұмысының тактикасын әзірлеңіз.</p> <p>БЦЖ вакцинасын енгізудегі асқынуларды, олардың пайда болу себептерін сипаттаңыз. Сіз жетекшілік ететін учаскеде БЦЖ вакцинасын енгізудегі асқынулардың себептерін талдаңыз, есеп жазыңыз. Бұл мәселені шешудің жолын ұсыныңыз.</p> <p>БЦЖ вакцинасын енгізу кезінде асқынулардың алдын алу әдістері мен тәсілдерін көрсетіңіз.</p> <p>БЦЖ вакцинациясының асқынуларын емдеу әдістері мен тәсілдерін көрсетіңіз.</p> <p>Кесте жасаңыз:</p> <p>Перинаталдық орталықта (босандыру бөлімшесінде) БЦЖ вакцинасымен егілмеген балалар вакцинациялауға жатады.</p> <p>Анасы туберкулездің белсенді түрімен ауырған жағдайда жаңа туған нәрестеге қарау.</p> <p>1, 3, 6, 12 айдан кейін вакцинацияланған балаларға динамикалық бақылау жүргізіңіз.</p> <p>Жетекшілік ететін учаскеде БЦЖ вакцинасымен вакцинациялаудың қорытынды нәтижесі туралы жиынтық есеп жасаңыз. Талдау жүргізіңіз.</p> <p>Проблемаларды жою жоспарын жазыңыз.</p>

№	Тақырып-тың/бөлімнің/пәндердің атауы	Сағат көлемі				Тапсырма
		дәріс	тренинг	семинар	ТӨЖ	
						БЦЖ вакцинасын алудан бас тартқан баланың ата-анасымен сұхбат жүргізуді көрсетіңіз. Рөлдік ойынның бейне есебін жазыңыз. Атқарылған жұмыс туралы есеп жазыңыз және фото/бейне есебін қоса беріңіз.
1.3	Тыныс алу мүшелерінің ауруларымен ауыратын балаларды зерттеу әдістері		21	7	12	<p>Балаларда қолданылатын клиникалық зерттеу әдістерін көрсету. Туберкулезге күдікті науқастарда, туберкулезбен ауыратын науқастарда немесе БЦЖ вакцинациясының асқынуы бар адамдарда алынған нәтижелердің ерекшеліктерін талдау және түсіндіру:</p> <ul style="list-style-type: none"> - зертханалық зерттеулер (қанның клиникалық талдауын, клиникалық зәр анализін, биохимиялық қан анализін, коагулограмманы және т.б. қоса); -молекулярлық-генетикалық, микробиологиялық, өсірінділік және фенотиптік зерттеулер: GeneXpert®/Ref, Xpert® MTB/RIF және Xpert® MTB/Ultra, және Xpert® MTB/RIF XDR, Hain-test, Bactec MGIT 960; - иммунодиагностика; - рентгендік зерттеулер; - аспаптық зерттеу. <p>Баланы тексеру кезінде алынған нәтижені көрсету және түсіндіру: аускультация, пальпация, аудиограмма, антропометрия, пульсоксиметрия және т.б.</p> <p>Қақырықты жинауды, қажетті құжаттаманы дайындауды көрсету. Орта персоналдың әрекетін түсіндіру және қадағалау.</p> <p>Бронх-өкпе туберкулезімен ауыратын балаларда қақырық болмаған жағдайда, балалардағы биологиялық материалды жинаудың бейнежазбасын көрсетіңіз: нәжіс, индукцияланған қақырық, мұрын-жұтқыншақ аспиранты, бақыланатын аймақтағы асқазан аспиранты. Зерттеу үшін осы материалды алу алгоритмін жазыңыз.</p>

№	Тақырып- тың/бөлімнің/пән- дердің атауы	Сағат көлемі				Тапсырма
		дәріс	тренинг	семинар	ТӨЖ	
						<p>Науқаспен (және учаскелік дәрігермен) «әңгімелесу» үшін сценарийлер жазыңыз. қақырықты тексеруден бұрын, Бейне есеп беру.</p> <p>«Туберкулез бойынша міндетті түрде жыл сайынғы флюорографиялық тексерілуге жататын, ауруға шалдығу қаупі жоғары халық топтарының тізімі» кестесін көрсетіңіз.</p> <p>«Туберкулез бойынша жыл сайынғы міндетті флюорографиялық тексеруден өтуге жататын тұлғалардың тізімі» кестесін көрсетіңіз.</p> <p>Фтизиатрияда балаларда қолданылатын инвазивті зерттеу әдістерін сипаттаңыз. Әрбір әдістің көрсеткіштері, қарсы көрсеткіштері, мүмкіндіктері мен артықшылықтары. Процедураға дайындық ерекшеліктері. Анестезиологиялық көмекші құралдар.</p> <p>Балалардағы фтизиатрияда қолданылатын эндоскопиялық зерттеу әдістерін сипаттаңыз. Әрбір әдістің көрсеткіштері, қарсы көрсеткіштері, мүмкіндіктері мен артықшылықтары. Процедураға дайындық ерекшеліктері. Анестезиологиялық көмекші құралдар. Құралдарды дезинфекциялау. Инфекциялық бақылау талаптары.</p> <p>Тыныс алу мүшелері ауруларының эндоскопиялық белгілерін және эндоскопиялық емдеу әдістерінің мүмкіндіктерін көрсету.</p> <p>Биоптикалық диагностиканың түрлерін сипаттаңыз. Презентацияны көрсету.</p> <p>Фтизиатрияда балаларда қолданылатын функционалдық зерттеу әдістерін сипаттаңыз.</p> <p>Спирограмманың интерпретациясын, маневр үлгілерін, көлемін көрсету. Нормалар мен патологиялар кестесін жасаңыз.</p> <p>Бронходилататорлардың айырмашылығын көрсетіңіз: қысқа және ұзақ әсер етеді.</p> <p>«Тыныс алу қызметінің фармакологиялық сынамаларының қолданылуы,</p>

№	Тақырып-тың/бөлімнің/пәндердің атауы	Сағат көлемі				Тапсырма
		дәріс	тренинг	семинар	ТӨЖ	
						<p>нормасы мен патологиясы, туберкулез кезіндегі ерекшеліктері» кесте құрастырыңыз.</p> <p>ЭКГ талдауын және интерпретациясын, QT аралығының ұзаруын анықтауды көрсету. Нормалар мен патологиялар кестесін жасаңыз.</p> <p>Құралдарды дезинфекциялауды сипаттаңыз. Функционалдық сынамалар жүргізу кезінде инфекциялық бақылау талаптарын сипаттаңыз.</p> <p>Осы блок бойынша атқарылған жұмыстар туралы есеп жазыңыз және фото/бейне есепті қоса беріңіз.</p>
1.4	Балалардағы сәулелік диагностика әдістері	1	28	16	15	<p>Аурулардың халықаралық жіктелімі (АХЖ), туберкулездің клиникалық жіктелуі туралы білімдерін көрсету.</p> <p>Көрнекі кесте және презентация құру: «Туберкулезбен ауырғаннан кейінгі қалдық өзгерістердің жіктелуі». Пациентті «Д» бақылау мекемесін көрсетіңіз.</p> <p>Тыныс алу мүшелері туберкулезінің негізгі түрлерінің және басқа локализациялардың, сонымен қатар туберкулезге ұқсас аурулардың клиникалық-радиологиялық семиотикасын көрсету. Кестелер, диаграммалар, презентациялар құру.</p> <p>Тыныс алу жүйесінің рентгендік анатомиясы туралы білімдерін көрсету:</p> <ul style="list-style-type: none"> - кеуде қуысының қарапайым рентгенограммасы бойынша кеуде қуысының жұмсақ тіндерінің, ортастинаның, сүйек қаңқасының бөліктерінің, өкпе өрістерінің және өкпе түбірлерінің рентгендік анатомиялық суретін талдау және сипаттау. - тік және бүйірлік проекцияда рентгендік түбірдің рентгендік анатомиялық суретін – аралық бронхтың люменін және өкпе артериясы діңінің енін талдау және сипаттау. - кеуде қуысының бүйірлік (оң және сол) рентгенографиясы бойынша кеуде қуысының жұмсақ тіндерінің, ортастинаның, сүйек қаңқасының бөліктерінің,

№	Тақырып- тың/бөлімнің/пән- дердің атауы	Сағат көлемі				Тапсырма
		дәріс	тренинг	семинар	ТӨЖ	
						<p>өкпе өрістері мен өкпе түбірлерінің рентген-анатомиялық суретін талдау және сипаттау.</p> <p>-бронх ағашының рентгендік анатомиясын талдау және сипаттау.</p> <p>-өкпенің сегменттік құрылысын талдап, сипаттау.</p> <p>Тыныс алу жүйесі аурулары кезіндегі рентгендік белгілер мен синдромдарды талдап, сипаттаңыз.</p> <p>Рентген кабинетіндегі жұмысты көрсету. Бейне есеп беру. Орындалған жұмыс бойынша есеп жазу: суреттерге сипаттама беру, қорытынды жасау.</p> <p>Презентацияны көрсетіңіз: «Туберкулез кезінде сәулелік зерттеу әдістерінің көрсеткіштері, қарсы көрсеткіштері, туберкулездегі сәулелік әдістердің артықшылықтары мен кемшіліктері».</p> <p>Кеуде қуысының флюорографиясы, рентгенографиясы және томографиясы әдістемеін көрсетіңіз.</p> <p>Кеуде қуысы мүшелерінің рентгеноскопиясы (фото түсіріңіз), рентгенографиясы және томографиясы кезінде сіз алған түсірілімдерді көрсетіңіз. Алынған суреттерді талдаңыз. Сипаттама және қорытынды жасаңыз.</p> <p>Компьютерлік және магниттік-резонанстық томография кезінде сіз алған (ППС бақылаумен) түсірілімдерді көрсетіңіз, алынған кескіндерді талдаңыз.</p> <p>Ультрадыбыстық диагностика кабинетіндегі жұмысын көрсету. Бейне есеп беріңіз. Атқарылған жұмыс туралы есеп жазыңыз: зерттеуді сипаттау, қорытынды жасау.</p>
1.5	Балалардағы туберкулездің клиникалық түрлері	1	49	6	24	<p>Туберкулезбен ауыратын ерте жастағы балаларды қарап-тексеруді көрсетіңіз. Туберкулезді емес этиологиялы аурулардың дифференциалды диагнозы. Емдеу жоспарын жасаңыз.</p> <p>Этиотропты дәрілік препараттарды (А, В, С топтары) тағайындау негіздемесін көрсетіңіз. Рецепттерді жазыңыз.</p>

№	Тақырып- тың/бөлімнің/пән- дердің атауы	Сағат көлемі				Тапсырма
		дәріс	тренинг	семинар	ТӨЖ	
						<p>Симптоматикалық және патогенді препараттарды тағайындау негіздемесін көрсетіңіз. Рецепттерді жазыңыз. НЭ және НР және СНР алдын алу және/немесе жою үшін дәрілік және дәрілік емес терапия әдістерін тағайындаудың негіздемелерін көрсетіңіз. Қолайсыз ауыр реакциялар кестесін жасаңыз (құрысу синдромдары, естен тану жағдайлары, анафилактикалық шок, жіті психоздар, уытты гепатиттер, асқазан мен он екі елі ішектің ойық жара аурулары, уытты нефриттер), оларды тоқтату әдісі, ҚР ДСМ 23.12.2020 ж. № ҚР ДСМ-320/2020 бұйрығымен бекітілген Медициналық бұйымдардың қауіпсіздігін, сапасын және тиімділігін фармакологиялық қадағалау және мониторинг жүргізу ережелері негізінде құжаттама ресімдеу: Кодекстің 261-бабының 2-тармағына сәйкес дәрілік заттар мен медициналық бұйымдардың айналымы саласындағы мемлекеттік сараптамалық ұйымға хабарлама-қартаны толтырыңыз және "көрсетіңіз".</p> <p>Бұл ретте фармакология туралы білімді көрсетіңіз: көрсетілімдер, қарсы көрсетілімдер, фармакодинамика және фармакокинетика, терапия схемалары. Ілеспе ауруларды ескере отырып, туберкулезбен ауыратын науқастарға дәрілік емес емдеуді және емдік тамақтануды тағайындау негіздемесін көрсету. Туберкулезді хирургиялық емдеудің медициналық көрсеткіштерінің анықтамасын көрсетіңіз.</p> <p>Туберкулезбен ауыратын науқаста емнің сақталуын және емдеуді мерзімінен бұрын тоқтату қаупін бағалау.</p> <p>Клиникалық диагнозды тұжырымдаңыз. Процесс динамикасының болжамын бағалаңыз.</p> <p>ҚДТ/РТ-ТБ қысқа және ұзақ емдеу режимінде емдеуге жауап мониторингін жүргізіңіз. Есеп жазыңыз.</p>

№	Тақырып- тың/бөлімнің/пән- дердің атауы	Сағат көлемі				Тапсырма
		дәріс	тренинг	семинар	ТӨЖ	
						<p>Кесте жасаңыз: дәріге төзімді туберкулезбен ауыратын адамдарды емдеу тиімділігінің индикаторлары.</p> <p>Барлық қажетті медициналық құжаттарды ресімдеңіз.</p> <p>Кеңеске ұсыну үшін барлық қажетті медициналық құжаттарды дайындаңыз.</p> <p>Орталық дәрігерлік комиссияға тапсыру үшін барлық қажетті медициналық құжаттарды толтырыңыз - диспансерлік есепке алу үшін тіркеу, терапияны тағайындау.</p> <p>Орталық дәрігерлік комиссияға тапсыру үшін барлық қажетті медициналық құжаттарды толтырыңыз - тіркеуден шығару.</p> <p>Презентация, диаграммалар мен кестелерді дайындаңыз.</p> <p>Орындалу туралы есеп жазыңыз. Бейне және фото есеп жіберіңіз.</p> <p>Біріншілік туберкулез кешені бар науқастарды тексеруді көрсету.</p> <p>Кеуде ішілік лимфа түйіндерінің туберкулезімен ауыратын науқастарды тексеруді көрсету.</p> <p>Туберкулезді емес этиологиялы перифериялық лимфаденитпен, лимфопролиферативті аурулармен дифференциалды диагнозды көрсету.</p> <p>Емдеу жоспарын жасаңыз.</p> <p>Туберкулездің асқынған ағымы бар науқастарды тексеруді көрсету.</p> <p>Туберкулезді плевритпен ауыратын науқастарды тексеруді көрсету</p> <p>Талдау және түсіндіру: науқастардың шағымдары, физикалық тексеру нәтижелері, зертханалық зерттеулер;</p> <p>Талдаңыз және түсіндіріңіз: Рентгендік диагностикалық критерийлер, процестің таралуына, ағымына, нәтижесіне байланысты клиникалық көріністері.</p> <p>Туберкулезді емес этиологиялы плевра эффузиясымен дифференциалды диагнозды көрсетіңіз.</p>

№	Тақырып- тың/бөлімнің/пән- дердің атауы	Сағат көлемі				Тапсырма
		дәріс	тренинг	семинар	ТӨЖ	
						Атқарылған жұмыс туралы есеп жазыңыз және фото/бейне есебін қоса беріңіз.
1.6	Балалардағы екіншілік туберку- лез	5	34	-	21	<p>Ошақтық туберкулезбен ауыратын науқастарды тексеру техникасын айту. Талдау және түсіндіру: науқастардың шағымдары, эпидемиологиялық анамнезі, ауру тарихы, физикалық тексеру нәтижелері, зертханалық зерттеулер;</p> <p>Талдаңыз және түсіндіріңіз: рентген архиві, рентгендік диагностикалық критерийлер, процестің таралуына, ағымына, нәтижесіне байланысты клиникалық көріністері.</p> <p>Қабыну процесстері бар туберкулезді емес этиологиялы аурудың дифференциалды диагнозы.</p> <p>Емдеу жоспарын жасаңыз.</p> <p>Этиотропты препараттарды тағайындау негіздемесін көрсетіңіз. Рецепттерді жазыңыз.</p> <p>Симптоматикалық және патогенетикалық дәрілік препараттарды тағайындау негіздемесін көрсетіңіз. Рецепттерді жазыңыз.</p> <p>НЭ, НР және СНР алдын алу және/немесе жою үшін дәрілік және дәрілік емес терапия әдістерін тағайындаудың негіздемесін көрсетіңіз.</p> <p>Ілеспе ауруларды ескере отырып, туберкулезбен ауыратын науқастарға дәрілік емес емдеуді және емдік тамақтануды тағайындау негіздемесін көрсету.</p> <p>Туберкулезді хирургиялық емдеудің медициналық көрсеткіштерінің анықтамасын көрсетіңіз.</p> <p>Туберкулезбен ауыратын науқаста емнің сақталуын және емдеуді мерзімінен бұрын тоқтату қаупін бағалау.</p> <p>Барлық қажетті медициналық құжаттарды толтырыңыз.</p> <p>Кеңеске ұсыну үшін барлық қажетті медициналық құжаттарды дайындаңыз.</p>

№	Тақырып- тың/бөлімнің/пән- дердің атауы	Сағат көлемі				Тапсырма
		дәріс	тренинг	семинар	ТӨЖ	
						<p>Орталық дәрігерлік комиссияға тапсыру үшін барлық қажетті медициналық құжаттарды толтырыңыз - диспансерлік есепке алу үшін тіркеу, терапияны тағайындау.</p> <p>Орталық дәрігерлік комиссияға тапсыру үшін барлық қажетті медициналық құжаттарды толтырыңыз - тіркеуден шығару.</p> <p>Презентация, диаграммалар мен кестелерді дайындаңыз.</p> <p>Орындалу туралы есеп жазыңыз. Бейне және фото есеп жіберіңіз.</p> <p>Инфилтративті туберкулезбен ауыратын науқастарды тексеруді көрсету.</p> <p>Туберкулезді емес этиологиялы инфилтративті процестерімен дифференциалды диагностиканы көрсетіңіз.</p> <p>НЭ, НР және СНР алдын алу және/немесе жою үшін дәрілік және дәрілік емес терапия әдістерін тағайындаудың негіздемесін көрсетіңіз.</p> <p>Қолайсыз ауыр реакциялар кестесін жасаңыз (құрысу синдромдары, естен тану жағдайлары, анафилактикалық шок, жіті психоздар, уытты гепатиттер, асқазан мен он екі елі ішектің ойық жара аурулары, уытты нефриттер), оларды тоқтату әдісі, ҚР ДСМ 23.12.2020 ж. № ҚР ДСМ-320/2020 бұйрығымен бекітілген Медициналық бұйымдардың қауіпсіздігін, сапасын және тиімділігін фармакологиялық қадағалау және мониторинг жүргізу ережелері негізінде құжаттама ресімдеу: Кодекстің 261-бабының 2-тармағына сәйкес дәрілік заттар мен медициналық бұйымдардың айналымы саласындағы мемлекеттік сараптамалық ұйымға хабарлама-картаны толтырыңыз және "көрсетіңіз".</p> <p>КДТ/РТ-ТБ қысқа және ұзақ емдеу режимінде емдеуге жауап мониторингін жүргізіңіз. Есеп жазыңыз.</p> <p>Кесте жасаңыз: дәріге төзімді туберкулезбен ауыратын адамдарды емдеу тиімділігінің индикаторлары.</p>

№	Тақырып- тың/бөлімнің/пән- дердің атауы	Сағат көлемі				Тапсырма
		дәріс	тренинг	семинар	ТӨЖ	
						<p>Казеозды пневмониямен ауыратын науқастарды тексеруді көрсетіңіз (<u>не архив материалын дайындаңыз</u>).</p> <p>Туберкулезді емес этиологиялы ауруды дифференциалды диагнозды көрсету.</p> <p>Туберкулезді емес этиологиялы процесстермен дифференциалды диагностикуаны көрсетіңіз.</p> <p>Қайтыс болғаннан кейінгі эпикризді ресімдеңіз. Рөлдік ойын жүргізіңіз: туыстарының аутопсиядан бас тартуы.</p> <p>Атқарылған жұмыс туралы есеп жазыңыз және фото/бейне есебін қоса беріңіз.</p> <p>Кавернозды және фиброзды-кавернозды туберкулезбен ауыратын науқас балаларды қарап-тексеруді көрсетіңіз.</p> <p>Туберкулезді емес этиологиялы деструктивті процесстермен дифференциалды диагностикуаны көрсетіңіз.</p> <p>Ілеспе ауруларды ескере отырып, туберкулезбен ауыратын науқас балаларға дәрілік емес емдеуді және емдік тамақтануды тағайындаудың негіздемесін көрсету.</p> <p>Цирротикалық туберкулезбен ауыратын науқастарды қарап-тексеруді көрсетіңіз.</p> <p>Туберкулезбен ауыратын науқастарды қарап-тексеруді көрсетіңіз.</p> <p>Өкпеден қан түкіретін, қан кететін, спонтанды пневмоторакс бар науқастарды қарап-тексеруді көрсетіңіз.</p> <p>Талдаңыз және түсіндіріңіз: науқастардың шағымдары, эпидемиологиялық анамнез, фтизиатриялық және онкологиялық анамнез, физикалық тексеру нәтижелері, зертханалық зерттеулер; Науқастардың өміріне қауіп төндіретін жағдайларды анықтау.</p> <p>Жедел медициналық көмекке мұқтаж науқастардың жағдайын бағалау.</p> <p>Төтенше жағдайларда дәрі-дәрмек және емдеу әдістерін тағайындау</p>

№	Тақырып-тың/бөлімнің/пәндердің атауы	Сағат көлемі				Тапсырма
		дәріс	тренинг	семинар	ТӨЖ	
						<p>негіздемесін көрсетіңіз. Рецепттерді жазыңыз.</p> <p>Қатар жүретін ауруларды ескере отырып, емделушілерге дәрілік емес емдеуді және емдік тамақтануды тағайындау негіздемесін көрсету.</p> <p>Осы жағдайды хирургиялық емдеудің медициналық көрсеткіштерінің анықтамасын көрсетіңіз.</p> <p>Атқарылған жұмыс туралы есеп жазыңыз және фото/бейне есебін қоса беріңіз.</p>
1.7	Балалардағы туберкулезді емдеу	2	54	7	27	<p>Туберкулезді емдеу бойынша ұлттық бағдарламаның негізгі ережелері мен негізгі басымдықтарына, тұжырымдамаларына, ұлттық бағдарламаның мақсаттары мен құрылымына талдау жасаңыз.</p> <p>Қақырық жағындысы оң өкпе туберкулезінің жаңа жағдайларын емдеуде ұйымдастыру деңгейлерін, әр деңгейдің мақсаттарын, 85% табысқа жету жолын сипаттаңыз. Атқарылған жұмыс туралы есеп жазыңыз және фото/бейне есебін қоса беріңіз.</p> <p>Химиотерапияның мақсаттары мен принциптерін, емдеудің қарқынды және демеуші фазаларының мақсаттарын, науқастардың терапевтік категорияларын және химиотерапия режимдерін, дәрілік заттардың әсер ету механизмін, жанама әсерлерін талдаңыз.</p> <p>Көрнекі презентация мен кестелерді дайындаңыз:</p> <ul style="list-style-type: none"> - ТҚП (АВС) топтары бойынша, қатарлар (1-2) бойынша, шығару нысаны, НР, СНР және ПЭ, олардың алдын алу және стационар мен емханада тоқтату бойынша; - "Бедаквилин, претоманид, линезолид және моксифлоксацин" (ВРаLM) деп аталатын 6 айға (немесе 26 аптаға) созылатын КДТ/РТ-ТБ емдеудің жаңа қысқа режимі. - КДТ/РТ-ТБ қысқа емдеу режимінде емдеуге жауап мониторингі.

№	Тақырып- тың/бөлімнің/пән- дердің атауы	Сағат көлемі				Тапсырма
		дәріс	тренинг	семинар	ТӨЖ	
						<p>- стационарды алмастыратын технологиялар бойынша.</p> <p>Сіз жетекшілік ететін учаскеде стационар ауыстыратын технологияларды көрсетіңіз (бейнежазба).</p> <p>Бақыланатын науқастарға рецепттер жазыңыз.</p> <p>Симптоматикалық, патогенетикалық фармацевтикалық препараттармен жұмыс кестесін толтырыңыз.</p> <p>Пациенттермен және туыстарымен «әңгімелесу» сценарийін дайындаңыз: пациентке немесе оның заңды өкіліне алдын алу, тексеру, ТБ емдеу әдістері мен тәсілдерін таңдау мүмкіндігі туралы хабарлау.</p> <p>Бақыланатын науқастардағы патологиялық процестің белсенділік динамикасын бағалау. Көрнекі диаграмма құрастырыңыз.</p> <p>Бақыланатын науқастарда жүргізілген емдік-диагностикалық әсерлердің тиімділігін бағалаңыз. Атқарылған жұмыс туралы есеп жазыңыз және фото/бейне есебін қоса беріңіз.</p> <p>Кесте жасаңыз: бактериологиялық конверсия, бактериологиялық реверсия, туберкулезбен ауыратын адамдардағы қақырықтың конверсиясы, туберкулезбен ауыратын науқаста бактерия бөлінуін тоқтату.</p> <p>Емдеудің қарқынды және қолдау сатыларында стандартты дәрілік комбинацияларды қолданудың негіздемесін көрсетіңіз.</p> <p>Қолданыстағы бұйрықтарға, Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрлігінің клиникалық хаттамаларына, фармакологиялық қадағалау талаптарына, әдістемелік нұсқауларға сәйкес әртүрлі терапия схемалары мен химиотерапиялық препараттардың дозаларының негіздемесі мен тағайындалуын көрсету. оларды тиісті тіркеу нысандарында тіркеңіз.</p>

№	Тақырып- тың/бөлімнің/пән- дердің атауы	Сағат көлемі				Тапсырма
		дәріс	тренинг	семинар	ТӨЖ	
						<p>Стационарды ауыстыру технологиясының әртүрлі нұсқаларын қолдана отырып, емдеудің қарқынды және қолдау сатыларында бақыланатын химиотерапия мониторингін жүзеге асырыңыз. ҚР ДСМ 23.12.2020 ж. № ҚР ДСМ-320/2020 бұйрығымен бекітілген Медициналық бұйымдардың қауіпсіздігін, сапасын және тиімділігін фармакологиялық қадағалау және мониторинг жүргізу қағидалары негізінде туберкулезбен ауыратын науқасты емдеу мониторингін және туберкулезге қарсы дәрілік заттардың (аМБЛ) қауіпсіздігіне белсенді мониторингті жүзеге асырыңыз.</p> <p>НЭ мен НР және СНР алдын алу және/немесе жою үшін дәрілік және дәрілік емес терапия әдістерін тағайындаудың негіздемелерін көрсетіңіз. Қолайсыз ауыр реакциялар кестесін жасаңыз (құрысу синдромдары, естен тану жағдайлары, анафилактикалық шок, жіті психоздар, уытты гепатиттер, асқазан мен он екі елі ішектің ойық жара аурулары, уытты нефриттер), оларды тоқтату әдісі, ҚР ДСМ 23.12.2020 ж. № ҚР ДСМ-320/2020 бұйрығымен бекітілген Медициналық бұйымдардың қауіпсіздігін, сапасын және тиімділігін фармакологиялық қадағалау және мониторинг жүргізу ережелері негізінде құжаттама ресімдеу: Кодекстің 261-бабының 2-тармағына сәйкес дәрілік заттар мен медициналық бұйымдардың айналымы саласындағы мемлекеттік сараптамалық ұйымға хабарлама-қартаны толтырыңыз және "көрсетіңіз".</p> <p>Тексеру парақтарын толтырыңыз. Атқарылған жұмыс туралы есеп жазыңыз. фото/бейне есебін қоса беріңіз. Консилиумға және ОДКК-ға қатысу үшін құжаттарды дайындаңыз. Бөлімшеде және ОДКК-да консилиумға қатысуыңызды көрсетіңіз.</p>

№	Тақырып- тың/бөлімнің/пән- дердің атауы	Сағат көлемі				Тапсырма
		дәріс	тренинг	семинар	ТӨЖ	
						<p>ҚМЕР, ЖЕР, симптоматикалық және патогенетикалық терапия схемаларын дайындаңыз, рецепттерді жазу, фармацевтикалық препараттармен жұмыс кестесін толтыру. Пациенттермен және төзімді туберкулезбен ауыратын науқастың туыстарымен «әңгімелесу» сценарийін дайындаңыз.</p> <p>Кесте жасаңыз: дәріге төзімді туберкулезбен ауыратын адамдарды емдеу тиімділігінің индикаторлары.</p> <p>Хирургиялық емге көрсеткіштері бар науқастардың тарихын көрсетіңіз.</p> <p>«Өкпе резекциясы», «Бронхтағы операциялар», «Хирургиялық емнен кейінгі туберкулезге қарсы химиотерапия» тақырыбына талдау жасаңыз. Презентациялар дайындаңыз.</p> <p>Операциядан кейінгі химиотерапияның тактикасын анықтаңыз.</p> <p>Хирургиялық туберкулез бөлімінде және санаторийде атқарылған жұмыстар туралы есеп жазу. Бейне және фото есеп жіберіңіз.</p> <p>Туберкулезбен ауыратын науқастарды және туберкулезге байланысты диспансерлік бақылауда тұрғандарды медициналық оңалту бағдарламаларын әзірлеу және жасау.</p> <p>Медициналық оңалту шараларын көрсету, оның ішінде мүгедекті, туберкулезбен ауыратындарды және туберкулезге байланысты диспансерлік бақылаудағы адамдарды оңалтудың немесе оңалтудың жеке бағдарламасын іске асыру. Бейне есеп беру.</p> <p>Медициналық оңалту шараларының тиімділігі мен қауіпсіздігін бағалау. Бейне есеп беру. Атқарылған жұмыс туралы есеп жазу: іс-әрекеттің сипаттамасы, мақсатқа жету.</p> <p>Туберкулезбен ауыратын науқастарды және туберкулезге байланысты диспансерлік бақылаудағы адамдарға медициналық оңалту шараларын тағайындау және жүргізу немесе мүгедекті оңалту,</p>

№	Тақырып- тың/бөлімнің/пән- дердің атауы	Сағат көлемі				Тапсырма
		дәріс	тренинг	семинар	ТӨЖ	
						<p>санаториялық-курорттық емдеу үшін арнайы дәрігерлерге жіберуді көрсету. Туберкулезбен ауыратын науқастарға және туберкулезге байланысты диспансерлік бақылаудағы адамдарға медициналық оңалту шараларын жүргізуге медициналық көрсеткіштерді анықтау. Туберкулезбен ауыратын науқастарды және туберкулезге байланысты диспансерлік бақылаудағы адамдарды медициналық оңалтудың физикалық, әлеуметтік-психологиялық әдістерін түсіндіру және қолдану.</p> <p>Қоғамдық ұйымдармен, ҮЕҰ-мен жұмыс жүргізу. АКСМ стратегиясын қолданыңыз. Бейне есеп беріңіз. Атқарылған жұмыс туралы есеп жазыңыз.</p> <p>Медициналық сауықтыру және санаториялық-курорттық бизнес саласындағы нормативтік құқықтық актілерді талдау және тәжірибеде қолдану</p> <p>Туберкулезге қарсы терапия мен медициналық оңалтудың жанама әсерлері мен асқынуларын анықтау және бағалау және оларды түзету әдістерін көрсету.</p> <p>Туберкулезбен ауыратын науқастарға және туберкулезге байланысты диспансерлік бақылауда тұрған адамдарға арналған оңалту шараларына медициналық көрсеткіштер мен медициналық қарсы көрсеткіштерді түсіндіру.</p> <p>Балалар санаторийінде бақылаудағы науқастармен жұмыс туралы есеп көрсету.</p> <p>Жаттығу терапиясы кабинетінде бақылаудағы науқастармен жұмыс туралы есепті көрсету.</p> <p>Паллиативтік көмектің принциптерін көрсетіңіз.</p> <p>Психоәлеуметтік көмек көрсету принциптерін көрсетіңіз.</p> <p>Паллиативтік көмектің деңгейін көрсетіңіз:</p> <p>- Симптоматикалық ем. Сипаттау. Дәлелдеу. Дәрілерге рецепт жазу.</p>

№	Тақырып- тың/бөлімнің/пән- дердің атауы	Сағат көлемі				Тапсырма
		дәріс	тренинг	семинар	ТӨЖ	
						<p>- негізгі ауруды емдеу. Сипаттау. Дәлелдеу. Дәрілерге рецепт жазу.</p> <p>- Паллиативтік медицина. Сипаттау. Дәлелдеу. Дәрілерге рецепт жазу.</p> <p>- Хоспис күтімі. Сипаттау. Ақтау. Дәрілерге рецепт жазу.</p> <p>- паллиативтік медицинадағы шұғыл жағдайлар.</p> <p>- Соңғы 48 сағат.</p> <p>Көрсетіңіз:</p> <p>- паллиативтік көмек аясында оналту.</p> <p>- ауыруы бар науқастарға қарау. Сипаттау. Негіздеу. Дәрілерге рецепт жазу. Схемалар, кестелер құрастыру.</p> <p>- асқазан-ішек жолдары тарапынан патология кезінде көмектесу. Сипаттау. Дәлелдеу. Дәрілерге рецепт жазу. Схемалар, кестелер құрастыру.</p> <p>Көрсетіңіз:</p> <p>- жағымсыз жаңалықтар мен этикалық аспектілерді хабарлау.</p> <p>Келесі тақырып бойынша әңгіменің сценарийін дайындаңыз: «Қайғыны жеткізу».</p> <p>Атқарылған жұмыс туралы есеп жазыңыз және фото/бейне есебін қоса беріңіз.</p>
2.	Фтизиатрия модулі	28	296	12	144	
2.1	Стационардағы фтизиатрия. Балалардағы және ересектердегі өкпеден тыс туберкулез	1	32	12	15	<p>Туберкулездің өкпеден тыс түрлерін анықтау ерекшеліктерін, клиникасын және диагностика принциптерін көрсету: шеткі және мезентериалды лимфа түйіндері, несеп-жыныс, остеоартикулярлық, ми қабықтары, тері, көз туберкулезі.</p> <p>Перифериялық лимфа түйіндерінің туберкулезбен ауыратын науқастарды тексеруді көрсету.</p> <p>Талдаңыз және түсіндіріңіз: перифериялық лимфа түйіндерінің туберкулезді зақымдануының эпидемиологиясы, жиілігі және морфологиялық нұсқалары. науқастардың шағымдары,</p>

№	Тақырып- тың/бөлімнің/пән- дердің атауы	Сағат көлемі				Тапсырма
		дәріс	тренинг	семинар	ТӨЖ	
						<p>физикалық тексеру нәтижелері, зертханалық зерттеулер;</p> <p>Талдау және түсіндіру: клиникалық-рентгенологиялық, ультрадыбыстық диагностикалық критерийлер, процесстің таралуына, ағымына, нәтижесіне, асқынуына байланысты клиникалық көріністері.</p> <p>Туберкулезді емес этиологиялы лимфаденитпен дифференциалды диагнозды көрсетіңіз. Схема, кесте, презентация жасаңыз.</p> <p>Емдеу жоспарын жасаңыз.</p> <p>Этиотропты препараттарды тағайындау негіздемесін көрсетіңіз. Рецепттерді жазыңыз.</p> <p>Симптоматикалық және патогенетикалық препараттарды тағайындау негіздемесін көрсетіңіз. Рецепттерді жазыңыз.</p> <p>НЭ, НР және СНР алдын алу және/немесе жою үшін дәрілік және дәрілік емес терапия әдістерін тағайындаудың негіздемесін көрсетіңіз.</p> <p>Ілеспе ауруларды ескере отырып, туберкулезбен ауыратын науқастарға дәрілік емес емдеу және тамақтану терапиясын тағайындау негіздемесін көрсету.</p> <p>Кесте жасаңыз: дәріге төзімді өкпеден тыс туберкулезбен ауыратын адамдарды емдеу тиімділігінің индикаторлары.</p> <p>Кесте жасаңыз: дәріге төзімді өкпеден тыс туберкулезбен ауыратын адамдарды емдеу тиімділігінің индикаторлары.</p> <p>КДТ/РТ-ТБ қысқа және ұзақ емдеу режимінде емдеуге жауап мониторингін жүргізіңіз. Есеп жазыңыз.</p> <p>Перифериялық лимфа түйіндері туберкулезін хирургиялық емдеудің медициналық көрсеткіштерінің анықтама-сын көрсетіңіз.</p> <p>Туберкулезбен ауыратын науқаста емнің сақталуын және емдеуді мерзімінен бұрын тоқтату қаупін бағалау.</p>

№	Тақырып- тың/бөлімнің/пән- дердің атауы	Сағат көлемі				Тапсырма
		дәріс	тренинг	семинар	ТӨЖ	
						<p>Барлық қажетті медициналық құжаттарды толтырыңыз.</p> <p>Кеңеске ұсыну үшін барлық қажетті медициналық құжаттарды дайындаңыз.</p> <p>Орталық медициналық комиссияға тапсыру үшін барлық қажетті медициналық құжаттарды толтырыңыз - диспансерлік есепке алу, терапияны тағайындау.</p> <p>Орталық медициналық комиссияға тапсыру үшін барлық қажетті медициналық құжаттарды толтырыңыз – есептен шығару.</p> <p>Презентация, диаграммалар мен кестелерді дайындаңыз.</p> <p>Өкпеден тыс туберкулез бөлімінде және санаторийде атқарылған жұмыстар туралы есеп жазу. Бейне және фото есеп жіберіңіз.</p> <p>Туберкулезді мезоаденитпен ауыратын науқастарды тексеруді көрсету.</p> <p>Талдау және түсіндіру: науқастардың шағымдары, физикалық тексеру нәтижелері, зертханалық зерттеулер;</p> <p>Талдау және түсіндіру: диагностиканың клиникалық-рентгенологиялық өлшемшарттары, ультрадыбыстық диагностикалық критерийлер, процестің таралуына, ағымына, нәтижесіне байланысты клиникалық көріністері.</p> <p>Туберкулезді емес этиологияның абдоминальды патологиясымен дифференциалды диагнозды көрсету</p> <p>Несеп-жыныс жолдарының туберкулезімен ауыратын науқастарды тексеруді көрсету.</p> <p>Туберкулезді емес этиологияның урогенитальды патологиясымен дифференциалды диагнозды көрсету.</p> <p>Тірек-қимыл аппаратының туберкулездік зақымдануы бар науқастарды тексеруді көрсету.</p> <p>Туберкулезді емес этиологиялы сүйек жүйесінің патологиясымен дифференциалды диагнозды көрсетіңіз.</p>

№	Тақырып- тың/бөлімнің/пән- дердің атауы	Сағат көлемі				Тапсырма
		дәріс	тренинг	семинар	ТӨЖ	
						<p>Туберкулезді менингитпен және/немесе орталық жүйке жүйесі зақымданған науқастарды тексеруді көрсету.</p> <p>Талдау және түсіндіру: эпидемиология, диагностиканың клиникалық-рентгенологиялық өлшемшарттары, ультрадыбыстық диагностикалық критерийлер, процестің таралуына, ағымына, нәтижесіне байланысты клиникалық көріністері.</p> <p>Талдаңыз және түсіндіріңіз: патологиялық өзгерістер.</p> <p>Туберкулезді емес этиологияның неврологиялық патологиясымен, туберкулезді емес этиологиялы менингитпен, қан тамырлары ауруларымен және бас миының ісіктерімен дифференциалды диагнозды көрсету.</p> <p>Белдік пункцияның медициналық көрсеткіштерінің анықтамасын көрсетіңіз. Қарсы көрсеткіштерді бағалаңыз. Асқынулар.</p> <p>Схемалар, кестелер құрастыру.</p> <p>Гормоналды және диуретикалық препараттарды қолдану бойынша кестелер жасаңыз. Архивтік оқиғалар тарихын пайдаланып рецепттерді көрсетіңіз.</p> <p>«Ата-анамен сөйлесу» рөлдік ойынын көрсету – баланы оңалту. Қорғаныс режимі. Асқынулардың алдын алу.</p> <p>Туберкулезбен ауыратын науқастың емделуін бақылаңыз (архивтік ауру тарихы). Тексеру парақтарын толтырыңыз. Есеп жазыңыз.</p> <p>Кесте жасаңыз: дәріге төзімді туберкулез менингитпен ауыратын адамдарды емдеу тиімділігінің индикаторлары.</p> <p>Кесте жасаңыз: дәріге төзімді туберкулез менингитпен ауыратын адамдарды емдеу тиімділігінің индикаторлары.</p> <p>КДТ/РТ-ТБ қысқа және ұзақ емдеу режимінде емдеуге жауап мониторингін жүргізіңіз. Есеп жазыңыз.</p> <p>Туберкулезді этиологиялы офтальмологиялық және дерматологиялық және</p>

№	Тақырып-тың/бөлімнің/пәндердің атауы	Сағат көлемі				Тапсырма
		дәріс	тренинг	семинар	ТӨЖ	
						<p>урогениталдық патологиясы бар науқастарды қарпа-тексеруді көрсетіңіз.</p> <p>Туберкулезді емес этиологиялы офтальмологиялық және дерматологиялық және уrogenиталдық патологиясымен дифференциалды диагностиканы көрсетіңіз.</p> <p>Атқарылған жұмыс туралы есеп жазыңыз және фото/бейне есебін қоса беріңіз.</p>
2.2	Ересектердегі амбулаторлық-емханалық фтизиатрия	2	46	-	12	<p>Ересектердегі тыныс алу және лимфа жүйелерінің анатомиялық құрылысын сипаттаңыз. Схема мен кестені құрастырыңыз.</p> <p>Тыныс алу және лимфа жүйесі мүшелерінің морфологиялық құрылысын сипаттаңыз. Схема мен кестені құрастырыңыз.</p> <p>Ересектердің тыныс алу және лимфа жүйесінің туберкулезіндегі патоморфологиялық өзгерістерге сипаттама беріңіз. Схема мен кестені құрастырыңыз.</p> <p>Ересектердің тыныс алу және лимфа жүйесінің туберкулезіндегі патофизиологиялық өзгерістерге сипаттама беріңіз. Схема мен кестені құрастырыңыз.</p> <p>Туберкулездің этиологиясы мен патогенезіне толық талдау жасау.</p> <p>Туберкулез қоздырғышының ерекшеліктерін сипаттаңыз.</p> <p>Туберкулез қоздырғышының дәріге төзімділігін сипаттаңыз. Презентация мен электрондық кестені құру.</p> <p>Туберкулездің таралу жолдарын түсіндіріңіз. Схема мен кестені құрастырыңыз.</p> <p>Инфекциялық процестің кезеңдерін түсіндіріңіз: патогенді инвазия, бақылаусыз өсу кезеңі, инфекциямен күресу кезеңі, ошақтардың эндогенді реактивациясы. Схема мен кестені құрастырыңыз.</p> <p>Инфекцияны бақылау механизмдерін түсіндіріңіз: жасушалық иммунитет</p>

№	Тақырып- тың/бөлімнің/пән- дердің атауы	Сағат көлемі				Тапсырма
		дәріс	тренинг	семинар	ТӨЖ	
						<p>және кешіктірілген типті жоғары сезімталдық. Схема мен кестені құрастырыңыз.</p> <p>Туберкулездегі әртүрлі мүшелер мен жүйелердің патологиялық бұзылыстарын сипаттаңыз. Бақыланатын науқастарда сипатталған бұзылуларды табыңыз. Презентациялар дайындаңыз. Патоморфология бөлімінде өкпедегі және лимфа түйіндеріндегі туберкулездік ошақтардың препараттарын зерттеуді көрсету. Атқарылған жұмыстар бойынша есеп жазып, фоторепортаж қоса беру.</p> <p>Презентация мен кестелерді құру: біріншілік және қайталама туберкулездің айырмашылығы, туберкулез ошақтарының қалыптасуы, Гон фокусы және оның динамикасы.</p> <p>Фтизиатриялық учаскеде жұмысты ұйымдастыру принциптерін көрсету; Туберкулезбен ауыратындарға және туберкулезге шалдығу қаупі жоғары адамдарға қалай күтім жасау керектігін көрсетіңіз</p> <p>Мамандандырылған, оның ішінде жоғары технологиялық, туберкулезге қарсы медициналық көмек көрсетудің бастапқы мамандандырылған медициналық көмек көрсету стандарттары бойынша білімін көрсету.</p> <p>Туберкулезбен ауыратын науқастарды диагностикалау және емдеу бойынша клиникалық нұсқауларды, емдеу хаттамаларын, туберкулездің клиникалық жіктелуін көрсету.</p> <p>«Балалар мен жасөспірімдерде туберкулездің клиникалық көрінісі мен ағымының ерекшеліктері, оны анықтау және алдын алу» презентация және кестелер құру.</p> <p>Туберкулезге күдікті науқастарда, туберкулезбен ауыратын науқастарда немесе БЦЖ вакцинациясының асқынулары бар науқастарда келесі іс-шараларды жасаңыз:</p>

№	Тақырып- тың/бөлімнің/пән- дердің атауы	Сағат көлемі				Тапсырма
		дәріс	тренинг	семинар	ТӨЖ	
						<ul style="list-style-type: none"> - шағымдарды жинау, өмір тарихы және ауру анамнезі; - туберкулездің болуы туралы сенімді ақпарат алу; - ақпаратты талдау және түсіндіру: <ul style="list-style-type: none"> - науқасты алғашқы тексеруден өткізу; - пациенттен, оның туыстарынан (заңды өкілдерінен) келісім алу; - медициналық құжаттардан ақпарат алу. - объективті (физикалық) сараптама нәтижелерін түсіндіру және талдау қабілеті; - медициналық көмек көрсетуге арналған қолданыстағы бұйрықтарға, медициналық көмек көрсету стандарттарын ескере отырып, медициналық көмек көрсетудің емдеу хаттамаларына сәйкес алдын ала диагнозды тұжырымдау және зертханалық, рентгендік және аспаптық зерттеулердің жоспарын құру ; - туберкулез диагнозын қою үшін науқастарды стационарлық жағдайда тексеруге медициналық көрсеткіштерді анықтау; - микробиологиялық, молекулалық-генетикалық, иммунологиялық зерттеулерді қамтитын зертханалық зерттеулердің қажеттілігін негіздеу; - маман дәрігерлердің кеңесіне жүгіну қажеттілігін негіздеу және алынған нәтижелерді түсіндіру - зертханалық зерттеулерге жіберу; - микробиологиялық және бактериологиялық зерттеуге жолдама; - аспаптық зерттеуге жіберу; - иммунодиагностикаға жолдама; - маман дәрігерлерге жолдама; - кешенді сараптама нәтижелерін түсіндіру және талдау: <ul style="list-style-type: none"> - зертханалық зерттеулердің көрсеткіштері (соның ішінде қанның клиникалық талдауы, зәрдің клиникалық талдауы, қанның биохимиялық талдауы); - микробиологиялық және молекулалық-генетикалық зерттеулер;

№	Тақырып- тың/бөлімнің/пән- дердің атауы	Сағат көлемі				Тапсырма
		дәріс	тренинг	семинар	ТӨЖ	
						<p>- иммунодиагностика; - рентгендік зерттеулер; - аспаптық зерттеу.</p> <p>Ересектерде туберкулезді емес ауруларымен туберкулездің дифференциалды диагностикасын көрсетіңіз</p> <p>Туберкулезге күдікті науқастарда, туберкулезбен ауыратын науқастарда көрсетіңіз:</p> <p>- аурулардың және денсаулыққа байланысты проблемалардың қолданыстағы халықаралық статистикалық жіктелімін (бұдан әрі – АХЖ) ескере отырып диагноз қою.</p> <p>- стационарлық жағдайда туберкулезбен ауыратын науқастарды емдеуге арналған медициналық көрсеткіштерді анықтау.</p> <p>- туберкулездің асқынуы кезіндегі диагностикалық шаралардың көлемі мен реттілігін анықтау</p> <p>- ПЭ, НР, СРР пайда болған кезде диагностикалық іс-шаралардың, оның ішінде диагностикалық рәсімдер нәтижесінде пайда болған күтпеген іс-шаралардың көлемі мен реттілігін анықтау.</p> <p>Туберкулин препаратын және туберкулезді рекомбинантты аллергенді, сынамалар жүргізу принципін сипаттаңыз.</p> <p>- алынған нәтижелерді түсіндіру;</p> <p>Неліктен Манту сынамасы ересектерде қолданылмайтынын түсіндіріңіз.</p> <p>Туберкулезді рекомбинантты аллергенмен (АТР) сынама жүргізу мақсатын сипаттаңыз.</p> <p>Туберкулезді рекомбинантты аллергеннің қандай мақсатта пайдаланылмайтынын және неліктен екенін сипаттаңыз.</p> <p>Туберкулезді рекомбинантты аллерген препаратын қолдану үшін көрсеткіштерді сипаттаңыз.</p> <p>Туберкулезді рекомбинантты аллергенмен сынама қоюға қарсы көрсеткіштерді сипаттаңыз. Кесте жасаңыз.</p>

№	Тақырып- тың/бөлімнің/пән- дердің атауы	Сағат көлемі				Тапсырма
		дәріс	тренинг	семинар	ТӨЖ	
						<p>Туберкулезге шалдығу қаупі жоғары топтардың схемасын жасаңыз.</p> <p>Жетекшілік ететін учаскеде ересектер арасында қауіп тобының тізімін жасаңыз.</p> <p>АТР сынамасы арқылы тексеруге жататын адамдардың схемасы мен кестесін жасаңыз.</p> <p>АТР-мен сынама жүргізу әдістемесін сипаттаңыз. Препаратты сақтау және кәдеге жарату тәсілін сипаттаңыз.</p> <p>Аллергияға бейім адамдарға гипосенсибилизация, инфекция ошақтарын санациялау, дегельминтизация жүргізу әдістемесін сипаттаңыз.</p> <p>АТР арқылы сынаманы бағалау кестесін жасаңыз.</p> <p>Аллергия сипатындағы дифференциалды диагностика жүргізіңіз.</p> <p>Қажетті заңды құжаттар мен сынама жүргізетін медицина персоналының функцияларын сипаттаңыз.</p> <p>Кодекстің 7-бабының 31) тармақшасына сәйкес белгіленген нысандар бойынша рекомбинантты туберкулез аллергенімен нәтижелері жазылған барлық нысандарды толтырыңыз.</p> <p>20 ересек адамда АТР сынамасына бағалау жүргізіңіз. Барлық қажетті құжаттаманы және ЕЕН толтырыңыз.</p> <p>Сынама нәтижесіне байланысты барлық қажетті ары қарайғы іс-әрекеттерді жүргізіңіз. Есеп жазыңыз.</p> <p>АТР оң нәтижелі адамдарға консультация жүргізіңіз, көрсеткіштер бойынша қосымша тексеру жүргізіңіз және қолданысы кең спектрлі антибиотиктермен емдеуді тағайындау көрсеткіштерін анықтаңыз.</p> <p>Диагностикалық алгоритм жүргізіңіз. Дәрі-дәрмектерге рецепт жазыңыз, ЕЕН толтырыңыз.</p> <p>Туберкулез инфекциясы ұғымын түсіндіріңіз.</p>

№	Тақырып- тың/бөлімнің/пән- дердің атауы	Сағат көлемі				Тапсырма
		дәріс	тренинг	семинар	ТӨЖ	
						<p>Туберкулез инфекциясына тестілеу әдістерін сипаттаңыз. Схема мен кестені жасаңыз.</p> <p>IGRA тест әдістемесінің принципін сипаттаңыз, артықшылықтарын, көрсеткіштерін және қарсы көрсетілімдерін көрсетіңіз. Презентация мен кесте жасаңыз.</p> <p>Туберкулез инфекциясын диагностикалау өлшемшарттарын түсіндіріңіз. Схема мен кестені жасаңыз.</p> <p>«Туберкулез инфекциясы» деген диагноз кімге және қашан қойылатынын, қалай және қандай диспансерлік топта байқалатынын көрсетіңіз.</p> <p>Туберкулез микобактериясын жұқтырған адамдардың кестесін жасаңыз.</p> <p>Туберкулез инфекциясын профилактикалық емдеуді тағайындау үшін контингентті сипаттаңыз. ГИБП қабылдайтын АИТВ-мен ауыратын адамдарға ерекше назар аудару.</p> <p>Туберкулез инфекциясын профилактикалық емдеуді тағайындау үшін қарсы көрсетілімдерді сипаттаңыз. Схема мен кестені жасаңыз.</p> <p>Туберкулез инфекциясын профилактикалық емдеуге арналған препараттарды, олардың фармакологиясын, емдеу схемасын, көрсеткіштері мен қарсы көрсетілімдерін, ПЭ және НР, СНР алдын алу мен жоюды сипаттаңыз.</p> <p>ЕЕН-да туберкулез инфекциясын профилактикалық емдеу туралы енгізілген деректерді көрсетіңіз.</p> <p>Профилактикалық емдеуден бас тартқан ТИ бар пациенттермен әңгіме жүргізуді көрсетіңіз. Рөлдік ойынның бейне есебін жазыңыз.</p> <p>Орталықтандырылған дәрігерлік-консультативтік комиссияның отырысына ұсыну үшін туберкулезбен ауыратын науқастардың медициналық құжаттамасын толтырыңыз.</p>

№	Тақырып- тың/бөлімнің/пән- дердің атауы	Сағат көлемі				Тапсырма
		дәріс	тренинг	семинар	ТӨЖ	
						Санаты мен түрлері бойынша «Туберкулез диагнозымен науқастарды тіркеу» кестесін жасаңыз. Атқарылған жұмыс туралы есеп жазыңыз және фото/бейне есебін қоса беріңіз.
2.3	Тыныс алу мүшелері аурулары бар ересектерді зерттеу әдістері	1	17	-	12	<p>Ересектерде қолданылатын клиникалық зерттеу әдістерін көрсету. Туберкулезге күдікті науқастарда, туберкулезбен ауыратын науқастарда алынған нәтижелердің ерекшеліктерін талдау және түсіндіру:</p> <ul style="list-style-type: none"> - зертханалық зерттеулер (қанның клиникалық талдауын, клиникалық зәр анализін, биохимиялық қан анализін, коагулограмманы және т.б. қоса); -молекулярлық-генетикалық, микро-биологиялық және өсірінділік зерттеулер: GeneXpert®/Ref, Xpert® MTB/RIF және Xpert® MTB/Ultra, және Xpert® MTB/RIF XDR, Hain-test, Bactec MGIT 960; - иммунодиагностика; - рентгендік зерттеулер; - аспаптық зерттеу. <p>Ересектерді тексеру кезінде алынған нәтижені көрсету және түсіндіру: аускультация, пальпация, аудиограмма, антропометрия, пульсоксиметрия және т.б.</p> <p>Ересектерде қақырықты жинауды, қажетті құжаттаманы дайындауды көрсету. Орта персоналдың әрекетін түсіндіру және қадағалау.</p> <p>Науқаспен (және учаскелік дәрігермен) «әңгімелесу» үшін сценарийлер жазыңыз. қақырықты тексеруден бұрын, Бейне есеп беру.</p> <p>«Туберкулез бойынша міндетті түрде жыл сайынғы флюорографиялық тексерілуге жататын, ауруға шалдығу</p>

№	Тақырып- тың/бөлімнің/пән- дердің атауы	Сағат көлемі				Тапсырма
		дәріс	тренинг	семинар	ТӨЖ	
						<p>қауіп жоғары халық топтарының тізімі» кестесін көрсетіңіз.</p> <p>«Туберкулез бойынша жыл сайынғы міндетті флюорографиялық тексеруден өтуге жататын тұлғалардың тізімі» кестесін көрсетіңіз.</p> <p>Фтизиатрияда ересектерде қолданылатын инвазивті зерттеу әдістерін сипаттаңыз. Әрбір әдістің көрсеткіштері, қарсы көрсеткіштері, мүмкіндіктері мен артықшылықтары. Процедураға дайындық ерекшеліктері. Анестезиологиялық көмекші құралдар.</p> <p>Ересектер фтизиатриясында қолданылатын эндоскопиялық зерттеу әдістерін сипаттаңыз. Әрбір әдістің көрсеткіштері, қарсы көрсеткіштері, мүмкіндіктері мен артықшылықтары. Процедураға дайындық ерекшеліктері. Анестезиологиялық көмекші құралдар. Құралдарды дезинфекциялау. Инфекциялық бақылау талаптары.</p> <p>Тыныс алу мүшелері ауруларының эндоскопиялық белгілерін және эндоскопиялық емдеу әдістерінің мүмкіндіктерін көрсету.</p> <p>Биоптикалық диагностиканың түрлерін сипаттаңыз. Презентацияны көрсету.</p> <p>Фтизиатрияда ересектерде қолданылатын функционалдық зерттеу әдістерін сипаттаңыз.</p> <p>Спирограмманың интерпретациясын, маневр үлгілерін, көлемін көрсету. Нормалар мен патологиялар кестесін жасаңыз.</p> <p>Бронходилататорлардың айырмашылығын көрсетіңіз: қысқа және ұзақ әсер етеді.</p> <p>«Тыныс алу қызметінің фармакологиялық сынамаларының қолданылуы, нормасы мен патологиясы, туберкулез кезіндегі ерекшеліктері» кесте құрастырыңыз.</p> <p>ЭКГ талдауын және интерпретациясын, QT аралығының ұзаруын</p>

№	Тақырып- тың/бөлімнің/пән- дердің атауы	Сағат көлемі				Тапсырма
		дәріс	тренинг	семинар	ТӨЖ	
						анықтауды көрсету. Нормалар мен патологиялар кестесін жасаңыз. Құралдарды дезинфекциялауды сипаттаңыз. Инфекциялық бақылау талаптары. Атқарылған жұмыс туралы есеп жазыңыз және фото/бейне есепті қоса беріңіз.
2.4	Ересектердегі сәулелік диагностика әдістері	6	33	-	21	<p>Аурулардың халықаралық жіктелімі (АХЖ), ересектер туберкулезінің клиникалық жіктелуі туралы білімдерін көрсету.</p> <p>Кесте және презентация құру: «Ересектерде туберкулезбен ауырғаннан кейінгі қалдық өзгерістердің жіктелуі». Пациентті бақылау орнын көрсетіңіз: емхана, ТҚҰ, «Д» сеп тобы.</p> <p>Ересектер тыныс алу мүшелері туберкулезінің негізгі түрлерінің және басқа локализациялардың, сонымен қатар туберкулезге ұқсас аурулардың клиникалық-радиологиялық семиотикасын көрсету. Кестелер, схемалар, презентациялар құру.</p> <p>Ересектер тыныс алу жүйесінің рентген анатомиясы туралы білімдерін көрсету:</p> <ul style="list-style-type: none"> - ересектер кеуде қуысының қарапайым рентгенограммасы бойынша кеуде қуысының жұмсақ тіндерінің, ортастинаның, сүйек қаңқасының бөліктерінің, өкпе өрістерінің және өкпе түбірлерінің рентгендік анатомиялық суретін талдау және сипаттау. - ересектердің тік және бүйірлік проекцияда рентгендік түбірдің рентгендік анатомиялық суретін – аралық бронх сіулесін және өкпе артериясы діңінің енін талдау және сипаттау. - ересектердің кеуде қуысының бүйірлік (оң және сол) рентгенограммасы бойынша кеуде қуысының жұмсақ тіндерінің, көкірек, сүйек қаңқасы бөліктерінің, өкпе өрістері мен өкпе түбірлерінің рентген-анатомиялық суретін талдау және сипаттау.

№	Тақырып- тың/бөлімнің/пән- дердің атауы	Сағат көлемі				Тапсырма
		дәріс	тренинг	семинар	ТӨЖ	
						<p>-ересектердегі бронх ағашының рентген анатомиясын талдау және сипаттау.</p> <p>-ересектердегі өкпенің сегменттік құрылысын талдап, сипаттау.</p> <p>Ересектерде тыныс алу жүйесі аурулары кезіндегі рентген белгілер мен синдромдарды талдап, сипаттаңыз.</p> <p>Рентген кабинетіндегі жұмысты көрсетіңіз. Бейне есеп беру. Атқарылған жұмыс туралы есеп жазыңыз: суреттерге сипаттама беру, қорытынды жасау.</p> <p>Презентация көрсетіңіз: «Ересектерде ТБ кезінде сәулелік зерттеу әдістерінің көрсеткіштері, қарсы көрсетілімдері, туберкулездегі сәулелік әдістердің артықшылықтары мен кемшіліктері».</p> <p>Ересектердегі кеуде қуысының рентгеноскопиясы, рентгенографиясы және томографиясы әдістемесін көрсетіңіз.</p> <p>Ересектердегі кеуде қуысының рентгеноскопиясы, мүшелерінің флюорографиясы (фото-экран), рентгенографиясы және томографиясы кезінде сіз алған түсірілімдерді көрсетіңіз. Алынған кескіндемелерге талдау жасаңыз. Сипаттама беріп, қорытынды жасаңыз.</p> <p>Компьютерлік және магниттік-резонанстық томографиямен алынған түсірілімдерді көрсетіңіз, алынған кескіндемелерге талдау жасаңыз.</p> <p>Ультрадыбыстық диагностика кабинетіндегі жұмысты көрсетіңіз. Бейне есеп беру. Атқарылған жұмыс туралы есеп жазыңыз: зерттеуді сипаттау, қорытынды жасау.</p>

№	Тақырып- тың/бөлімнің/пән- дердің атауы	Сағат көлемі				Тапсырма
		дәріс	тренинг	семинар	ТӨЖ	
2.5	Ересектердегі туберкулездің клиникалық түрлері	7	42	-	21	<p>Туберкулезбен ауыратын ересектерді қарап-тексеруді көрсетіңіз.</p> <p>Туберкулезді емес этиологиялы аурулардың дифференциалды диагностикасын көрсетіңіз. Емдеу жоспарын жасаңыз.</p> <p>Ересектердегі этиотропты препараттарды тағайындау негіздемесін көрсетіңіз. Рецепттерді жазыңыз.</p> <p>Симптоматикалық және патогенетикалық дәрілік препараттарды тағайындау негіздемесін көрсетіңіз. Рецепттерді жазыңыз.</p> <p>НЭ және НР және СНР алдын алу және/немесе жою үшін дәрілік және дәрілік емес терапия әдістерін тағайындаудың негіздемелерін көрсетіңіз.</p> <p>Қолайсыз ауыр реакциялар кестесін жасаңыз (құрысу синдромдары, естен тану жағдайлары, анафилактикалық шок, жіті психоздар, уытты гепатиттер, асқазан мен он екі елі ішектің ойық жара аурулары, уытты нефриттер), оларды тоқтату тәсілдері, ҚР ДСМ 23.12.2020 ж. № ҚР ДСМ-320/2020 бұйрығымен бекітілген Медициналық бұйымдардың қауіпсіздігін, сапасын және тиімділігін фармакологиялық қадағалау және мониторинг жүргізу ережелері негізінде құжаттама ресімдеу:</p> <p>Кодекстің 261-бабының 2-тармағына сәйкес дәрілік заттар мен медициналық бұйымдардың айналымы саласындағы мемлекеттік сараптамалық ұйымға хабарлама-картаны толтырыңыз және "көрсетіңіз".</p> <p>Ересектердегі ілеспе ауруларды ескере отырып, туберкулезбен ауыратын науқастарға дәрілік емес емдеуді және емдік тамақтануды тағайындау негіздемесін көрсетіңіз.</p> <p>Ересектердегі туберкулезді хирургиялық емдеудің медициналық көрсеткіштерінің анықтамасын көрсетіңіз.</p> <p>Туберкулезбен ауыратын ересек науқастың емделуге бейім болуын және</p>

№	Тақырып- тың/бөлімнің/пән- дердің атауы	Сағат көлемі				Тапсырма
		дәріс	тренинг	семинар	ТӨЖ	
						<p>емдеуді мерзімінен бұрын тоқтату қау- пін бағалаңыз.</p> <p>Кесте жасаңыз: дәріге төзімді өкпеден тыс туберкулезбен ауыратын адам- дарды емдеу тиімділігінің индикатор- лары.</p> <p>Кесте жасаңыз: дәріге төзімді өкпеден тыс туберкулезбен ауыратын адам- дарды емдеу тиімділігінің индикатор- лары.</p> <p>Клиникалық диагнозды тұжырым- даңыз. Процесс динамикасының бол- жамын бағалаңыз.</p> <p>Барлық қажетті медициналық құжат- тарды толтырыңыз.</p> <p>Кеңеске ұсыну үшін барлық қажетті медициналық құжаттарды дайындаңыз.</p> <p>ОДКК-ға тапсыру үшін барлық қажетті медициналық құжаттарды толтырыңыз - диспансерлік есепке қою, терапия тағайындау.</p> <p>ОДКК-ға тапсыру үшін барлық қажетті медициналық құжаттарды толтырыңыз - есептен шығару.</p> <p>Презентация, схема мен кестелерді дайындаңыз.</p> <p>Атқарылған жұмыс туралы есеп жа- зыңыз. Бейне және фото есеп беріңіз.</p> <p>Ересектерде біріншілік туберкулез кешені бар науқастарды қарап-тексеруді көрсетіңіз.</p> <p>Ересектерде кеудеішілік лимфа түйін- дері туберкулезімен ауыратын науқастарды қарап-тексеруді көрсетіңіз.</p> <p>Туберкулезді емес этиологиялы пери- фериялық лимфаденитпен, лимфопро- лиферативті және онкологиялық ауру- лармен дифференциалды диагности- каны көрсетіңіз.</p> <p>Емдеу жоспарын жасаңыз.</p> <p>Ересектерде туберкулездің өтуі асқынған науқастарды қарап-тексеруді көрсетіңіз.</p>

№	Тақырып- тың/бөлімнің/пән- дердің атауы	Сағат көлемі				Тапсырма
		дәріс	тренинг	семинар	ТӨЖ	
						<p>Туберкулезді плевритпен ауыратын науқастарды қарап-тексеруді көрсетіңіз.</p> <p>Талдау және түсіндіру: жасына, ауру мерзіміне және ілеспе патологиясына байланысты науқастардың шағымдары, физикальды зерттеу нәтижелері, зертханалық зерттеулер;</p> <p>Талдаңыз және түсіндіріңіз: диагноздың рентгендік өлшемшарттары, процестің таралуына және ауру мерзіміне, ағымына, нәтижесіне байланысты клиникалық көріністері.</p> <p>Туберкулезді емес этиологиялы плевра жалқығымен дифференциалды диагностикуаны көрсетіңіз.</p>
2.6	Ересектердегі екіншілік туберкулез	6	63		21	<p>Ересектерде ошақтық туберкулезбен ауыратын науқастарды қарап-тексеруді көрсетіңіз.</p> <p>Талдаңыз және түсіндіріңіз: науқастардың шағымдары, эпидемиологиялық анамнез, фтизиатриялық анамнез, физикальды зерттеу, зертханалық зерттеу нәтижелері;</p> <p>Талдаңыз және түсіндіріңіз: рентгендік архив, рентгендік диагностикалық өлшемшарттар, процестің таралуына және ұзақтығына, жасына, ілеспе патологиясына, ағымына, нәтижесіне байланысты клиникалық көріністері.</p> <p>Туберкулезді емес этиологиялы ошақты процесстері бар дифференциалды диагностикуаны көрсетіңіз.</p> <p>ТБ процесін және ТБ емес ауруды емдеу жоспарын жасаңыз.</p> <p>Этиотропты дәрілік препараттарды тағайындау негіздемесін көрсетіңіз. Рецепттерді жазыңыз.</p> <p>Симптоматикалық және патогенетикалық дәрілік препараттарды тағайындау негіздемесін көрсетіңіз. Рецепттерді жазыңыз.</p> <p>Ілеспе ауруларды ескере отырып, туберкулезбен ауыратын науқастарға дәрілік емес емдеуді және емдік тамақтануды тағайындау негіздемесін көрсетіңіз.</p>

№	Тақырып- тың/бөлімнің/пән- дердің атауы	Сағат көлемі				Тапсырма
		дәріс	тренинг	семинар	ТӨЖ	
						<p>Туберкулезді хирургиялық емдеудің медициналық көрсеткіштерінің анықтамасын көрсетіңіз.</p> <p>Туберкулезбен ауыратын науқастың емделуге бейім болуын және емдеуді мерзімінен бұрын тоқтату қаупін бағалаңыз.</p> <p>Барлық қажетті медициналық құжаттарды толтырыңыз.</p> <p>Консилиумға ұсыну үшін барлық қажетті медициналық құжаттарды дайындаңыз.</p> <p>ОДКК-ға тапсыру үшін барлық қажетті медициналық құжаттарды толтырыңыз - диспансерлік есепке қою, терапия тағайындау.</p> <p>ОДКК-ға тапсыру үшін барлық қажетті медициналық құжаттарды толтырыңыз - тіркеуден шығару.</p> <p>Презентация, схема мен кестелерді дайындаңыз.</p> <p>Атқарылған жұмыс туралы есеп жазыңыз. Бейне және фото есеп беріңіз.</p> <p>Инфилтративті туберкулезбен ауыратын науқастарды қарап-тексеруді көрсетіңіз.</p> <p>ИТЛ клиникалық-рентгенологиялық нұсқаларын сипаттаңыз</p> <p>Туберкулезді емес этиологиялы инфилтративті процестермен дифференциалды диагностиканы көрсетіңіз.</p> <p>Сипаттаңыз: процестің таралуы мен ұзақтығына, жасына, ілеспе патологиясына, ағымына, нәтижелеріне байланысты клиникалық көріністер. Туберкулезді және туберкулезді емес ауруларды емдеу жоспарын жасаңыз.</p> <p>НЭ және НР және СНР алдын алу және/немесе жою үшін дәрілік және дәрілік емес терапия әдістерін тағайындаудың негіздемелерін көрсетіңіз.</p> <p>Қолайсыз ауыр реакциялар кестесін жасаңыз (құрысу синдромдары, естен тану жағдайлары, анафилактикалық шок, жіті психоздар, уытты гепатиттер, асқазан мен он екі елі ішектің</p>

№	Тақырып- тың/бөлімнің/пән- дердің атауы	Сағат көлемі				Тапсырма
		дәріс	тренинг	семинар	ТӨЖ	
						<p>ойық жара аурулары, уытты нефриттер), оларды тоқтату әдісі, ҚР ДСМ 23.12.2020 ж. № ҚР ДСМ-320/2020 бұйрығымен бекітілген Медициналық бұйымдардың қауіпсіздігін, сапасын және тиімділігін фармакологиялық қадағалау және мониторинг жүргізу ережелері негізінде құжаттама ресімдеу: Кодекстің 261-бабының 2-тармағына сәйкес дәрілік заттар мен медициналық бұйымдардың айналымы саласындағы мемлекеттік сараптамалық ұйымға хабарлама-картаны толтырыңыз және "көрсетіңіз".</p> <p>Кесте жасаңыз:</p> <ul style="list-style-type: none"> - «Бедаквилин, претоманид, линезолид және моксифлоксацин (ВРаLM) деп аталатын 6 айға (немесе 26 аптаға) созылатын жаңа КДТ/РТ-ТБ қысқа емдеу режимі. - КДТ/РТ-ТБ қысқа емдеу режимінде емдеуге жауап мониторингі. - КДТ/РТ-ТБ қысқа және ұзақ емдеу режимінде емдеуге жауап мониторингін жүргізіңіз. Есеп жазыңыз. <p>Кесте жасаңыз: дәріге төзімді туберкулезбен ауыратын адамдарды емдеу тиімділігінің индикаторлары.</p> <p>Казеозды пневмониямен ауыратын науқастарды қарап-тексеруді көрсетіңіз. Сипаттаңыз: процестің таралуы мен ұзақтығына, жасына, ілеспе патологиясына, ағымына, нәтижелеріне байланысты клиникалық көріністер. Туберкулез процесін және туберкулезді емес ауруларды емдеу жоспарын жасаңыз.</p> <p>Туберкулезді емес этиологиялы процесстермен дифференциалды диагностикасын көрсетіңіз.</p> <p>Қайтыс болғаннан кейінгі эпикриз ресімдеңіз.</p> <p>Рөлдік ойын жүргізіңіз: туыстары аутопсиядан бас тарту.</p> <p>Кавернозды және фиброзды-кавернозды туберкулезбен ауыратын науқастарды қарап-тексеруді көрсетіңіз.</p>

№	Тақырып- тың/бөлімнің/пән- дердің атауы	Сағат көлемі				Тапсырма
		дәріс	тренинг	семинар	ТӨЖ	
						<p>Туберкулезді емес этиологиялы деструктивті процестермен дифференциалды диагностиканы көрсетіңіз. Сипаттаңыз: процестің таралуы мен ұзақтығына, жасына, ілеспе патологиясына, ағымына, нәтижелеріне байланысты клиникалық көріністер. Туберкулез процесін және туберкулезді емес ауруларды емдеу жоспарын жасаңыз.</p> <p>Ілеспе ауруларды ескере отырып, туберкулезбен ауыратын науқастарға дәрілік емес емдеуді және емдік тамақтануды тағайындаудың негіздемесін көрсетіңіз.</p> <p>Цирротикалық туберкулезбен ауыратын науқастарды қарап-тексеруді көрсетіңіз. Сипаттаңыз: процестің таралуы мен ұзақтығына, жасына, ілеспе патологиясына, ағымына, нәтижелеріне байланысты клиникалық көріністер. Туберкулез процесін және туберкулезді емес ауруларды емдеу жоспарын жасаңыз.</p> <p>Туберкулезбен ауыратын науқастарды қарап-тексеруді көрсетіңіз. Сипаттаңыз: процестің таралуы мен ұзақтығына, жасына, ілеспе патологиясына, ағымына, нәтижелеріне байланысты клиникалық көріністер. Туберкулез процесін және туберкулезді емес ауруларды емдеу жоспарын жасаңыз.</p> <p>Өкпеден қан түкіретін, қан кететін, спонтанды пневмоторакс бар науқастарды қарап-тексеруді көрсетіңіз.</p> <p>Талдаңыз және түсіндіріңіз: науқастардың шағымдары, эпидемиологиялық анамнез, фтизиатриялық және онкологиялық анамнез, физикалдық зерттеу, зертханалық зерттеулер нәтижелері; Науқастардың өміріне қауіп төндіретін жағдайларды тануды көрсетіңіз.</p> <p>Жедел түрде медициналық көмекке мұқтаж науқастардың жағдайын бағалаңыз.</p>

№	Тақырып-тың/бөлімнің/пәндердің атауы	Сағат көлемі				Тапсырма
		дәріс	тренинг	семинар	ТӨЖ	
						<p>Шұғыл дәрілік препараттарды және терапия әдістерін тағайындау негіздемесін көрсетіңіз. Рецепттерді жазыңыз. Ілеспе ауруларды ескере отырып, науқастарға дәрілік емес емдеуді және емдік тамақтануды тағайындау негіздемесін көрсетіңіз.</p> <p>Осы жағдайды хирургиялық емдеуге медициналық көрсеткіштерді анықтауды көрсетіңіз.</p> <p>Атқарылған жұмыс туралы есеп жазыңыз және фото/бейне есеп қоса беріңіз.</p>
2.7	Ересектер мен балалардағы басқа аурулармен қабаттасқан туберкулез	1	27	-	12	<p>Туберкулез және қант диабеті бар архивтік ауру тарихын және рентгенограммасын көрсетіңіз.</p> <p>Қант диабеті туралы ұғымды түсіндіріңіз.</p> <p>Аурулардың халықаралық жіктелімін (АХЖ) көрсетіңіз. Этиологиясы, патогенезі, патологиялық анатомиясы, ағымы және асқынулардың болуы бойынша жұмыс классификациясы. Туберкулездің дамуына ықпал ететін қант диабетіндегі метаболикалық бұзылулардың табиғаты.</p> <p>Балалық шақта осы патологияның пайда болуының статистикасын көрсетіңіз.</p> <p>Әртүрлі клиникалық нұсқаларды көрсетіңіз.</p> <p>Презентация, кесте сызбаларын құру.</p> <p>Диагностикалық іздеу және дифференциалды диагностика нұсқаларын сипаттаңыз.</p> <p>Баланы тексеру әдістері мен тәсілдерінің мүмкін нұсқаларын бағалаңыз.</p> <p>Аурудың клиникалық ағымын, шағымдарын, терапиясын сипаттаңыз.</p> <p>Туберкулезбен және қант диабетімен ауыратын науқастардың клиникалық талдауын көрсету. Шағымдарды, ауру</p>

№	Тақырып- тың/бөлімнің/пән- дердің атауы	Сағат көлемі				Тапсырма
		дәріс	тренинг	семинар	ТӨЖ	
						<p>мен өмірдің анамнезін, аурудың клиникалық көрінісін, аурудың ағымы мен нәтижесін талдаңыз.</p> <p>Рентгенологиялық және функционалды диагностиканы көрсету.</p> <p>Балалардағы қант деңгейін қалай өлшеуге болатынын көрсетіңіз. Туберкулезбен ауыратын науқастарда қант диабетін бақылау әдістерін көрсету.</p> <p>Клиникалық және зертханалық зерттеулерде, спирографияда нақты өзгерістерді көрсету.</p> <p>Арнайы симптомдар мен синдромдарды бағалаңыз.</p> <p>Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрлігінің клиникалық хаттамалары мен ұсынымдарына сәйкес кешенді және этиотропты емдеу мақсатын көрсетіңіз.</p> <p>Балалар мен ересектердегі қантты төмендететін препараттарды жеткізудің заманауи тәсілдері мен құралдарын көрсетіңіз.</p> <p>Кесте жасаңыз:</p> <p>қант төмендететін препараттар (туынды сульфонилнесепнәр, меглитинидтер, дипептидилпепти-даза-4 ингибиторлары, Глюкагон тәрізді пептид-1 агонистері (инъекциялық түрлері), бигуанидтер, Акарбоз альфа-глюкозидаза ингибиторы), балалар мен ересектерде қолданылатын қысқа және ұзақ әсер ететін инсулиндер;</p> <p>симптоматикалық және патогенетикалық препараттар;</p> <p>диеталық тамақтар;</p> <p>дене жүктемесі.</p> <p>Эндокринологтың қатысуымен консилиум көрсетіңіз. Туберкулезбен және қант диабетімен ауыратын баланың ата-анасымен әңгімелесу сценарийін көрсетіңіз.</p> <p>Науқастардың осы санаты үшін оңалту жоспарын ұсыныңыз.</p> <p>Процестің жоспарланған динамикасын және аурулардың күтілетін болжамын көрсетіңіз.</p>

№	Тақырып- тың/бөлімнің/пән- дердің атауы	Сағат көлемі				Тапсырма
		дәріс	тренинг	семинар	ТӨЖ	
						<p>Үстелдерді реттеңіз. Презентация жа- сау.</p> <p>Барлық қажетті құжаттарды толтыры- ңыз. Кеңеске ұсыну үшін іс тарихын да- йындаңыз.</p> <p>Алкоголизммен және нашақорлықпен біріктірілген туберкулезбен ауыратын науқастардың архивтік анамнезін және рентгенографиясын көрсетіңіз:</p> <p>Алкоголизм және нашақорлық ұғымын түсіндіріңіз.</p> <p>Әртүрлі клиникалық және радиология- лық нұсқаларды көрсетіңіз.</p> <p>Наркологтың қатысуымен кеңес беруді көрсету.</p> <p>АИТВ-инфекциясымен бірге туберку- лезбен ауыратын науқастардың архив- тік ауру тарихын және рентгенограм- масын көрсетіңіз.</p> <p>АИТВ-инфекциясы туралы ұғымды түсіндіріңіз.</p> <p>АИТВ жұқтырған және туберкулезбен ауыратын науқастар арасында қауіп топтарының кестесін жасаңыз. Про- цестің таралуы мен ұзақтығына, имму- носупрессияға және CD4 жасушалары- ның санына, жасына, ілеспе патоло- гиясына байланысты клиникалық-рен- тгенологиялық көріністер мен ерекше- ліктерді сипаттаңыз, процестің бары- сын, нәтижелерін негіздеңіз. Туберку- лез процесін, АИТВ инфекциясын және ілеспе ТБ емес ауруларды емдеу жоспарын жасаңыз.</p> <p>Спецификалық этиологиялы және спе- цификалық емес этиологиялы өкпе ау- рулары бар рентгендік және функцио- налдық диагностиканы көрсету.</p> <p>Туберкулезбен және бауыр аурулары- мен ауыратын науқас балалар мен ере- сектердің архивтік ауру тарихын және рентгенограммасын көрсету:</p> <p>Бауыр аурулары туралы түсінік беріңіз. Спецификалық симптомдар мен син- дромдарға бағалау жүргізіңіз. Процес- тің таралуы мен ұзақтығына, жасына,</p>

№	Тақырып- тың/бөлімнің/пән- дердің атауы	Сағат көлемі				Тапсырма
		дәріс	тренинг	семинар	ТӨЖ	
						<p>ілеспе патологиясына, ағымына, нәтижелеріне байланысты клиникалық көріністерді сипаттаңыз. Туберкулезді және туберкулезді емес ауруларды емдеу жоспарын жасаңыз.</p> <p>Вирусқа қарсы, гепатотропты, ферментті препараттар кестесін көрсетіңіз. Туберкулезбен және ас қорыту жүйесі ауруларымен ауыратын науқастардың архивтік ауру тарихы мен рентгенограммасын көрсетіңіз:</p> <p>Туберкулезбен ауыратын науқастарда ас қорыту жүйесінің аурулары туралы түсінік беріңіз. Процестің таралуы мен ұзақтығына, жасына, ілеспе патологиясына, ағымына, нәтижелеріне байланысты клиникалық көріністерді сипаттаңыз. Туберкулезді және туберкулезді емес ауруларды емдеу жоспарын жасаңыз.</p> <p>Атқарылған жұмыс туралы есеп жазыңыз және фото/бейне есебін қоса беріңіз.</p> <p>Балалар мен ересектердегі басқа патологиямен қатар туберкулезбен ауыратын науқастарды сапалы диспансерлік бақылаудың шарттары мен өлшем-шарттарын сипаттаңыз.</p>
2.8	Балалар мен ересектердегі туберкулездік емес тыныс алу мүшелері аурулары	4	56	-	30	<p><u>Өкпенің нұсқасы, өзгерістері және даму ақаулары бар архивтік ауру тарихын және рентгенограммасын көрсетіңіз.</u></p> <p>Өкпенің өзгерісі және даму ақауы, нұсқасы туралы ұғымды түсіндіріңіз. Өкпенің нұсқасы, өзгерісі және даму ақауларының жіктелуін көрсетіңіз.</p> <p>Осы патологияның пайда болу статистикасын көрсетіңіз. Жетекшілік ететін учаскеде және бөлімшеде ақаулар бойынша жиынтық кестені жасаңыз. Презентация, кесте сызбаларын құрыңыз.</p> <p>Диагностикалық іздеу және дифференциалды диагностика нұсқаларын сипаттаңыз.</p>

№	Тақырып- тың/бөлімнің/пән- дердің атауы	Сағат көлемі				Тапсырма
		дәріс	тренинг	семинар	ТӨЖ	
						<p>Балалар мен ересектердегі тексеру әдістері мен тәсілдерінің мүмкін нұсқаларын бағалаңыз.</p> <p>Сипаттаңыз: шағымдар, процестің таралуы мен ұзақтығына, жасына, ілеспе патологиясына байланысты клиникалық көріністер; балалар мен ересектердегі ағым, нәтижелер.</p> <p>Балалар мен ересектердегі туберкулез процесін және туберкулезді емес ауруларды емдеу жоспарын жасаңыз.</p> <p>Өкпе ісіктері бар архивтік ауру тарихын және рентгенограммасын көрсетіңіз.</p> <p>Өкпедегі қатерлі ісік туралы түсінік беріңіз.</p> <p>Зақымданған бронхтардың калибріне байланысты, өсу формасына қарай, морфогенезіне және гистологиялық сипаттамасына қарай жіктелуін көрсетіңіз.</p> <p>Өкпе ісіктерінің клиникалық және рентгенологиялық көрінісін сипаттаңыз.</p> <p>Аурулардың ағымының нұсқалары, шағымдары, терапиясы.</p> <p>Эндоскопиялық және биоптикалық диагностиканың маңыздылығын көрсету.</p> <p>Ісіктермен және көкірек кисталарымен архивтік ауру тарихы мен рентгенограммасын көрсетіңіз. Бұл патология туралы түсінік беріңіз.</p> <p>Орналасқан жеріне, өсу формасына, морфогенезіне және гистологиялық сипаттамасына байланысты жіктелуін көрсетіңіз.</p> <p>Ісіктер мен көкірек кисталарының клиникалық-рентгенологиялық көрінісін сипаттаңыз. Аурулардың ағымының нұсқалары, шағымдары, терапиясы.</p> <p>Болжау. Қорытынды.</p> <p>Консилиумға ауру тарихын ұсыну үшін құжаттарды дайындаңыз.</p> <p>Пневмония нұсқаларымен архивтік ауру тарихын және рентгенограммасын көрсетіңіз.</p> <p>Пневмония туралы түсінік беріңіз.</p>

№	Тақырып- тың/бөлімнің/пән- дердің атауы	Сағат көлемі				Тапсырма
		дәріс	тренинг	семинар	ТӨЖ	
						<p>Аурулардың халықаралық жіктелімін (АХЖ) көрсетіңіз. Этиологиясы, патогенезі, ағымы бойынша және асқынулардың болуы жағынан жұмыс жіктелмесі.</p> <p>Этиологиясы мен патогенезі бойынша пневмонияның әртүрлі клиникалық және рентгенологиялық нұсқаларын көрсетіңіз.</p> <p>Презентация, кесте сызбаларын құру. Диагностикалық іздеу және дифференциалды диагностика нұсқаларын сипаттаңыз.</p> <p>Пневмониямен ауыратын науқастарды клиникалық талдауды көрсетіңіз: қарап-тексеру, аускультация, перкуссия, пальпация. Шағымдарды, ауру мен өмір сүру анамнезін, аурудың клиникалық көрінісін, аурудың ағымы мен нәтижесін талдаңыз.</p> <p>Өкпенің ерекше этиологиясы мен спецификалық емес этиологиясы бар рентгендік диагностикасын талдаңыз.</p> <p>Клиникалық зертханалық зерттеулерде ерекше өзгерістерді көрсету.</p> <p>Спецификалық симптомдар мен синдромдарды бағалаңыз.</p> <p>Сипаттаңыз: шағымдар, процестің таралуы мен ұзақтығына, жасына, ілеспе патологиясына байланысты клиникалық көріністер; ағымы, нәтижелері.</p> <p>Клиникалық хаттамаларға (ҚР ДСМ КХ 16.09.2022 ж. № 169 "Ересектердегі ауруханадан тыс пневмония", және 5.10.2017 ж. № 29 КХ "Балалардағы пневмония") және ҚР ДСМ ұсынғандарына сәйкес, емханада және стационарда кешенді және этиотропты ем тағайындауды негіздеңіз және көрсетіңіз.</p> <p>Балалардағы муколитиктерді, мукокинетиктерді және мукореттегіштерді қолдану кестесін жасаңыз.</p> <p>Әртүрлі елдердегі пневмонияны емдеу тәсілдерін салыстыруды көрсетіңіз.</p> <p>Кестелерді ресімдеңіз.</p>

№	Тақырып- тың/бөлімнің/пән- дердің атауы	Сағат көлемі				Тапсырма
		дәріс	тренинг	семинар	ТӨЖ	
						<p>Барлық қажетті құжаттарды толтырыңыз. Консилиумға ұсыну үшін ауру тарихын дайындаңыз.</p> <p><u>Бронх демікпесі</u> бар архивтік ауру тарихын және рентгенограммасын көрсетіңіз.</p> <p>Бронх демікпесі туралы түсінік беріңіз. Аурулардың халықаралық жіктелімін (АХЖ) және GINA көрсетіңіз. Этиологиясы, патогенезі, патологиялық анатомиясы, ағымы және асқынулардың болуы бойынша жұмыс жіктелімі.</p> <p>Балалық шақта осы патологияның пайда болуының статистикасын көрсетіңіз.</p> <p>Бронх демікпесінің әртүрлі клиникалық және рентгенологиялық нұсқаларын көрсетіңіз.</p> <p>Аурудың клиникалық ағымын, шағымдарын, терапиясын сипаттаңыз.</p> <p>Бронх демікпесін емдеуге арналған препараттардың кестесін жасаңыз: гормондық және бронхолитикалық препараттар, КДБА, ДДБА және т.б.</p> <p>Бронхқа дәрі-дәрмектерді жеткізу құралдарының кестесін жасаңыз.</p> <p>Балалар мен ересктерге терапия мен оңалтудың дәрілік емес тәсілдерінің кестесін жасаңыз.</p> <p>Аурудың болжамын негіздеңіз.</p> <p>Бронхит туралы түсінік беріңіз.</p> <p>Аурулардың халықаралық жіктелімін (АХЖ) көрсетіңіз. Этиологиясы, патогенезі, патологиялық анатомиясы, ағымы және асқынулардың болуы бойынша жұмыс жіктелімі.</p> <p>Әртүрлі клиникалық және радиологиялық нұсқаларды көрсетіңіз.</p> <p>Бронхитпен ауыратын науқастардың клиникалық талдауын көрсетіңіз: қарау, аускультация, перкуссия, пальпация. Шағымдарды, ауру мен өмірдің анамнезін, аурудың клиникалық көрінісін, аурудың ағымы мен нәтижесін талдаңыз.</p> <p>Рентгендік және функционалдық айырмашылықты көрсетіңіз. спецификалық</p>

№	Тақырып- тың/бөлімнің/пән- дердің атауы	Сағат көлемі				Тапсырма
		дәріс	тренинг	семинар	ТӨЖ	
						<p>этиологиялы және спецификалық емес этиологиялы өкпе аурулары бар диагностика.</p> <p>Клиникалық және зертханалық зерттеулерде, спирографияда нақты өзгерістерді көрсету.</p> <p>Спецификалық симптомдар мен синдромдарды бағалаңыз. Функционалды диагностика кабинетінде бронхолитиктермен сынама жүргізу.</p> <p>Бронхиттің алдын алу және емдеу туралы ата-аналармен әңгімелесуді көрсетіңіз.</p> <p>Небулайзерлік терапияны қолдануды көрсетіңіз, небулайзерлер (компрессорлық және т.б.) және небулайзер арқылы қолдануға рұқсат етілген және тыйым салынған (негіздеңіз) дәрілік препараттар кестесін жасаңыз. Кестелерді ресімдеңіз. Презентация жасаңыз.</p> <p>Өкпе эмфиземасы бар науқастардың архивтік ауру тарихын және рентгенограммасын көрсетіңіз.</p> <p>Эмфизема туралы түсінік беріңіз.</p> <p>Туа біткен және жүре пайда болған әртүрлі клиникалық және рентгенологиялық нұсқаларды көрсету.</p> <p>Баланы тексеру әдістері мен тәсілдерінің ықтимал нұсқаларын бағалаңыз, альфа1-антитрипсин тапшылығының нақты маркерлерін анықтау.</p> <p>Эмфиземасы бар науқастардың клиникалық талдауын көрсетіңіз: қарап-тексеру, аускультация, перкуссия, пальпация. Шағымдарды, ауру мен өмірдің анамнезін, аурудың клиникалық көрінісін, аурудың ағымы мен нәтижесін талдаңыз.</p> <p>Өкпенің спецификалық этиологиясы және спецификалық емес этиологиясы бар рентгендік және функционалды дифференциалды диагностикасын көрсету.</p> <p>Хирургиялық емдеуді тағайындау негіздемесін көрсетіңіз.</p>

№	Тақырып- тың/бөлімнің/пән- дердің атауы	Сағат көлемі				Тапсырма
		дәріс	тренинг	семинар	ТӨЖ	
						<p>Пневмомикоздың архивтік тарихы мен рентгенографиясын көрсетіңіз: Пневмомикоз ұғымын түсіндіріңіз. Әртүрлі клиникалық және рентгенологиялық нұсқаларды көрсетіңіз: барлық жерде және эндемиялық микоздар. Пневмомикозбен ауыратын науқастардың клиникалық талдауын көрсетіңіз: қарау, аускультация, перкуссия, пальпация. Шағымдарды, ауру мен өмірдің анамнезін, аурудың клиникалық көрінісін, аурудың ағымы мен нәтижесін талдаңыз.</p> <p>Микотикалық препараттардың кестесін жасаңыз. Симптоматикалық және патогенетикалық терапия кестесін құрыңыз.</p> <p>Паразиттік аурулар: эхинококкоз, паразитоз, аскаридоз және т.б. ауруларының архивтік анамнезін және рентгенографиясын көрсету.</p> <p>Паразиттік аурулар туралы түсінік беру.</p> <p>Паразитарлық аурулары бар науқастардың клиникалық талдауын көрсетіңіз: қарау, аускультация, перкуссия, пальпация. Шағымдарды, ауру және өмір сүру анамнезін, аурудың клиникалық көрінісін, аурудың ағымы мен нәтижесін талдаңыз.</p> <p>Өкпенің спецификалық және спецификалық емес этиологиясы ауруларымен рентгенологиялық және функционалды диагностикасын көрсету.</p> <p>Балалардағы паразиттік аурулардың алдын алу туралы әңгіме сценарийін көрсету.</p> <p>Генетикалық анықталған аурулары бар науқастардың архивтік ауру тарихын және рентгенограммасын көрсетіңіз.</p> <p>Генетикалық анықталған аурулар туралы түсінік беріңіз.</p> <p>Генетикалық анықталған аурулары бар науқастардың клиникалық талдауын көрсетіңіз: қарау, аускультация, перкуссия, пальпация. Шағымдарды, ауру</p>

№	Тақырып- тың/бөлімнің/пән- дердің атауы	Сағат көлемі				Тапсырма
		дәріс	тренинг	семинар	ТӨЖ	
						<p>мен өмірдің анамнезін, аурудың клиникалық көрінісін, аурудың ағымы мен нәтижесін талдаңыз.</p> <p>Өкпенің ерекше этиологиялы және спецификалық емес этиологиясы бар рентгенологиялық және функционалды диагностикасын көрсету.</p> <p>Дәнекер тінінің диффузды аурулары бар архивтік ауру тарихын және рентгенографиясын көрсетіңіз:</p> <p>Дәнекер тіннің диффузды аурулары ұғымын түсіндіріңіз:</p> <p>Дәнекер тінінің диффузды аурулары бар науқастардың клиникалық талдауын көрсетіңіз: қарау, аускультация, перкуссия, пальпация. Шағымдарды, ауру мен өмірдің анамнезін, аурудың клиникалық көрінісін, аурудың ағымы мен нәтижесін талдаңыз.</p> <p>Туберкулезді емес этиологиялы өкпедегі диссеминирленген процестермен архивтік ауру тарихын және рентгенографиясын көрсету.</p> <p>Өкпедегі диссеминирленген процестер туралы түсінік беру.</p> <p>Өкпеде диссеминирленген процестері бар науқастардың клиникалық талдауын көрсетіңіз: қарап-тексеру, аускультация, перкуссия, пальпация. Шағымдарды, ауру мен өмірдің анамнезін, аурудың клиникалық көрінісін, аурудың ағымы мен нәтижесін талдаңыз.</p> <p>Осы патологияны диагностикалауда фибробронхоскопия мүмкіндіктерін талдаңыз.</p> <p>Патоморфология кабинетінде патоморфологиялық материалды зерттеу (фото есеп).</p> <p>Процесс динамикасының болжамын көрсетіңіз.</p> <p>Оңалту іс-шаралар жоспарын көрсетіңіз.</p> <p>Жоғарыда көрсетілген патологиясы бар науқастарды диспансерлік бақылаудың жоспары мен бағасын көрсетіңіз.</p>

№	Тақырып-тың/бөлімнің/пәндердің атауы	Сағат көлемі				Тапсырма
		дәріс	тренинг	семинар	ТӨЖ	
						Атқарылған жұмыс туралы есеп жазыңыз және фото/бейне есебін қоса беріңіз.
	Емтихан		4			
	Барлығы:	48	520	104	288	
	Қорытынды:	960 сағат				

Тыңдаушылардың оқу жетістіктерін бағалау

Бақылау	Бағалау әдістері
Ағымдық	Ауызша сұрау
Аралық (қажет болған жағдайда)	Ауызша сұрау
Қорытынды	Бірінші кезең – білімді бағалау (экзамен) Екінші этап – дағдыларды бағалау (Мини-клиникалық емтихан, симуляциянды технологияны қолдану).

Тыңдаушылардың оқу жетістіктерін бағалаудың баллдық-рейтингтік әріптік жүйесі

Әріптік жүйе бойынша бағалау	Цифрлық жүйе бойынша бағалау	%-тік құрамы	Дәстүрлі жүйе бойынша бағалау
A	4,0	95-100	Өте жақсы
A-	3,67	90-94	
B+	3,33	85-89	Жақсы
B	3,0	80-84	
B-	2,67	75-79	
C+	2,33	70-74	Қанағаттанарлық
C	2,0	65-69	
C-	1,67	60-64	
D+	1,33	55-59	
D	1,0	50-54	Қанағаттанарлықсыз
F	0	0-49	

Ұсынылатын әдебиеттер:
Негізгі:

1. «Роль сети первичной медико-санитарной помощи в контроле над туберкулёзом в Казахстане» (Методические рекомендации) / Джазыбекова П.М., Аденов М.М., Исмаилов Ш.Ш., Мусабекова Г.А., Цогт Г., Берикова Э.А., Арбузова Е.В., Тулепова Г.Э., Серикбаева К.С., Садыков С.Ж., Сидоренко О.А., Ни З.И., Рыскулов Г.П. – Алматы: РГП на ПХВ «Национальный научный центр фтизиопульмонологии Республики Казахстан» МЗ РК, 2020. – 176 с.
2. Внутренние болезни по Дэвидсону. В 5-и томах. Том I. Кардиология. Пульмонология. Ревматология и заболевания опорно-двигательного аппарата. Нефрология и урология. Под ред. С.Г. Рэлстона, Й.Д. Пенмэна, М.В.Дж. Стрэгэна, Р.П. Хобсона; Пер. с англ.; Под ред. В.В. Фомина, Д.А. Напалкова. ГЭОТАР-Медиа, 2022. – 544 с.
3. Инфекционный контроль в борьбе с туберкулёзом: методические рекомендации/ С.Ж. Садыков, М.М. Аденов, Ш.Ш. Исмаилов и др.– Алматы: ННЦФ МЗ РК, 2019. – 58 с.
4. Методическое руководство для неправительственных организаций по работе в сфере оказания услуг по туберкулёзу. Руководство / Аденов М.М., Исмаилов Ш.Ш., Ким О., Гомбогорам Ц., Пак С.Р., Маркабаева Т.А., Мусабекова Г.А., Рамазанова Ш.Р.// Алматы Научный национальный центр фтизиопульмонологии МЗ РК, 2019. – 88 с.
5. Национальное руководство по систематическому скринингу на туберкулёз и профилактическому лечению туберкулёзной инфекции: Методические рекомендации / Аденов М.М., Ералиева Л.Т., Джазыбекова П.М. и др. // Алматы: Национальный научный центр фтизиопульмонологии Республики Казахстан, 2023. – 78 с.
6. Об утверждении Санитарных правил "Санитарно-эпидемиологические требования к объектам здравоохранения». Приказ Министра здравоохранения Республики Казахстан от 11 августа 2020 года № ҚР ДСМ-96/2020. Зарегистрирован в Министерстве юстиции Республики Казахстан 12 августа 2020 года № 21080.
7. Перельман М.И., Богадельникова И.В. Фтизиатрия + CD 4 изд. перер. допол. ГЭОТАР, 2015. – 448 с. ISBN:978-5-9704-3318-8.
8. Практическая пульмонология. Руководство. Под ред. В.В. Салухова, М.А. Харитонова. ГЭОТАР-Медиа, 2020. – 416 с. NF0017450. 978-5-9704-5780-1.
9. Практический справочник ВОЗ по туберкулёзу. Модуль 2: скрининг. Систематический скрининг на ТБ. Женева: Всемирная организация здравоохранения; 2022. – 124 с. ISBN 978-92-4-004805-8
10. Практический справочник ВОЗ по туберкулёзу. Модуль 5. Ведение туберкулёза у детей и подростков. Копенгаген: Европейское региональное бюро; 2023. – 306 с. ISBN 978-92-890-5890-2
11. Приказ № 150 МЗ РК от 26.09.2023 г. «Об утверждении Санитарных правил «Санитарно-эпидемиологические требования к организации и проведению профилактических прививок населению».
12. Приказ № 259 МЗ РК от 14.12.2020 г. «Стандарт оказания патологоанатомической диагностики в Республике Казахстан».
13. Приказ и.о. Министра здравоохранения Республики Казахстан от 30 октября 2020 года № ҚР ДСМ-175/2020. Зарегистрирован в Министерстве юстиции Рес-

публики Казахстан 4 ноября 2020 года № 2. Об утверждении форм учётной документации в области здравоохранения, а также инструкций по их заполнению. <https://adilet.zan.kz/rus/docs/V2000021579>

14. Приказ и.о. Министра здравоохранения РК от 28 марта 2022 года № ҚР ДСМ-29. Санитарные правила «Санитарно-эпидемиологические требования к организации и проведению санитарно-противоэпидемических, санитарно-профилактических мероприятий по предупреждению инфекционных заболеваний (туберкулёз)».

15. Приказ МЗ РК от 23.12.2020 г. № ҚР ДСМ-320/2020 «Об утверждении правил проведения фармаконадзора и мониторинга безопасности, качества и эффективности медицинских изделий».

16. Приказ МЗ РК от 30.06.2022 г. № ҚР ДСМ-60. Правила организации оказания медицинской помощи лицам, больным туберкулёзом, содержащимся в учреждениях уголовно-исполнительной (пенитенциарной) системы.

17. Приказ Министра здравоохранения Республики Казахстан от 30 ноября 2020 года № ҚР ДСМ-214/2020. Зарегистрирован в Министерстве юстиции Республики Казахстан 30 ноября 2020 года № 21695. Об утверждении правил проведения мероприятий по профилактике туберкулёза. <https://adilet.zan.kz/rus/docs/V2000021695>

18. Пульмонология. Национальное руководство. Краткое издание. Под ред. А.Г. Чучалина. ГЭОТАР-Медиа, 2020. – 768 с. NF0014707. 978-5-9704-5323-0

19. Ройтберг Г.Е. Внутренние болезни. Система органов дыхания. Медпресс, 2018. – 520 с. ISBN: 978-5-00030-524-9.

20. Руководство по менеджменту случаев туберкулёза с сохранённой чувствительностью и лекарственной устойчивостью в Республике Казахстан (методические рекомендации) / Э.А. Берикова, М.М. Аденов, Т.Ш. Абилдаев, А.С. Ракишева и др. – Алматы: РГП на ПХВ «Национальный научный центр фтизиопульмонологии Республики Казахстан» МЗ РК, 2019. – 352 с.

21. Руководство по супервизии, мониторингу и оценке контроля над туберкулёзом в Республике Казахстан (руководство)/ Ж.Т. Жандаулетова, М.М. Аденов, Э.А. Берикова, Ш.Ш. Исмаилов, К.Х. Баймуханова, П.М. Джазыбекова, К.С. Серикбаева, Б.Т. Токсанбаева, С.Ж. Садыков, К.Д. Еримбетов, Б.У. Бектурсинов, Г.А. Мусабекова, Г.П. Рыскулов, Э.А. Аликеева, Н. Османова – Алматы: РГП на ПХВ «Национальный научный центр фтизиопульмонологии Республики Казахстан» МЗ РК, 2019. – 300 с.

22. Стандарт организации оказания населению медицинской помощи при туберкулёзе. Приложение к приказу Министра здравоохранения Республики Казахстан от 30 сентября 2022 года № ҚР ДСМ-107. <https://tengrinews.kz/zakon/pravitelstvo-respubliki-kazahstan-premer-ministr-rk/zdravoohranenie/>

23. 154-я сессия ЕВ154/10 Пункт 10 предварительной повестки дня. 6 декабря 2023 г. – 8 с.

24. Чучалин Александр. Респираторная медицина. Руководство в 3-х томах. Литтерра, 2017. ISBN: 978-5-4235-0263-8.

Қосымша әднбиеттер:

1. Global Tuberculosis Control. WHO Report, 2002-2022 гг.
2. Адебаджо Э., Данкли Л. Ревматология. МЕДпресс, 2022. – 304 с. ISBN: 9785907504295
3. Алипов Н.Н. Основы медицинской физиологии. Учебное пособие. Третье издание, исправленное и дополненное. Практика, 2016. - 496 с., 200 илл. ISBN 978-5-89816-149-1
4. Внутренние болезни по Дэвидсону. В 5 томах. Том I. Кардиология. Пульмонология. Ревматология и заболевания опорно-двигательного аппарата. Нефрология и урология. Под ред. С.Г. Рэлстона, Й.Д. Пенмэна, М.В.Дж. Стрэгэна, Р.П. Хобсона; Пер. с англ.; Под ред. В.В. Фомина, Д.А. Напалкова. ГЭОТАР-Медиа, 2024. - 544 с. Артикул: NF0027053. ISBN: 978-5-9704-8310-7
5. Вэбб У.Р., Брант У.Э., Мэйджор Н.М.; Компьютерная томография: грудь, живот и таз, опорно-двигательный аппарат. Второе издание пер. с англ. под ред. И.Е. Тюрина. ГЭОТАР-Медиа, 2023. - 488 с. ISBN 978-5-9704-7978-0
6. Вялов С.С. Алгоритмы диагностики. Девятое издание. МЕДпресс-информ, 2023. - 272 с., илл. ISBN 978-5-907504-82-0
7. Вялов С.С. Противомикробная терапия: алгоритмы выбора. Медпресс, 2020 г. – 224 с. ISBN: 978-5-00030-760-1
8. Гельберг И. С., Алексо Е. Н., Вольф С. Б. Фтизиатрия. – ЛитРес, 2019. – 369 с. ISBN: 978-985-06-3041-4.
9. Гериатрическая пульмонология. Руководство. Под ред. Е.С. Лаптевой, А.Л. Арьева. ГЭОТАР-Медиа, 2022. – 160 с. 978-5-9704-6488-5
10. Гиллер Д.Б., Мишин В.Ю. и др. Фтизиатрия. - Гэотар-медиа, -2020. – 576 с. ISBN: 978-5-9704-5490-9.

Интернет-ресурстар:

1. Туберкулездің алдын алу шаралары. <https://adilet.zan.kz/rus/docs/V2000021695>
2. ҚР ДСМ клиникалық хаттамалары: <https://diseases.medelement.com/disease/>
3. Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрлігінің 2019 жылғы 4 сәуірдегі № 61 «Өкпеден тыс туберкулез» клиникалық хаттамасы. <https://diseases.medelement.com/disease/внегочный-туберкулёз-2019/16181>
4. «Туберкулёз және өкпе аурулары» журналы. <https://www.tibl-journal.com/>
5. Пульмонология және фтизиатрия бойынша кітаптар. <https://meduniver.com/Medical/Book/13.html>

Білім беру ресурстарына қойылатын талаптар:

1. Білім беру бағдарламасы (ҚОБ)
2. Кадрлық қамтамасыз етуге қойылатын біліктілік талаптары (Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрінің 2020 жылғы 21 желтоқсандағы № ҚР ДСМ-303/2020 бұйрығы)
3. Клиникалық базаның болуы (Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрінің 2020 жылғы 21 желтоқсандағы № ҚР ДСМ-304/2020 бұйрығы)
4. Шағын топтарда жұмыс істеуге бейімделген аудитория (6 адамнан аспау);
5. Қашықтықтан оқыту технологияларын қолданған жағдайда: желі– интернетке қолжетімділік.

Материалдық-техникалық қамтамасыз ету және құрал- жабдықтар:

1. Мультимедиялық проектор
2. Ноутбук және/немесе дербес компьютерлер
3. Оқу материалдары бар электронды тасымалдағыштар
4. Динамиктер
5. Экран
6. Флипчарт және маркерлер
7. Интернетке қолжетімділік
8. Тыңдаушыларға арналған сандық және қағаз тасымалдағыштардағы үлестірме материалдар, рентгенограммалар, томограммалар, архивтік ауру тарихтары
9. Клиникалық базаның материалдық-техникалық жабдыкталуы (консультациялық, терапевтік, хирургиялық, реанимация бөлімшелері, зертханалар, сәулелік және инвазиялық диагностика бөлімшесі, оналту блогы).

Қолданылатын қысқартулар мен терминдер:

- БЦЖ – Кальметта-Герена вакцинасы
ДКК - дәрігерлік-консультативтік комиссия
ДЕ - диспансерлік есеп
СӨС - салауатты өмір салты
ЖЕР - жеке емдеу режимі
ҚМЕР - қысқа мерзімді емдеу режимі
КТ - компьютерлік томография
ЖТИ - жасырын туберкулез инфекциясы
ЕДШ - емдік дене шынықтыру
МБТ - микобактерия туберкулезі
ҚР ДСМ - Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрлігі
МРТ - магнитті-резонансты томография
КеАҚ-коммерциялық емес акционерлік қоғам
ҮЕҰ - үкіметтік емес ұйымдар
ҚР НҚА - Қазақстан Республикасының нормативтік-құқықтық актілері
ТҚҰБ - туберкулезге қарсы ұлттық бағдарлама
ТНҰТ-туберкулезбен ауыратын науқастардың ұлттық тіркелімі
БҰ - білім беру ұйымы;
ББ - білім беру бағдарламасы;
БА - біліктілікті арттыру
ПР ТБ - полирезистентті туберкулез
ТҚҚД - туберкулезге қарсы күрес диспансері
ТҚҚҰ - туберкулезге қарсы күрес ұйымдары
ТҚП -туберкулезге қарсы препараттар
ПТР - полимеразды тізбекті реакция
ЖӘ және ЖР - жанама әсерлер және жағымсыз реакциялар
СК - сертификаттау курсы;
ТӨЖ - тыңдаушылардың өзіндік жұмысы;
ТБ - туберкулез
КДТ ТБ - көптеген дәрілерге төзімді туберкулез

ДСТ - дәрілік сезімталдыққа тест

ЕЕН - есепке алу-есеп беру нысандары

УКС - ультракүлгін сәулелендіргіштер

ОДКК - орталықтандырылған дәрігерлік-консультативтік комиссия

ЭКГ – электрокардиография

Бақылау-өлшеу құралдары

1. Қазақстан Республикасының туберкулезге қарсы мекемелерін атаңыз, әртүрлі деңгейде туберкулезге қарсы көмек көрсетуге сипаттама беріңіз.

2. Қоғамдық денсаулық сақтау департаменті бөлімінде фтизиатр мен маманның қызметін реттейтін негізгі ағымдағы бұйрықтарды атаңыз.

3. ДДҰ халықаралық туберкулез бағдарламасын атаңыз. Оның сипаттамасын түсіндіріңіз.

4. Туберкулезге қарсы ұлттық бағдарлама қандай деңгейлерді қамтиды. Туберкулезге қарсы ұлттық бағдарламаның мақсаттарын көрсетіңіз.

5. Туберкулезге қарсы ұйымдарда жүргізілетін іс-шаралар неге бағытталғанын көрсетіңіз.

6. Медициналық ұйымдарда қандай құрылым туберкулездің клиникалық диагнозын қояды, ауру жағдайын тіркейді, емдеу тактикасын және диспансерлік бақылауды анықтайды.

7. Туберкулезбен ауыратын немесе сауығып кеткен адамдарды жұмысқа немесе оқуға қабылдау кестесін жасаңыз. Кестеге енгізілген мәліметтерді нақты ойластырыңыз. Жұмысқа немесе оқуға қабылдауды кім шешеді? Бұл құрылымға кім кіретінін көрсетіңіз (6-тармақты қараңыз).

8. Туберкулезге қарсы препараттарға емнің және жағымсыз реакциялардың мониторингін кім қамтамасыз ететінін көрсетіңіз.

9. Мамандандырылған медициналық көмек көрсету үшін туберкулезбен ауыратын науқастарды туберкулезге қарсы ұйымдарға госпитализациялауға кім жіберетінін көрсетіңіз.

10. ТБ кезінде диспансерлік бақылау топтарын көрсетіңіз. Кім, қанша уақыт бойы бақыланады? Аудару өлшемшарттары. ТБ есептен қалай шығарылады?

11. Туберкулез процесінің белсенділігі дегеніміз не? Туберкулез процесінің белсенділік өлшемшарттарының кестесін жасаңыз.

12. Балалар арасында және ересектер арасында туберкулез бойынша қауіп топтарының кестесін құрыңыз. Кестені тексеру уақыты мен әдістерімен толтырыңыз.

13. Туберкулезбен ауыратын науқастарды анықтауға кім қатысатынын көрсетіңіз. Ол ұйымның меншік нысанына байланысты ма? Туберкулезді анықтаудың қандай түрлерін білесіз. Пациенттің туберкулезін анықтау дегеніміз не?

14. Туберкулезбен ауыратын науқастардың барлық белгілерін қандай екі топқа бөлуге болады?

15. Туберкулездің клиникалық диагностикасының негізгі әдістерін қолдану қажет жетекші шағымдар мен клиникалық симптомдарды атаңыз. Бұл әдістердің не екенін көрсетіңіз.

16. Туберкулездің қабылдамау ағымы нені білдіреді? Бұл адамдар үшін қандай тексеру күтілуде?

17. Амбулаториялық-емханалық қызмет көрсететін ұйымдарда жөтелге шағымы бар науқастарға қызмет көрсету қалай жүргізіледі? Амбулаториялық-емханалық қызмет көрсететін ұйымдарда жөтелге шағымы бар науқастарға осы мекемеге барған кезде не тегін және қалай көрсетіледі?

18. Ересектердегі туберкулезді анықтау әдістерін атаңыз. Әр әдісті бағалаңыз. Артықшылықтарды көрсетіңіз. Қарсы көрсеткіштерді көрсетіңіз.

19. Балалардағы туберкулезді анықтау әдістерін атаңыз. Әр әдісті бағалаңыз. Артықшылықтарды көрсетіңіз. Қарсы көрсеткіштерді көрсетіңіз.
20. Туберкулез бойынша міндетті түрде жыл сайынғы флюорографиялық тексеруге қанша топ адамдар жататынын көрсетіңіз.
21. Жылына 2 рет флюорографиялық тексеруден өтетін адамдар тобын көрсетіңіз.
22. Туберкулездің «қауіпті» топтарын кім және ненің негізінде құрады? Не үшін? Туберкулез бойынша «қауіп» тобын көрсетіңіз.
23. Профилактикалық және диагностикалық флюорографияның принципті айырмашылығы неде?
24. Науқас медициналық мекемеде медициналық көмекке жүгінді, бұл жағдайда қандай флюорография жүргізіледі?
25. Елеусіз қалған жағдайларға байланысты туберкулездің клиникалық түрлерін көрсетіңіз. Себебін түсіндіріңіз.
26. Туберкулездің қараусыз қалған жағдайларына талдауды кім жүргізетінін көрсетіңіз. Қалайша?
27. Туберкулезбен ауыру себебіне қарамастан жаңадан анықталған науқастардың өлімі мен қайталану жағдайларына талдауды кім жүргізетінін көрсетіңіз.
28. Бактериялар бөлінуі бар балаларда жаңадан анықталған туберкулез ауруына талдауды кім жүргізетінін көрсетіңіз?
29. Диспансерлік есептен шығарылған адамдарда туберкулездің жаңа жағдайлары мен аурудың қайталануын уақтылы анықтауға кім жауапты екенін көрсетіңіз.
30. Уақытында анықталған туберкулездің түрлерін көрсетіңіз.
31. Туберкулездің кеш анықталған түрлерін көрсетіңіз.
32. Туберкулездің асқынған түрлерін көрсетіңіз.
33. Диспансерлік есептен шығарылған адамдарда аурудың қайталануын дер кезінде анықтауға кім жауапты екенін көрсетіңіз.
34. Қазақстан Республикасының аумағында жүрген шетелдіктер мен азаматтығы жоқ адамдарды қалай қарап-тексеретіндігін көрсетіңіз.
35. Науқаста өкпеден тыс туберкулезге күдіктенсе, қандай зерттеулер жүргізіледі және оны кім жүргізеді?
36. Ненің негізінде өкпеден тыс туберкулез диагнозы қойылатынын көрсетіңіз.
37. Қақырық жағындысының микроскопия нәтижелері теріс болған кезде себіндінің оң нәтижесі нені көрсетеді?
38. Өкпе туберкулезіне тән шағымдарды көрсетіңіз.
39. Шағымдардың неліктен пайда болатынын түсіндіріңіз (нақты шағым).
40. Өкпе туберкулезімен ауыратын науқасты бірінші кезекте емханаға жатқызу себебін көрсетіңіз.
41. Диагностикалық алгоритм дегеніміз не? Неліктен, не үшін және кім жүзеге асырады?
42. Қандай жағдайларда фтизиатр дәрігер диагностикалық алгоритмсіз консультация береді? Кестеге барлық осындай жағдайларды толтырыңыз. Себебін түсіндіріңіз.
43. Жүкті әйелге жүктіліктің 12- аптасында диагностикалық алгоритм жүргізуге рецепт жазыңыз. Түсірілімінде оң жақ өкпенің жоғарғы бөлігінде инфильтративті көлеңке анықталды. Туберкулезге бактериологиялық зерттеу – теріс. Емдеу схемасын көрсетіңіз, Дәрілік заттардың дозасын, ұзақтығын көрсетіңіз. Критерий өзгертілді. Дәрігердің одан арғы әрекеті. Егжей-тегжейлі, кезең-кезеңімен сипаттаңыз. Дәрігер әрекетінде қателіктер бар ма? Сіз нені басшылыққа аласыз?
44. Диагностикалық алгоритм жүргізуге тыйым салынған препараттарды көрсетіңіз. Себебін түсіндіріңіз. Олардың сыныбын көрсетіңіз. Көрнекі кесте жасаңыз.
45. Диагностикалық алгоритм бойынша қақырықты зерттеу ретін көрсетіңіз.
46. Bactec MGIT 960 жұмыс істеу принципін сипаттаңыз.
47. Xpert MTB/RIF жұмыс істеу принципін сипаттаңыз.
48. LPA MTBDRplus қалай жұмыс істейтінін сипаттаңыз?

49. Қақырықтың «оң» нәтижесі нені білдіреді?
50. Цил-Нильсен әдісі бойынша бояумен қақырық жағындысының бактериоскопиясы аураминмен және родаминмен бояудан несімен ерекшеленеді?
51. ТБ 081/е тіркеуден өткеннен кейін науқасқа жүргізілетін іс-шараларды көрсетіңіз.
52. Қақырықты алу алгоритмін кезең-кезеңімен сипаттаңыз.
53. Индукциялық қақырық дегеніміз не? Индукцияланған қақырықты алу үшін не істеу керек?
54. «0» диспансерлік есепке алу тобы дегеніміз не? Онда кім және не үшін бақылайды?
55. 0 есеп тобына «D» тіркеуге алу өлшемшарттары. Алып тастау өлшемшарттары. Кесте жасаңыз.
56. Зертханалық растау нәтижелері негізінде туберкулез жағдайларын анықтау өлшемшарттарын талқылаңыз.
57. Өкпе туберкулезі дегеніміз не?
58. Өкпе туберкулезінің клиникалық диагнозына бірнеше мысалдар келтіріңіз.
59. Өкпеден тыс туберкулез дегеніміз не?
60. Өкпеден тыс туберкулездің клиникалық диагнозына мысалдар келтіріңіз?
61. Науқастарды есепке алу (IV, рецидив, басқалар және т.б.) бойынша кесте жасаңыз. Онда байқаудың және емдеу санатының ықтимал «D» тобын көрсетіңіз.
62. Фтизиатрияда тіркеу мен есеп беру құжатының қанша түрі қолданылады?
63. Толтырыңыз және тексеруге беріңіз: ТБ081.
64. Толтырыңыз және тексеруге беріңіз: ТБ016
65. Толтырыңыз және тексеруге беріңіз: ТБ05
66. Толтырыңыз және тексеруге беріңіз: ТБ 015
67. Толтырыңыз және тексеруге беріңіз: 034 /е жедел хабарлама.
68. «Науқас ауыстырылды» деген нені білдіреді? Ол үшін қандай құжаттар қажет?
69. Науқасты тіркеу жүйесіне қандай құжаттар кіреді? Онда нені тіркейді?
70. Науқастарды емдеу нәтижелерін (емделген, қайтыс болған және т.б.) тіркеуге арналған кестені жасаңыз. Онда байқаудың және сататтың ықтимал «D» тобын көрсетіңіз.
71. Неліктен тіркеу және есеп беру жүйесі бар?
72. Зертханалық растау нәтижелері негізінде туберкулез жағдайларын анықтау өлшемшарттарын талқылаңыз.
73. Фармақадағалау дегеніміз не? Оны кім жүзеге асырады?
74. Туберкулезді жұқтыру қаупін азайту үшін қандай шараларды ұсынар едіңіз?
75. Микобактерия туберкулезінің МБТ өкпеге енгеннен кейін оқиға дамуының ықтимал 4 нұсқасын көрсетіңіз. Туберкулез инфекциясының дамуы неге байланысты?
76. Ауруды жұқтыру және дамыту үшін қандай факторлар маңызды, олардың микроорганизм жағынан қандай екенін көрсетіңіз.
77. Адам үшін патогенді туберкулез микобактерияларының түрлерін көрсетіңіз.
78. МБТ бұқа түрін жұқтыруға кім өте бейім? МБТ бұқа түрін жұқтырған кезде көбінесе организмде не зақымданады?
79. Вируленттілік дегеніміз не?
80. Корд факторы дегеніміз не? Бұл туралы не «айтады»?
81. Микобактериоз дегеніміз не? Оларды не қоздырады?
82. МБТ қандай эндо және / немесе экзо токсиндер бөледі? Бұл неге ықпал етеді?
83. Тез көбейетіндерден басқа тағы қандай МБТ бар?
84. Туберкулез микобактериясы макрофагтармен сіңгенде өзін қалай көрсетеді?
85. L-микобактерия туберкулезі дегеніміз не? Олардың пайда болуына не себеп болады? Олардың денеде болуы неге әкелуі мүмкін?
86. Туберкулезге қарсы препараттарға төзімділік дегеніміз не?
87. Номенклатуралық құжаттарға сәйкес дәрілік төзімділіктің түрлерін көрсетіңіз

88. Статистикалық мәліметтерді пайдалана отырып, Қазақстан Республикасындағы және дүние жүзіндегі дәрілік заттарға төзімділік динамикасын келтіріңіз.
89. Туберкулезден кейінгі өзгерістер қалай көрінеді және анықталады?
90. Туберкулез инфекциясының біріншілік кезеңінде не түзіледі?
91. Туберкулезді гранулемаларда не басым болады?
92. Туберкулезді гранулема ары қарай неге асқынуы мүмкін?
93. Туберкулездік қабынудың негізгі морфологиялық элементі қандай?
94. Туберкулезді гранулемасын сызыңыз. Әрбір элементке сипаттама беріңіз: ол қалай және неге пайда болады, оның қызметі қандай?
95. Спецификалық қабыну зақымданған мүшенің қандай морфологиялық құрылымдарын басып ала алады?
96. Лимфа жүйесіндегі зақымдалған аймақта қандай өзгерістер байқалатынын сипаттаңыз. Неліктен?
97. Қан айналым жүйесіндегі зақымдалған аймақта қандай өзгерістер байқалатынын сипаттаңыз. Неліктен?
98. Туберкулезді гранулеманың жасушалық элементтерінің қоректенуі қалай жүргізіледі?
99. Туберкулез қандай аурулар тобына жатады? Неліктен?
100. Бір топқа жататын ауруларды көрсетіңіз және олар неліктен бір топқа жататынын дәлелдеңіз.
101. Қандай ыдырау нәтижесінде қуыстар түзіледі?
102. Туберкулездік қабынудың даму қарқындылығы немен анықталады?
103. Тіндердің экссудативті және альтеративті реакциялары басым болған туберкулездің қандай клиникалық түрі байқалады? Бұл форманың нәтижесі қандай және неге?
104. Туберкулездік қабынудың кері дамуын сипаттаңыз.
105. Фиброздың цирроздан айырмашылығы неде?
106. Туберкулезден кейінгі қалдық өзгерістердегі фиброзды талшықтардың ішінде не болуы мүмкін?
107. Туберкулездегі параспецификалық реакциялар деген не?
108. Туберкулездің жиі кездесетін клиникалық түрлерін көрсетіңіз.
109. Біріншілік туберкулездің клиникалық түрлерін атаңыз.
110. Біріншілік туберкулезге ғана тән белгілерді көрсетіңіз.
111. Біріншілік туберкулездің ең маңызды морфологиялық белгісін көрсетіңіз.
112. Неліктен біріншілік туберкулезде гематогенді диссеминация нәтижесінде жалпы процестер жиі кездеседі?
113. Біріншілік туберкулезде туберкулездік процеске жиі қатысатын лимфа түйіндерін көрсетіңіз. Оларды диаграммада сызыңыз. Себебін түсіндіріңіз.
114. Біріншілік туберкулезде жиі ауыратын сегменттерді көрсетіңіз және сызыңыз.
115. Біріншілік туберкулездегі қалдық өзгерістерге тән белгілерді көрсетіңіз.
116. Туберкулез инфекциясының екіншілік кезеңі қандай жолдармен дамиды?
117. Екіншілік туберкулез дамуының міндетті шартын көрсетіңіз.
118. Экзогенді туберкулез дегеніміз не? Эндогендік туберкулез дегеніміз не?
119. Екіншілік туберкулезде жиі зақымданатын сегменттерді көрсетіңіз және сызыңыз.
120. Өткізгіш және респираторлық бөлімдер деңгейінде әрекет ететін бронх-өкпе жүйесінің қорғаныш механизмдерін атаңыз.
121. Алиментарлық жұқтыру тәсілінде туберкулездің пайда болу мүмкіндігі неге байланысты?
122. Балалардағы туберкулез инфекциясының кіру қақпасы қандай болуы мүмкін?
123. Жасырын микробизм дегеніміз не?
124. Макроорганизм мен туберкулез микобактериясының симбиозы қандай? Оның ұзақтығы қандай?

125. Екіншілік туберкулезден кейін қандай қалдық өзгерістер түзіледі, олардың біріншілік генездің қалдық өзгерістерінен айырмашылығы неде?
126. Неліктен екіншілік туберкулезде процестің генерализациясы сирек кездеседі?
127. Екіншілік туберкулезде туберкулездік процеске жиі қатысатын лимфа түйіндерін көрсетіңіз. Оларды схемада сызыңыз. Себебін түсіндіріңіз.
128. Екіншілік туберкулездің клиникалық түрлерін атаңыз. Оларды дамыта отырып сызыңыз.
129. Жайылған туберкулез туберкулездің қай түріне жатады? Клиникалық көріністі сипаттаңыз.
130. Туберкулезді диагностикалаудың негізгі әдістерін атаңыз.
131. Өкпе туберкулезімен ауыратын науқасты қарап-тексеру кезінде анықталған негізгі сипаттамалық өзгерістерді атаңыз.
132. Өкпеден тыс туберкулезбен ауыратын науқасты қарап-тексеру кезінде анықталған негізгі сипаттамалық өзгерістерді атаңыз?
133. Өкпе туберкулезімен ауыратын науқаста аускультация, перкуссия, пальпация кезінде қандай сипатты белгілер анықталады?
134. Биохимиялық қан анализінде туберкулезге тән өзгерістерді көрсетіңіз.
135. Жалпы қан анализінде туберкулезге тән өзгерістерді көрсетіңіз.
136. Туберкулезді диагностикалаудың барлық негізгі заманауи микробиологиялық әдістерін атаңыз. Олардың әрқайсысына қысқаша сипаттама беріңіз. Нәтижелерді алу мерзімі, еңбек сіңіруі, шығындануы, қауіпсіздігі және т.б., әрбір әдістің жұмыс істеу принципін сипаттаңыз.
137. Зерттеу материалында туберкулез қоздырғышын анықтауға болатын әдістерді көрсетіңіз.
138. Дәрілік төзімділікке талдау нәтижесін алу әдістері мен мерзімдерін көрсетіңіз.
139. Туберкулезді диагностикалаудың негізгі сәулелік әдістерін атаңыз. Олардың әрқайсысына қысқаша сипаттама беріңіз. Қарсы көрсеткіштерді көрсетіңіз. Егер әдістердің кез келгенін, мысалы, жүкті әйелде немесе нәрестеде қолдану мүмкін болмаса, диагностикалық балама ұсыныңыз. Неліктен мұны таңдағаныңызды түсіндіріңіз.
140. Фтизиатрияда күрделі жағдайларда қолданылатын қосымша диагностикалық әдістерді атаңыз. Неліктен және не үшін қолданылатынын түсіндіріңіз.
141. Фтизиатрияда УДЗ қашан қолданылады?
142. Фтизиатрияда МРТ қашан қолданылады? Фтизиатрияда МРТ әдісі қаншалықты жиі қолданылады?
143. Ең күшті рентгендік жүктемені беретін әдісті атаңыз.
144. Жүктілік кезінде фтизиатрияда қолданылатын радиациялық диагностика әдістерін атаңыз. Олар қандай мақсатта және қашан қолданылады?
145. Ерте жастағы балалар фтизиатриясында қолданылатын сәулелік диагностика әдістерін атаңыз. Олар қандай мақсатта және қашан қолданылады?
146. Жүкті әйелде кеуде қуысының ауыруына шағымдары болған кезде рентгендік зерттеуден өтуден бас тартқан жағдайда не істеу керек?
147. Жүкті әйелде плевритке ұқсас шағымдар болса, рентгенге түсуден бас тартқан жағдайда не істеу керек?
148. Рентгендік зерттеудің ең үнемді әдісін атаңыз.
149. Инфекциялық бақылау дегеніміз не? Инфекциялық бақылаудың әрбір деңгейін сипаттаңыз. Оның мақсаттары мен міндеттері қандай?
150. Әкімшілік бақылаудың негізгі шараларын атаңыз. Әрқайсысына сипаттама беріңіз.
151. Туберкулездің санитарлық профилактикасының мақсаттарын көрсетіңіз.
152. Қоршаған ортадағы туберкулез микобактериясының негізгі көзі НЕ екенін көрсетіңіз. Ең үлкен эпидемиологиялық қауіп тобына кім жататынын көрсетіңіз. Мұны қалай анықтауға болады?

153. Өкпеден тыс туберкулезбен ауыратын науқастардың қайсысы ең үлкен эпидемиологиялық қауіп төндіреді?
154. Амбулаторлық желіде ықтимал жұқпалы науқастар қалай анықталады? Бұл процедураны сипаттаңыз.
155. Науқастар ағынының бөлінуі нені білдіреді? Оны қалай және кім жасайды? Алгоритм жазыңыз. Алгоритм жазу барысына жыл мезгілін, кварц шамдарының болуын және басқа шараларды ескеріңіз.
156. Ауруханаларда ықтимал жұқпалы науқастар қалай анықталады? Бұл процедураны сипаттаңыз.
157. Туберкулезбен ауыратын науқастар туберкулезге қарсы стационарға түскен кезде қалай сұрыпталады? Нені ескеру керек? Кесте жасаңыз.
158. Туберкулезден айыққандардың қандай мекемелерде жұмыс істеуге рұқсат етілмейтінін көрсетіңіз.
159. Алғаш рет анықталған туберкулездің активті диагнозы (соның ішінде өлгеннен кейін) қойылған науқасты анықтау кезінде кез келген мамандықтың дәрігері қандай есепке алу және есеп беру нысанын толтыруы керек?
160. Туберкулез инфекциясының таралу қаупі неге байланысты? Сондықтан санитарлық профилактиканың объектісі кім болып табылады?
161. Туберкулез инфекциясының ошағы қандай? Туберкулезді жұқтыру ошақтарының қауіптілігін сипаттайтын факторларды атаңыз.
162. МБТ+ бөлімшесінде жұмыс істейтін дәрігерді қорғаудың жеке тәсілін көрсетіңіз.
163. МБТ+ бөлімшесіндегі техникалық бақылау шараларын атаңыз және сипаттаңыз.
164. Атмосфералық ортаны туберкулез микобактериясынан қорғау жолдарын көрсетіңіз.?
165. МСАК стационарлық қақырық қабылдау бөлмесі немен жабдықталуы керек екенін көрсетіңіз.
166. Стигматизация дегеніміз не? Оны қалай болдырмауға болады?
167. Кемсітушілік дегеніміз не? Оны қалай болдырмауға болады?
168. Коммуникация дегеніміз не? Коммуникация қандай нәтижелерге қол жеткізуге көмектеседі?
169. Әлеуметтік жұмылдыру дегеніміз не? Мақсаттары мен міндеттері қандай?
170. Адвокаттық қызмет дегеніміз не? Мақсаттары мен міндеттері қандай?
171. Туберкулезге қатысты МСАК дәрігерлерінің рөлі мен міндеттерін атаңыз?
172. МСАК интеграциясы дегеніміз не?
173. Туберкулезбен ауыратын науқастың этикеті. Сипаттаңыз. Оны кім үйрету керек?
174. Пациентке бағытталған тәсіл дегеніміз не?
175. Рентгенограммадағы қандай көлеңке ошақ деп аталады? Кеуде қуысының рентгенограммасындағы қандай қалыпты көлеңкелермен ошақ көлеңкесі салыстырылады, оның қарқындылығының дәрежесін қалай анықтауға болады?
176. Өкпенің ошақты туберкулезінің қандай түрлері (клиникалық және рентгенологиялық) бар?
177. Жеңіл ошақты туберкулездің масқаларын көрсетіңіз. Жұмсақ ошақ пен тығыз ошақтың айырмашылығы неде? Ошақты туберкулездің емін, асқынулары мен нәтижелерін сипаттаңыз.
178. Инфилтративті туберкулез клиникасын сипаттаңыз.
179. Инфилтративті туберкулездің диагностикасын сипаттаңыз.
180. Инфилтративті туберкулездің дифференциалды диагностикасын жүргізіңіз.
181. Инфилтративті туберкулездің емін, асқынулары мен нәтижелерін сипаттаңыз.
182. Туберкулездік плевритпен кім жиі ауырады және неліктен?
183. Туберкулездік зақымдануларда плевраның патологиялық өзгерістерін сипаттаңыз.

184. Плевра қуысындағы патоморфологиялық өзгерістерге, бөліндінің болуына және оның сипатына байланысты плеврит түрлерін сипаттаңыз.
185. Фибринозды плеврит басқаша қалай аталады? Дәлелдемелер келтіріңіз? Фибринозды плевритпен ауырған науқастың пальпация, перкуссия және аускультация кезінде қандай белгілерін анықтауға болады?
186. Туберкулезді плевритпен ауыратын науқасқа қандай патогенетикалық препараттарды тағайындау керектігін көрсетіңіз. Неліктен?
187. Дресслер синдромын сипаттаңыз. ТБ плевритпен диф. диагностикасын негіздеңіз.
188. Фибринозды плевритпен ауыратын науқастың пальпация, перкуссия және аускультация кезінде қандай белгілерін анықтауға болатынын сипаттаңыз.
189. Экссудативті плевриттің рентгендік белгілерін сипаттаңыз.
190. Аралық және парамедиастинальды плевриттердің рентгендік көрінісінің ерекшеліктерін көрсетіңіз.
191. Фиброзды-кавернозды туберкулездің дифференциалды диагностикасын жүргізіңіз.
192. Туберкулеманың дифференциалды диагностикасын жүргізіңіз.
193. Цирротикалық туберкулездің емін, асқынулары мен нәтижелерін сипаттаңыз.
194. Туберкулездің қысқа мерзімде және ұзақ емдеу режимін сипаттаңыз.
195. Туберкулездің жеке емдеу режимін сипаттаңыз.
196. Туберкулезді менингиттің нәтижелерін атаңыз. Олар неге байланысты? Негізденіңіз.
197. Ерте балалық шақтағы туберкулезді менингит ағымының ерекшеліктерін сипаттаңыз.
198. Жасөспірімдердегі туберкулезді менингит ағымының ерекшеліктерін көрсетіңіз.
199. Кеуде ішілік лимфа түйіндерінің туберкулезіндегі жөтелдің сипатын көрсетіңіз.
200. Жітілеу диссеминирленген туберкулезді емдеу, асқынулары мен нәтижелерін сипаттаңыз.
201. «Туберкулезбен ауыратын науқаста бактериялардың бөлінуін тоқтатуды» сипаттаңыз.
202. «Туберкулез бойынша индекстік жағдайды (индекстік пациент)» сипаттаңыз.
203. Науқаспен байланыста болған адамдарды кім және қашан тексеретінін, содан кейін динамикалық бақылау жүргізетінін көрсетіңіз.
204. Санитариялық-эпидемияға қарсы іс-шараларды кім және қашан ұйымдастыратынын және жүргізетінін, оның ішінде туберкулез инфекциясы ошағында байланыста болатын адамдарды анықтауды көрсетіңіз.
205. Перинаталдық (босандыру бөлімшелерінде) орталықта БЦЖ вакцинасын алмаған балаларға қандай талаптарды сақтай отырып, қайда және кім екпе салатынын көрсетіңіз.
206. Анасы туберкулездің белсенді түрімен ауырған жағдайда, жаңа туған нәрестеге қатысты әрекеттеріңізді көрсетіңіз.
207. Жаңа туған нәрестені туберкулезбен ауыратын науқас анасынан қашан оқшаулайтынын көрсетіңіз.
208. Туберкулездің белсенді түрімен ауыратын науқас анасынан жаңа туған нәрестеге профилактикалық ем қалай жүргізілетінін көрсетіңіз. Мерзімдері, препараттар.
209. 1, 3, 6, 12 айдан кейін екпе жасалған балаларды кім бақылайтынын көрсетіңіз.
210. БЦЖ вакцинасын егудің соңғы нәтижесін кім және қашан бағалайтынын көрсетіңіз. Бұл ақпарат қандай ЕЕН-ге енгізіледі?
211. Стационарды алмастыратын технологияларды көрсетіңіз, олар қашан және кімге тайғайындалады?
212. Стационарды алмастыратын жағдайларда туберкулезбен ауыратын науқастарды емдеуге медициналық көрсеткіштерді көрсетіңіз.

213. Стационарда туберкулезбен ауыратын науқастарды емдеуге медициналық көрсеткіштерді көрсетіңіз.
214. Бейне бақыланатын емдеуді (ББЕ) сипаттаңыз.
215. Сипаттама беріңіз - "бактериологиялық конверсия".
216. Сипаттама беріңіз - "бактериологиялық реверсия".
217. Сипаттама беріңіз - өсірінді диагностика әдістері.
218. Сипаттама беріңіз - туберкулезге қарсы екінші қатардағы препараттар.
219. Сипаттама беріңіз - ауыр жағымсыз реакция.
220. Сипаттама беріңіз - жағымсыз реакция (ЖР).
221. Сипаттама беріңіз - емделуден алшақтау қаупі жоғары топтардағы туберкулезбен ауыратын науқас адамдар.
222. Сипаттама беріңіз - туберкулезге қарсы дәрілік заттар қауіпсіздігінің белсенді мониторингі (аМБЛ).
223. Сипаттама беріңіз - туберкулезбен ауыратын адамдағы қақырық конверсиясы.
224. Сипаттама беріңіз – «Туберкулез инфекциясы».
225. Туберкулез инфекциясына тестілеуден өтетін адамдардың тізімін көрсетіңіз.
226. Туберкулезге шалдығу қаупі жоғары топқа жататын адамдардың тізімін көрсетіңіз.
227. Балалардағы туберкулез инфекциясына тестілеу үшін қолданылатын әдістерді көрсетіңіз.
228. Ересектердегі туберкулез инфекциясына тестілеу үшін қолданылатын әдістерді көрсетіңіз.
229. Туберкулез инфекциясы кезінде профилактикалық емдеу үшін схемалар мен препараттарды сипаттаңыз.
230. Фтизиатрияда қолданыстағы негізгі бұйрықты көрсетіңіз.

ЖАҒДАЯТТЫҚ ТАПСЫРМА №1

Анасы 7 жасар баласымен учаскелік педиатрға қаралу үшін келді.

Баланың тәбетінің нашарлауына, жылай беретініне, қатты шаршап, тез ашуланатындығына, мектептегі сабаққа енжар қарауына, дене қызуы октын-октын көтеріліп, 3 ай бойы субфебрильді деңгейге дейін көтерілгеніне және жөтелетініне шағымданды.

Анамнезінен отбасында 3 адам – анасы, үлкен ағасы және осы баласы, жатақханада тұратыны белгілі болды. Әлеуметтік-тұрмыстық жағдайы қанағаттанарлықсыз. Блок типті жатақханада көрші бөлмеде түрмеден жақында шыққан, ішімдік ішетін жалғыз басты жұмыссыз адам тұрады.

Бұрынғы аурулары: желшешек, жиі болатын жіті респираторлық вирустық инфекция.

Объективті: жалпы жағдайы қанағаттанарлық, дене құрылысы астениялық, тамақтануы орташа. Перифериялық лимфа түйіндерінен төменгі жақ асты, алдыңғы мойын, артқы мойын,

бұғана үсті, шап лимфа түйіндерін – диаметрі 1 см-ге дейін ұстап көреді, ауырсынусыз, қозғалмалы, жұмсақ серпімді. Терісі бозарыңқы, таза, ылғалды. Ауыз қуысын қарап-тексергенде: жұтқыншақ орташа гиперемияланған. Өкпесінде везикулярлы тыныс, тамыр айналасында және оң жақта 8 -сегмент тұсында аздаған сырыл бар. Тыныс алу жиілігі минутына 20 рет. Жүрек тондары анық, ырғақты, ЖСЖ минутына 90 рет, АҚ 100/60 мм сын.бағ. Іші жұмсақ, ауырсынусыз. Бауыры мен көкбауыры аздап ұлғайған. Нәжіс безендірілген. Зәр шығаруы еркін.

Перзентханада БЦЖ алған (3мм тыртық). Манту сынағы - 14 мм.

Қанның жалпы анализі: эритроциттер $4,3 \times 10^{12}$ /л, гемоглобин - 90г/л, лейкоциттер - $8,0 \times 10^9$ г/л, эозинофилдер - 3%, таяқшядролылар - 4%, сегментядролылар - 60%, лимфоциттер - 26%, моноциттер - 7%, ЭТЖ - 11 мм/сағ. Зәрдің жалпы анализі: үлес салмағы - 1015, көру алаңындағы жалпақ эпителилер- 1-2.

Рентгенограммада (сапасы нашар) оң жақта түбірдің кеңеюі және 8 -сегмент тұсында көлемді қараю бар.

№1 ТАПСЫРМАҒА СҰРАҚТАР

1. Сіздің алдын ала қоятын диагнозыңыз қандай?
2. Учаскелік педиатрдың одан әрі тактикасы қандай болуы керек?
3. Қандай аурулармен дифференциалды диагноз қою керек?
4. БЦЖ вакцинациясының тиімділігін бағалаңыз.
5. Манту сынағасына талдау жүргізіңіз.
6. Қажетті тексеру тағайындаңыз.
7. Бағыттарды жазыңыз. Олардың қалай аталатынын, бұл зерттеулер қайда жүргізілетінін көрсетіңіз.
8. Өз тағайындауыңызды негіздеңіз.
9. Егер балада туберкулезге күдік болса, ал туберкулез микобактериясы анықталмаса, сіз не істейсіз? Дәлелдеңіз. Бұдан арғы іс-шараларды жүргізіңіз. Барлық препараттарға рецепт жазыңыз.
10. Бұдан арғы әрекеттеріңізді сипаттаңыз. Оларды негіздеңіз.

ЖАҒДАЯТТЫҚ ТАПСЫРМА № 2

42 жастағы ер адам, жүрек тамырларына стент қою үшін қарап-тексерілуден өткен кезде патологиясы анықталды. Тыныс алу жүйесі жағынан шағымдары жоқ. Кардиологта есепте тұрады. Анамнезінде миокард инфарктісі бар. Бала кезінде ТБ-ден емделген. Атасымен туберкулездік байланыста болған. Кәсіби қауіптер жоқ. Материалдық-тұрмыстық жағдайы жақсы.

Өкпе аймағында аускультативті және перкуторлы – ерекшеліктер жоқ.

Қанның жалпы анализі: эритроциттер - $3,9 \times 10^{12}$ /л, гемоглобин - 145 г/л, лейкоциттер - $6,2 \times 10^9$ /л, эозинофилдер - 1%, таяқшядролылар - 5%, сегмент ядролылар - 61%, лимфоциттер - 27%, моноциттер - 6%, ЭТЖ - 12 мм/сағ.

Зәрдің жалпы анализі: сары мөлдір түсті, үлес салмағы 1010, ақуыз жоқ, қант теріс, көру алаңындағы лейкоциттер 1-2, көру алаңындағы эпителилер 2-3.

ФГ және томограммада оң жақта өкпенің S2 сегментінде анық, салыстырмалы түрде біркелкі контурлы, жоғары қарқынды және құрылымы біртекті, диаметрі 3,5 см ұсақ түзілім тобы анықталды. Өкпенің пішіні өзгермеген. Түбірлері құрылымдық. Оң жақ тамырында

бронхопульмональды топтың кішкентай кальцинирленген лимфа түйіні бар. Оң жақтағы синустар дәнекерленген. Жүрек көлеңкесі-ерекшеліктері жоқ.

№2 ТАПСЫРМАҒА СҰРАҚТАР

1. Қандай ауру туралы айтуға болады?
2. Осы ауру үшін дифференциалды- диагностикалық қатар қандай?
3. Диагнозды нақтылау үшін қандай зерттеулер тағайындаған дұрыс?
4. Клиникалық диагноз және оның негіздемесі?
5. Бұл науқасты қалай және қайда емдеу керек?
6. Бұл жағдайда коллапс терапиясы көрсетілді ме?
7. Науқасқа хирургиялық емдеу қажет пе?
8. Хирургиялық емдеуден бас тартқан жағдайда қолайлы нәтиже болуы мүмкін бе және ол немен көрінеді?
9. Аурудың қолайсыз ағымымен қандай нәтиже болуы мүмкін?
10. Сіздің болжамыңыз?
11. Диспансерлік бақылаудың жоспарын көрсетіңіз.
12. Тұрғылықты және жұмыс орны бойынша инфекциялық бақылауға сәйкес қандай тактиканы қолдану керек?
13. Сіз кардиолог ретінде стент қоюға рұқсат бересіз бе?
14. Науқасқа туберкулезге қарсы қандай препараттар қажет және қайсысына тыйым саласыз?

ЖАҒДАЯТТЫҚ ТАПСЫРМА № 3

6 жасар қыз бала балалар ауруханасына түсті, шағымдары - дене қызуының $37,5^{\circ}\text{C}$ көтерілуі, құрғақ жөтел, тәбетінің нашарлауы, ашуланшақтық. Анамнезінен белгілі: бір апта бұрын ауырған, суықтағаннан кейін дене қызуы субфебрильді деңгейге дейін көтерілген, бала жылап, ашушаң болған, содан кейін құрғақ сирек жөтел қосылған. Екі апта бұрын бала конъюнктивиттен емделген. Көзі әлі де қызды мазалайды. Нашар көре бастаған.

Қарап тексергенде түрінің бозарыңқы болуы, салмағының төмендегені, көзінің астындағы көгеру назар аудартады. Кеуденің алдыңғы қабырғасында тамырлардың веноздық торы көрінеді. Оң жақ тізе буыны ұлғайған, қыз оны қорғаштайды.

Перифериялық лимфа түйіндері 6 топта анықталады: жұмсақ-эластикалық консистенция, қоршаған тіндерге қосылмаған, қозғалмалы, ауырсынусыз. Перкуссия кезінде перкуторлы дыбыстың қысқаруы байқалады, оң жақта паравертебральды аймақта II-IV кеуде омыртқалары деңгейінде анықталады. Аускультацияда везикулярлы тыныс анықталды, сырылдар жоқ.

Қанның жалпы анализі: эритроциттер - $4,0 \times 10^{12}/\text{л}$, гемоглобин - 117 г/л, цилиндрлік таяқшалар - 0,9, лейкоциттер - $9,0 \times 10^9/\text{л}$, эозонофильдер - 4%, таяқша ядролылар - 6%, сегмент ядролылар - 60%, лимфоциттер - 25%, моноциттер - 5%, ЭТЖ - 17 мм/сағ.

Зәрдің жалпы анализі: патологиясыз.

Кеуде клеткасының шолу рентгенограммасында өкпе тініндегі ошақты және инфильтративті көлеңкелер жоқ. Оң жақтағы түбірі кеңейген, оның құрылымы бұзылған, контурлары бұлыңғыр, анық емес. Синустар, диафрагма – ерекшеліктері жоқ.

Перзентханада БЦЖ алған, тыртығы - 6 мм. Туберкулиндік сынама – 16 мм.

№3 ТАПСЫРМАҒА СҰРАҚТАР

1. Қандай ауру туралы айтуға болады?
2. Клиникалық диагноз және оның негіздемесі?

3. Осы ауру үшін дифференциалды- диагностикалық қатар.
4. Диагнозды тексеру үшін қандай зерттеулерді тағайындаған дұрыс?
5. Бұл науқасты қалай және қайда емдеу керек?
6. Бұл жағдайда коллапс терапиясы көрсетілді ме?
7. Науқасқа хирургиялық емдеу қажет пе?
8. Хирургиялық емдеуден бас тартқан жағдайда қолайлы нәтиже болуы мүмкін бе және ол немен көрінеді?
9. Аурудың қолайсыз ағымында қандай нәтиже болуы мүмкін?
10. Сіздің болжамыңыз?
11. Диспансерлік бақылау жоспарын көрсетіңіз.
12. Тұрғылықты жері бойынша және ұйымдасқан ұжымда инфекциялық бақылауға сәйкес қандай тактиканы қолдану керек?

ЖАҒДАЯТТЫҚ ТАПСЫРМА № 4

47 жастағы ер адам, қарап-тексеру кезінде кеуденің оң жақ жартысының ауырсынуына байланысты патологиясы анықталды. Тыныс алу жүйесі жағынан шағымдары жоқ. Кардиологта есепте тұрады. Жүректің ишемиялық ауруы, стенокардия бар. Анамнезінде миокард инфарктісі бар. Сөздеріне қарғанда бұрын ешқашан ауырмаған. Туберкулезбен ауырған адаммен байланысы жоқ екендігін айтады. Кәсіби қауіп жоқ. Материалдық-тұрмыстық жағдайы жақсы.

Өкпе аймағында аускультативті және перкуторлы – ерекшеліктері жоқ.

Жалпы қан анализі: эритроциттер - $3,9 \times 10^{12}/л$, гемоглобин - 145 г/л, лейкоциттер - $6,2 \times 10^9/л$, эозонофильдер - 1%, таяқша ядролылар - 5%, сегмент ядролылар - 61%, лимфоциттер - 27%, моноциттер - 6%, ЭТЖ - 12 мм/сағ.

Жалпы зәр талдауы: сары мөлдір түсті, үлес салмағы 1010, ақуыз жоқ, қант теріс, көру алаңындағы лейкоциттер 1-2, көру алаңындағы эпителилер 2-3.

ФГ және томограммада оң жақтағы S2 сегментінде анық, салыстырмалы түрде біркелкі контуры, қарқындылығы жоғары және құрылымы біртекті, диаметрі 3,5 см дөңгелектенген түзіліс анықталған. Төменгі полюсте жарты ай симптомы бар. Түбірге апаратын жетекші жолға жақын жерде аздаған шағын, қарқынды ошақты көлеңкелер бар, айналасында нәзік инфильтрация бар. Өкпенің пішіні өзгермеген. Түбірлері құрылымдық. 4 қабырғаға дейін біркелкі көлеңкелеудің қиғаш шекарасы анықталады. Сол жақтағы синустар бос. Жүрек көлеңкесі солға ығысқан.

№4 ТАПСЫРМАҒА СҰРАҚТАР

1. Қандай ауру туралы айтуға болады?
2. Осы ауру үшін дифференциалды- диагностикалық қатар.
3. Диагнозды нақтылау үшін қандай зерттеулер тағайындау керек?
4. Клиникалық диагноз және оның негіздемесі?
5. Бұл науқасты қалай және қайда емдеу керек?
6. Бұл жағдайда коллапс терапиясы көрсетілді ме?
7. Науқасқа хирургиялық емдеу қажет пе?

8. Хирургиялық емдеуден бас тартқан жағдайда қолайлы нәтиже болуы мүмкін бе және ол немен көрінеді?
9. Аурудың қолайсыз ағымымен қандай нәтиже болуы мүмкін?
10. Сіздің болжамыңыз?
11. Диспансерлік бақылаудың жоспарын көрсетіңіз.
12. Тұрғылықты және жұмыс орны бойынша инфекциялық бақылауға сәйкес қандай тактиканы қолдану керек?
13. Кардиолог ретінде сіздің ұсынысыңыз қандай?
14. Науқасқа туберкулезге қарсы қандай препараттар қажет, қайсысына тыйым саласыз? Негіздеме беріңіз.

ЖАҒДАЯТТЫҚ ТАПСЫРМА № 5

13 жасар қыз бала жұқпалы аурулар бөлімшесіне іш сүзегі диагнозымен түсті. Науқастың жағдайы ауыр, дене қызуы 40°C дейін көтерілген, санасы шатасқан, пульсі минутына 100 рет. Диспепсиялық бұзылулар жоқ. Қарап тексергенде – терісі бозарыңқы, ішті пальпациялауда – бауыр мен көкбауырдың ұлғаюы байқалады. Өкпесінде әлсіз тыныс алудан басқа патология анықталмаған.

Жалпы қан талдауы: эритроциттер - $4,0 \times 10^{12}/л$, гемоглобин - 117 г/л, цилиндрлік таяқшалар - 0,89, лейкоциттер - $10,0 \times 10^9/л$, эозонофильдер - 2%, таяқша ядролылар - 9%, сегмент ядролылар - 59%, лимфоциттер - 20%, моноциттер - 10%, ЭТЖ - 25 мм/сағ. Видаль реакциясы - теріс.

Кеуде клеткасының шолу рентгенограммасы патологияны көрсетпеді. Спецификалық емес бактерияға қарсы терапия басталды. Науқастың жағдайы жақсармады. Ауру басталғаннан 10-шы күні ұстама тәрізді құрғақ жөтел, ентигу пайда болды. Құсу, аяқ-қолдарының құрысуы, парез қосылды. Жүрек соғу жиілігінің өзгеруі, қан қысымының ауытқуы, тершендік байқалды.

Кеуде қуысы мүшелерінің шолу рентгенограммасында тамырлардың бойында тізбек түрінде орналасқан, шамасы 1-2 мм, шағын, орташа интенсивті ошақтардың симметриялы екі жақты диссеминациясы есебінен өкпе өрістері мөлдірлігінің төмендеуі анықталды. Түбірлері кеңеймеген, құрылымы бұзылмаған.

Анамнезінен қыз бала перзентханада және 7 жасында БЦЖ алғаны белгілі. Сол жақ иығында 3 және 4 мм тыртықтары бар. 2 ТБ-мен Манту реакциясы – теріс. Анамнезіне қосымша: баласы асоциалды отбасынан шыққан, анасы созылмалы алкоголизмнен зардап шегеді, әкесі сотталған және түрмеде жатыр.

№5 ТАПСЫРМАҒА СҰРАҚТАР

1. Бұл тапсырмада қандай ауру туралы айтылады? Бұл патологияның генезі қандай?
2. Клиникалық диагноз қалай аталады?
3. Бұл аурудың ағымының қандай клиникалық нұсқалары болуы мүмкін?
4. Қандай аурулардың клиникалық және рентгенологиялық көрінісіне ұқсас?
5. Баланы емдеуге жатқызу кезіндегі инфекционисттің тактикасын бағалаңыз.
6. Науқасты қай жерде емдеу керек?
7. Қандай тексеру жүргізу керек?
8. Қандай мамандарды шақыру керек?
9. Осы науқастың емделуін толық жазып шығыңыз. Режим. Тамақтану және т.б. Негіздеме беріңіз.
10. Неліктен Манту сынамасы теріс?
11. Диспансерлік бақылау жоспарын көрсетіңіз.
12. Тұрғылықты және оқу орны бойынша инфекциялық бақылауға сәйкес қандай тактиканы қолдану керек?

13. Невропатолог ретінде қандай ұсынымдарыңыз бар?
14. Науқасқа туберкулезге қарсы қандай препараттар қажет, қайсысына тыйым саласыз? Негіздеме беріңіз.

ЖАҒДАЯТТЫҚ ТАПСЫРМА № 6

39 жастағы К. деген науқас гастроэнтерологқа қаралды, шағымы - қан кету, толық әлауқат аясында үш күн бұрын пайда болған қан кету, 100 мл жуық қара қан кеткен.

Бұрын ауырмаған. Жыл сайын флюорографиядан өтеді, соңғы рет бір жыл бұрын түскен, қайта тексеруге шақырылмаған. Ол ұзақ іссапар кезінде рефрижератор депосында туберкулезбен ауыратын әріптесімен байланыста болғанын айтады.

Қарап тексергенде: жағдайы қанағаттанарлық. Терісі таза. Өкпесінде везикулярлы тыныс, оң жақта жауырын үстінде шектеулі кеңістікте аздаған ылғалды сырыл естіледі. Тыныс алу жиілігі минутына 19. Жүрек тондары анық, ырғақты. Жүрек соғу жиілігі минутына 80 рет. Қан қысымы 120/70 мм.

Жалпы қан анализі: эритроциттер - $3,5 \times 10^{12}/л$, гемоглобин - 130 г/л, лейкоциттер - $9,7 \times 10^9 /л$, эозонофильдер - 1%, таяқша ядролылар - 8%, сегмент ядролылар - 59%, лимфоциттер - 24%, моноциттер - 8%, Эритроциттердің тұну жылдамдығы - 20 мм/сағ.

Жалпы зәр талдауы: түсі ашық сары, үлес салмағы 1010, қышқыл, көру алаңындағы лейкоциттер 1-2, эпителилер 1-2.

Бактериоскопия кезінде кокктар басым, туберкулез микобактериясы анықталмады.

Кеуде клеткасының флюорографиясы – оң жақта жоғарғы бөлігінде тамырға апаратын «жолмен», ортасында жарықтандыру есебінен құрылымы біркелкі емес, контуры анық емес, диаметрі 5 см-ге дейін дөңгелек пішінде дұрыс емес орташа қарқынды инфильтрация аймағы анықталады. Түбірлері құрылымдық. Синустар бос. Жүрек-қан тамыр көлеңкесінде ерекшеліктер жоқ.

№6 ТАПСЫРМАҒА СҰРАҚТАР

1. Науқасты қандай маманға жіберу керек және не үшін?
2. Қандай аурулармен дифференциалды диагностика жүргізу қажет? Негіздеме беріңіз.
3. Зерттеудің қандай аспаптық әдістерін қолдану керек? Негіздеме беріңіз.
4. Диагностикалық алгоритм жүргізіңіз.
5. Барлық ЕЕН толтырыңыз.
6. Осы науқасқа клиникалық диагнозды тұжырымдаңыз.
7. Туберкулезге тексеру толық көлемде орындалды ма?
8. Фтизиатр науқасқа қандай зерттеулерді тағайындауы керек?
9. Жалпы қан анализінің нәтижесін талдаңыз.
10. Науқасты қайда және қалай емдеу керек?
11. Бұл жағдайда коллапс терапиясын қолдану қажет пе?
12. Науқастағы аурудың ағымы бойынша сіздің болжамыңыз?
13. Диспансерлік бақылау жоспарын көрсетіңіз.
14. Тұрғылықты және жұмыс орны бойынша инфекциялық бақылауға сәйкес қандай тактиканы қолдану керек?

ЖАҒДАЯТТЫҚ ТАПСЫРМА № 7

24 жастағы П. деген ер адам емханаға қаралды, шағымы - кеуде клеткасының оң жақ жартысының тартып ауруы, құрғақ жөтел, дене қызуының 38°C дейін көтерілуі, әлсіздік.

Суықтағаннан кейін көрсетілген симптомдар алғаш рет пайда болған кезде бір ай бойы ол өзін жайсыз сезінген, үйдегі дәрі-дәрмектермен емделген. Жағдайы жақсармаған. Туберкулезбен ауырған адаммен байланысы барын жоққа шығарады. Соңғы флюорографияға бір жыл бұрын түскен және қосымша тексеруге шақырылмаған.

Қарап-тексеру кезінде кеуде клеткасының оң жақ жартысы тыныс алу актісінде біршама артта қалған, ал перкуссия кезінде төменгі бөліктерінде перкуторлы дыбыстың күңгірттігі анықталады. Аускультацияда бұл жерде тыныс естілмейді. Тыныс алу жиілігі минутына 24 рет. Жүрек тондары тұйық, ырғақты, II тон акценті сол жақта өкпе артериясынан жоғары. Жүрек соғу жиілігі минутына 86 рет.

Жалпы қан анализі: эритроциттер - $3,8 \times 10^{12}$ / л, гемоглобин - 130 г/л, лейкоциттер - $11,7 \times 10^9$ / л, эозинофильдер - 2%, таяқшайдролылар - 10%, сегмент ядролылар - 67%, лимфоциттер - 13%, моноциттер - 8%, ЭТЖ - 40 мм / сағ.

Жалпы зәр анализі: түсі ашық сары, үлес салмағы 1012, ақуыз жоқ, қант теріс, қышқыл, көру алаңындағы лейкоциттер 1-2, к/а эпителилер 1-2.

Кеуде клеткасының шолу рентгенограммасында оң жақта төменгі бөліктерінде IV қабырғаның алдыңғы бөлігінің деңгейінен диафрагмаға дейін жоғарғы шекарасы қиғаш, интенсивті, гомогенді қараю анықталады. Көкіректің солға аздап ығысуы байқалады.

Науқасты облыстық туберкулезге қарсы диспансердің өкпе хирургиясы бөлімшесіне жібереді, онда оған плевра биопсиясымен торакаскопия жасалды. Бұл кезде 2 литрге жуық сабан-сары түсті плевра сұйықтығы шығарылды.

Визуалды тексергенде париетальды плевра фибринмен және ұсақ ақшылтым төмпесімен инъекцияланғанын байқауға болады. Гистологиялық жағынан эпителиоидты жасушалардың өзегімен қоршалған казеозды некрозбен гранулемалар анықталды, олардың арасында Лангханс жасушалары және фуксинофильді таяқшалар кездеседі.

№7 ТАПСЫРМАҒА СҰРАҚТАР

1. Тапсырма жағдайына сәйкес қандай ауру туралы ойлауға болады?
2. Емханадағы дәрігер туберкулезге минималды тексеру жүргізді ме? Ненің жетіспейтінін көрсетіңіз?.
3. Дифференциалды -диагностикалық қатарды атаңыз.
4. Жалпы қан анализіндегі сипаттамалық өзгерістерді талдаңыз.
5. Науқастың өкпе хирургиясы бөлімшесіне дереу жіберілгені дұрыс па?
6. Хирургтың тактикасы дұрыс па?
7. Аурудың қандай сипатын гистологиялық сурет растайды?
8. Осы науқастың клиникалық диагнозы қандай? Толық диагнозды жазыңыз.
9. Осы науқасқа емдеу жоспарын жасаңыз.
10. Сауықтыруға қатысты болжамды анықтаңыз.
11. Диспансерлік бақылау жоспарын көрсетіңіз.
12. Тұрғылықты және жұмыс орны бойынша инфекциялық бақылауға сәйкес қандай тактиканы қолдану керек?

ЖАҒДАЯТТЫҚ ТАПСЫРМА № 8

54 жастағы Т. есімді ер адам стационарға емделуге жатты, шағымы - шырышты-іріңді қақырығы бар жөтел, аздаған физикалық күш түскен кездегі еңтігу, әлсіздік, дене қызуының $37,5^{\circ}\text{C}$ -қа дейін көтерілуі, аяқтарының ісінуі.

Анамнезінде: 14 жыл бұрын түрмеде отырғанда өкпенің диссемирленген туберкулезімен ауырған. 4 ай емделген. Бостандыққа шыққаннан кейін туберкулезге қарсы диспансерде 2-4 айлық қысқа курспен бірнеше рет емделген, режимді бұзғаны үшін шығарылған немесе стационардан өз еркімен шыққан.

Қарап тексергенде: науқастың тамақтануы нашар, терісі сұр, еріндері цианозды. Саусақ ұшындағы сүйектері «барабан таяқшалары» түрінде, тырнақтары «сағат шынысы» түрінде болады. Мойын тамырлары ісіңкі. Үңірейген бұғана үсті және бұғана асты кеңістіктер. Өкпенің төменгі бөліктерінде перкуторлы қорапты дыбыс анықталады.

Аускультацияда: жоғарғы бөліктерінде қатты тыныс алу фонында, әртүрлі калибрлі құрғақ және ылғалды сырылдар; төменгі бөліктерінде әлсіз тыныс, ылғалды ірі- және орташа көпіршікті сырылдар байқалады. Тыныс жиілігі минутына 26 рет.

Жүрек тондары түйық, ырғақты, II тон акценті сол жақта өкпе артериясынан жоғары естіледі. Жүрек соғу жиілігі минутына 96 рет.

Қанның жалпы анализі: эритроциттер - $4,5 \times 10^{12}$ /л, гемоглобин - 140 г / л, лейкоциттер - $10,2 \times 10^9$ /л, эозинофильдер 1%, ядролы таяқшалар - 10%, сегментті таяқшалар - 61%, лимфоциттер - 30%, моноциттер - 8%, ЭТЖ - 25 мм / сағ.

Жалпы зэр анализінде: ашық сары түсті, үлес салмағы 1005, ақуыз 0,9%, көру аймағында лейкоциттер 10-12, к/а эритроциттер 3-4, к/а цилиндрлер 1-2, қант теріс.

Кеуде клеткасының рентгенограммасында екі өкпенің жоғарғы бөліктерінде массивті пневмофиброз фонында контурлары айқын әртүрлі мөлшердегі жоғары қарқындылықтағы көптеген ошақтар анықталады. Қалған жерлерде айқын контурсыз орташа және төмен қарқындылық ошақтары бар. Түбірлері жоғары тартылған, екі жақтан «жылаған тал» симптомы бар. Диафрагма күмбездері тегістелген, VIII қабырғаның алдыңғы бөліктерінің деңгейіне дейін төмендеген. Синустар бос. Жүрек тігінен орналасқан, көлемі шағын, белі сол жақ контур бойымен II-III доғалардың домбығуынан тегістелген.

№8 ТАПСЫРМАҒА СҰРАҚТАР

1. Тапсырма жағдайын ескере отырып, қандай ауру туралы ойлауға болады?
2. Науқасқа қандай клиникалық диагноз қояр едіңіз?
3. Дифференциалды -диагностикалық қатарды атаңыз.
4. Науқасқа қандай қосымша тексерулер қажет?
5. Жалпы қан анализінің нәтижесін талдаңыз.
6. Зэр анализі бойынша қандай асқыну туралы ойлауға болады?
7. Жүрек-тамыр жүйесі жағынан қандай асқыну, әдетте, өкпедегі ұқсас процесспен бірге жүреді? Мұны қалай растауға болатынын көрсетіңіз.
8. Осы науқасты қосымша тексеру жоспарын құрыңыз.
9. Осы науқасқа емдеу жоспарын жасаңыз.
10. Науқасқа қандай аспаптық тексеру қажет?
11. Сауықтыру бойынша болжамыңыз қандай?

ЖАҒДАЯТТЫҚ ТАПСЫРМА № 9

36 жастағы Ж. есімді науқас әйел ЕПМ терапевтік бөлімшесіне шырышты-іріңді қақырықты жөтелу, әлсіздік, дене қызуының $38,8^{\circ}\text{C}$ дейін көтерілуі, физикалық жүктеме кезіндегі еңтігу шағымдарымен түсті.

Өзін 2,5 жыл бойы науқас деп есептейді, бірнеше рет суық тиіп ауырғаннан кейін үнемі жөтел мазалаған, әуелі құрғақ, кейін ашық қақырық араласқан жөтелге ауысқан. Мерзімді

түрде қақырық сарғыш болған. Соңғы бір жыл ішінде физикалық жүктеме кезінде ентігудің қосылғаны байқалады. ЖРВИ мен созылмалы бронхиттің асқынуынан амбулаторлық және стационарда бірнеше рет емделген. Жөтелдің күшеюімен, ентігумен, әлсіздіктің пайда болуымен, дене қызуының $38,8^{\circ}\text{C}$ дейін көтерілуімен бір ай ішінде көңіл-күйінің нашарлауы байқалған. 1,5 апта бойы алған амбулаторлық емдеуі нәтижесіз.

Орта білімді, 7 жылдан бері темір жолда жол серік болып жұмыс істейді. 5 жасар қызымен жатақханада тұрады. 20 жыл темекі шегеді, күніне 20 темекіден шегеді. Флюорографиядан жыл сайын өтеді, соңғы рет бір жыл бұрын өткен және одан кейін қосымша тексеруге шақырылмаған.

Объективті: науқастың тамақтануы нашар, терісі бозарыңқы. Аускультацияда өкпеде везикулярлы тыныс, бірлі-жарым құрғақ шашыранды сырылдар бар. Тыныс алу жиілігі минутына 20 рет. Жүрек тондары анық, ырғақты. Жүрек соғу жиілігі минутына 90 рет. Қан қысымы 115/70 мм.

ФГ тексерілді, сол жақ өкпенің жоғарғы бөлігінің S1-2 аймағында ошақты өзгерістер анықталды. Стационарға сол жақ өкпенің жоғарғы бөлігінің ауруханадан тыс ошақты пневмониясы деген диагнозбен жіберілді.

Шолу рентгенограммасында сол жақта 1-ші қабырға аралықта әртүрлі көлемдегі, көрінісі шайылған интенсивтілігі орташа, жергілікті күшейтілген өкпе суреті фонында біртекті құрылымды ошақтар тобы анықталады. Түбірлері құрылымдық. Синустар бос. Диафрагма күмбездері анық. Жүрек-қан тамыр көлеңкесінде ерекшеліктеі жоқ.

Жалпы қан анализі: эритроциттер - $3,1 \times 10^{12}/\text{л}$, гемоглобин - 120 г/л, лейкоциттер - $9,6 \times 10^9/\text{л}$, эозинофильдер - 4%, ядролық таяқшалар - 7%, сегментті таяқшалар - 61%, лимфоциттер - 20%, моноциттер - 8%, ЭТЖ - 23 мм/сағ.

Жалпы зәр анализі: үлес салмағы 1015, ақуыз жоқ, қант теріс, к/а лейкоциттер 1-2, к/а эп.тығ. 1-2.

№9 ТАПСЫРМАҒА СҰРАҚТАР

1. Қандай ауру фондық болып табылады?
2. Дифференциалды -диагностикалық қатарды атаңыз.
3. Қандай қосымша тексеру тағайындау керек? Диагностикалық алгоритмді жүргізіңіз.
4. Жалпы қан анализінің нәтижелерін талдаңыз.
5. Тағайындалған тексеру нәтижелеріне баға беріңіз.
6. Осы науқас бойынша сіздің клиникалық диагнозыңыз қандай?
7. Сіздің ойыңызша, науқасты қайда емдеу керек?
8. Осы науқасқа емдеу жоспарын жасаңыз
9. Емдеу кезінде мишықты атаксия, балтыр бұлшық еттерінің құрысуы пайда болса, не істеу керек?
10. Адекватты емделу кезінде сауығуға қатысты болжамыңыз қандай?
11. Диспансерлік бақылау жоспарын көрсетіңіз. Тобы, мерзімі, әдістері...
12. Тұрғылықты және жұмыс орны бойынша инфекциялық бақылауға сәйкес қандай тактиканы қолдану керек?

ЖАҒДАЯТТЫҚ ТАПСЫРМА № 10

34 жастағы ер адам көп мөлшерде ірінді қақырық араласқан жөтел, әлсіздік, дене қызуының $38,5^{\circ}\text{C}$ дейін көтерілуімен шағымдарымен терапевтік бөлімшеге түсті.

Дене қызуының $37,5^{\circ}\text{C}$ дейін көтерілуін байқаған кезде, әлсіздік, дәімкәстік, аз қақырықпен жеңіл жөтел пайда болған кезде өзін үш ай бойы аурумын деп санайды. ЖРВИ себебінен екі рет амбулаторлық ем қабылдаған. Соңғы аптада жөтел күшейген кезде, қақырық мөлшері көбейгенде, дене қызуы $38-39^{\circ}\text{C}$ дейін көтерілген кезде көңіл-күйінің төмендегенін байқайды. Пневмонияға күдік тудырған науқас терапевтік стационарға жіберілді.

Бір жыл бұрын туберкулезден қайтыс болған науқас әкесімен байланыста болған. Жұмысы суықпен байланысты. Флюорографиядан қашан өткені есінде жоқ.

Қарап тексергенде: науқастың жағдайы орташа ауырлықта болды. Тамақтануы нашар, терісі бозарыңқы, ылғалды. Оң жақ өкпеде жоғарғы бөліктерінде ылғалды ұсақ көпіршікті сырылдар, бірлі-жарым құрғақ сырылдар бар. Тыныс алу жиілігі минутына 24 рет. Жүрек тондары анық, ырғақты. Жүрек соғу жиілігі минутына 100 рет. Қан қысымы 100/70 мм сын.бағ.

Жалпы қан анализі: эритроциттер - $3,1 \times 10^{12}$ /л, гемогобиндер - 120,г/л, лейкоциттер - $14,6 \times 10^9$ /л, ядролы таяқшалар - 11%, сегментті таяқшалар - 68%, лимфоциттер - 10%, моноциттер - 11%, ЭТЖ - 56 мм/сағ.

Жалпы зәр анализі: түсі ашық сарғыш, мөлдір, үлес салмағы 1015, ақуыз жоқ, қант теріс, к/а лейкоциттер 1-2, к/а эпителилер 2-3.

Кеуде қуысының шолу рентгенограммасы оң жақ өкпенің жоғарғы бөлігінде көлемді, қарқынды қараңғылықты көрсетеді. Қараңғылық фонында айқын контурсыз жарықтандырудың көптеген аймақтары анықталады. Сол жақ өкпенің төменгі бөліктерінде айқын контурсыз, орташа қарқындылықтағы көптеген ірі және орташа ошақты көлеңкелер анықталады.

№10 ТАПСЫРМАҒА СҰРАҚТАР

1. Тапсырма жағдайына сәйкес қандай ауру туралы ойлауға болады?
2. Туберкулезге минимум тексеру жүргізілді ме?
3. Жалпы қан анализінің қорытындылары қандай?
4. Сол жақ өкпенің төменгі бөліктеріндегі ошақты көлеңкелер нені көрсетеді?
5. Дифференциалды -диагностикалық қатар қандай?
6. Осы науқастың клиникалық диагнозы қандай?
7. Диагностикалық алгоритм жүргізіңіз.
8. Бұл науқасты қайда және қалай емдеу керек?
9. Хирургиялық емдеу мүмкін бе?
10. Аурудың ықтимал нәтижелері қандай?
11. Диспансерлік бақылау жоспарын көрсетіңіз.
12. Тұрғылықты және жұмыс орны бойынша инфекциялық бақылауға сәйкес қандай тактиканы қолдану керек?

ЖАҒДАЯТТЫҚ ТАПСЫРМА № 11

42 жастағы М. есімді науқас, кезекті флюорографиялық тексеру кезінде өкпесінде өзгерістер анықталды. Бұрын ауырмаған.

Шағымдары жоқ. Терісінің түсі қалыпты, тамақтануы жақсы. Өкпесінде везикулярлы тыныс, сырылдар жоқ. Тыныс алу жиілігі минутына 16 рет. Жүрек тондары анық, ырғақты. Пульс минутына 72 рет.

Қанның жалпы анализі: эритроциттер - $3,5 \times 10^{12}$ /л, гемоглобиндер - 136 г/л, лейкоциттер - $6,4 \times 10^9$ /л, эозинофильдер - 4%, ядролық таяқшалар - 6%, сегментті таяқшалар - 57%, лимфоциттер - 27%, моноциттер- 6%, ЭТЖ - 15 мм / сағ.

Зәрдің жалпы анализі: түсі ашық сары, мөлдір, үлес салмағы 1015, ақуыз жоқ, қант теріс, к/а лейкоциттер - 1-2, к/а эпителилер 2-3.

Кеуде клеткасының флюорограммасында өкпе өрісі ошақты және инфильтративті өзгерістерсіз. Өкпе түбірлері әдеттегідей орналасқан, кеңейген, құрылымды емес, сыртқы контуры біркелкі емес, анық.

Аспаптық тексеруде материал алынды. Оң жақтағы бронхопульмональды лимфа түйінінің фрагментінің гистологиялық сипаттамасы: лимфа түйіні ұлпасы толық дерлік казеозсыз гранулемалармен ауыстырылған, эпителиоидты жасушалардан, айқын белсенділік сатысында Лангханс жасушаларынан тұрады.

Диаскинтест – теріс.

№11 ТАПСЫРМАҒА СҰРАҚТАР

1. Бұл қандай аурулар тобы деп ойлайсыз?
2. Анамнез жинауда, тексеру кезінде нені жіберіп алды?

3. Өкпе түбірлері патологиясының сипатын нақтылау үшін қандай тексеру қажет?
4. Науқасқа қандай анализ тапсыру қажет?
5. Дифференциалды -диагностикалық қатар қандай?
6. Гистологиялық зерттеу үшін кеудеішілік лимфа түйіндерінен материал алуға қандай әдіс-тәсіл қолданылады?
7. Осы науқасқа қандай клиникалық диагноз қою керек?
8. Бұл ауруда қандай мүшелердің зақымдануы мүмкін?
9. Тексеру кезінде қандай белгілер анықталмады?
10. Науқасқа қалай емделу керек?
11. Науқасты қай жерде емдеу керек?
12. Осы науқасқа ем тағайындаңыз. Негізденіз. Оны толығымен жазып алыңыз.
13. Сауықтыруға қатысты болжамыңыз қандай?

ЖАҒДАЯТТЫҚ ТАПСЫРМА № 12

58 жастағы В. есімді ер адам, флюорографиялық тексеру кезінде түсірілімде өзгерістер анықталды.

Шағымдары жоқ. Сұрау кезінде жарты жыл бойы әлсіздік, темекі шегумен түсіндірілетін аздаған қақырықты жөтел мазалағаны анықталды. Ішімдік ішеді. Туберкулезбен байланысын жоққа шығарды.

Науқасты тексерген кезде тамақтануы нашар, терісі таза, түсі қалыпты. Өкпесінде везикулярлы тыныс, сырылдар жоқ. Тыныс алу жиілігі минутына 18 рет. Жүрек тондары анық, ырғақты. Пульс минутына 78 рет.

Жалпы қан анализі: эритроциттер - $3,4 \times 10^{12}$ /л, гемоглобиндер - 126 г / л, лейкоциттер - $9,4 \times 10^9$ /л, эозинофильдер - 1%, ядролық таяқшалар - 8%, сегментті таяқшалар - 60%, лимфоциттер - 20%, моноциттер - 11%, ЭТЖ - 20 мм / сағ.

Жалпы зәр анализі: түсі ашық сары, мөлдір, үлес салмағы 1015, ақуыз жоқ, қант теріс, к/а лейкоциттер 1-2, к/а эп. 2-3.

Рентгенологиялық: оң жақ өкпе ұшында интенсивтілігі төмен, дұрыс дөңгелектенбеген, диаметрі 2,5 см, біркелкі емес, контуры анық емес, ошақтардың қосылуынан біртекті емес құрылымды көлеңкелі қараю аймағы анықталады, жергілікті күшейтілген өкпе суреті фонында орналасқан. Оң жақ түбірде кішкентай кальцийленген бронхопультмональды лимфа түйіні бар. Оң жақтағы синустар дәнекерленген. Жүрек көлеңкесі - ерекшеліктері жоқ.

№12 ТАПСЫРМАҒА СҰРАҚТАР

1. Тапсырма жағдайына сәйкес қандай ауру туралы айтуға болады?
2. Туберкулезге минимум тексеру жүргізілді ме?
3. Қанның жалпы анализінің нәтижелерін қалай түсіндіресіз?
4. Қандай дифференциалды -диагностикалық қатарды атауға болады?
5. Сіздің клиникалық диагнозыңыз қандай?
6. Бұл науқаста қандай ілеспе ауруларды алып тастау керек?
7. Бұл жағдайда аурудың патогенезі қандай?
8. Диагностикалық алгоритмді жүргізіңіз.
9. Науқасты қайда және қалай емдеу керек?
10. Аурудың қолайлы ағымының нәтижесі қандай болады?
11. Сауығуға қатысты сіздің болжамыңыз және оған қажетті жағдайлар?
12. Диспансерлік бақылау жоспарын көрсетіңіз.
13. Тұрғылықты және жұмыс орны бойынша инфекциялық бақылауға сәйкес қандай тактика қолдану керек?

